

FAALİYET
RAPORU
2019

FAALİYET RAPORU 2019

İÇİNDEKİLER

1 GİRİŞ

- 6 Sunuş
- 6 Gündem
- 7 Yönetim Kurulu Başkanı Konuşması
- 8 Çimentaş Grup
- 8 Cementir Grup
- 9 Global Yapı
- 11 Tüzel Kişilik
- 12 Performans, sermaye ve mali özellikler

2 FAALİYET RAPORU

- 16 Bağımsız Denetçi Faaliyet Raporu Görüşü
- 18 2019 Yılı Faaliyet Raporu
- 24 Kurumsal Yönetim İlkeleri Uygulama Raporu

3 MALİ TABLOLAR

- 34 Bağımsız Denetim Raporu
- 40 Konsolide Finansal Durum Tablosu
- 42 Konsolide Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu
- 44 Konsolide Özkaynaklar Değişim Tablosu
- 46 Konsolide Nakit Akış Tablosu

4 MALİ TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

- 50 Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Tamamlayıcı Notlar
- 94 Kar Dağıtım Önerisi
- 96 İştirakler

1 GİRİŞ

6 Sunuş

6 Gündem

7 Yönetim Kurulu Başkanı Konuşması

8 Çimentaş Grup

8 Cementir Grup

9 Global Yapı

11 Tüzel Kişilik

12 Performans, sermaye ve mali özellikler

SUNUŞ

Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş.'nin 16 Nisan 2020 tarihinde saat 11.30'da Egemenlik Mahallesi Eski Kemalpaşa Caddesi No.4B Işıkkent Bornova-İZMİR adresinde bulunan Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. Genel Müdürlük toplantı salonunda yapılacak ve 01 Ocak 2019 – 31 Aralık 2019 tarihleri arasındaki çalışma s onuçlarını inceleyerek karara bağlayacak olan 69. Olağan Genel Kurul Toplantısı'na sunulur.

GÜNDEM

1. Açılış ve Yoklama,
2. Şirket Ana Sözleşmesi'nin 16.maddesi uyarınca Olağan Genel Kurul Başkanlığı'nın oluşturulması ve tutanak ve belgeleri imzalama yetkisinin verilmesi,
3. Yönetim Kurulu Raporu ve Bağımsız Dış Denetim Raporu'nun okunması görüşülmesi,
4. 2019 yılı bilanço, gelir tablosunun okunması, onaylanması konusunun görüşülerek karara bağlanması,
5. TTK 363. maddesi gereğince dönem içinde boşalan Yönetim Kurulu üyeliklerine yapılan atamaların Genel Kurul'un onayına sunulması,
6. Yönetim Kurulu üyelerinin 2019 yılı hesap ve işlemlerinden dolayı aklanmalarının oya sunularak karara bağlanması,
7. 2019 yılı karı/zararı hakkında görüşme ve karar,
8. Şirket Yönetim Kurulu'nca 2020 mali hesap dönemi için tayin olunan bağımsız dış denetim şirketi ve bu şirketle yapılan bağımsız dış denetim sözleşmesinin onaylanması konusunda görüşme ve karar,
9. Yönetim Kurulu üye sayısının ve görev süresinin tespiti ile Yönetim Kurulu ve bağımsız üyelerinin seçimi,
10. Yönetim Kurulu üyelerinin huzur haklarının belirlenmesi,
11. Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerine TTK. 395 ve 396. maddelerinde yazılı muameleleri yapabilmeleri için izin verilmesi ile ilgili görüşme ve karar,
12. 2019 yılı içinde yapılan bağış ve yardımlar konusunda bilgilendirme ve görüşme,
13. 2020 yılında yapılacak bağışlarla ilgili görüşme ve karar,
14. Şirket'in 3'ncü kişilerin borcunu temin için verdiği teminatlarla ilgili bilgilendirme ve görüşme,
15. Dilekler, kapanış.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI KONUŞMASI

Saygıdeğer Hissedarlarımız,

Bilindiği üzere; 2019 yılının ilk üç çeyreği gerek ülke ekonomisi, gerekse çimento sektörü açısından birçok olumsuzluğa sahne olmuştur.

Türkiye ekonomisi, 2019 yılı son çeyreğinde yakaladığı 6% büyüme hızına rağmen önceki dönemdeki küçülmenin etkisi ile yılı toplamda % 0,9 büyüme ile kapatabilmiştir.

Genel ekonomik tablo böyle iken inşaat sektörü ise 2019 yılında % 8,6 oranında küçülmüştür.

Çimento sektörü özelinde bakıldığında bölgeler arasındaki farklılıklar olmakla beraber ilk 11 aylık dönemde Türkiye’de çimento üretimi % 22,9 ve iç satışlar % 30,8 azalırken , dış satışlar ise % 51,6 oranında artmıştır. Şirketimizin iç satışları 2019 yılında bir önceki yıla oranla % 23,8 oranında azalmıştır. İç pazardaki bu daralmanın etkisini giderebilmek amacıyla ihracat pazarlarına odaklanılmış, bir önceki yıl ile kıyaslandığında toplam ihracat miktarımızda % 77,6 oranında artış gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede Grup toplam satış miktarı bir önceki yılın aynı dönemine oranla % 16,8 oranında azalmıştır.

2019 yılında yaşanan bu olumsuz gelişmelere rağmen güçlü mali yapısı ve özkaynak ağırlıklı finansman yönetimi sayesinde şirketimiz bu negatif gelişmelerin etkilerini doğru bir şekilde yönetebilmiştir.

2019 yılı son çeyreğinde yaşanan büyüme trendinin 2020 yılında da süreceğini umuyoruz.

Uzun vadeye baktığımızda da Türkiye’nin genç nüfusu, artan alt ve üst yapı ihtiyaçları ile büyük fırsatlar barındırdığını görüyoruz.

Faaliyet gösterdiğimiz her yerde yerel yönetim ve yerel toplumla işbirliği yapmaya, tüm paydaşlarla dengeli ilişkiler içinde olmaya, topluma ve çevreye sorumluluk bilinciyle yaklaşmaya özenle devam edeceğiz.

Şirketimizin geleceğine inanan ve başarılarının devamı için gayretlerini esirgemeyen tüm çalışan ve paydaşlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz.

Taha Aksoy
Yönetim Kurulu Başkanı

ÇİMENTAŞ GRUP

Türkiye'nin ilk özel ve Ege Bölgesinin ilk Çimento Fabrikası olarak İzmir'de kurulan Çimentaş, Cementir Holding tarafından 2001 tarihinde satın alındı.

Çimentaş, İzmir, Edirne, Elazığ ve Kars'taki çimento fabrikaları, ülke genelinde 13 beton santrali ve İstanbul ve Manisa'daki işletmeleriyle Avrupa'nın en büyük ve modern atık yönetimi tesisleri arasında sayılan operasyonlarıyla Cementir Holding'in en önemli iştiraklerinden biri konumundadır.

Çimentaş, iştiraki olduğu grup ile birlikte, sorumlu ve sürdürülebilir operasyon anlayışını sektörün en yüksek iş sağlığı ve güvenliği ile çevre politikaları çerçevesinde oluşturur ve tüm çalışanlarından buna uygun davranışlar sergilemesini ister. Çimentaş operasyonlarını ilgili yasa ve yönetmeliklerin yanında uluslararası kabul görmüş standartlarını benimseyerek gerçekleştirir ve faaliyet bölgelerinde sorumlu üretici olmanın yanında bölgeye olan katkılarıyla iyi bir komşu olarak anılmayı amaçlar.

Çimentaş üretim kapasitesi bakımından ülkenin en büyük çimento üreticileri arasında ilk sıralardadır ve bugün, ortaklıkları ve sahip olduğu şirketleriyle Çimentaş Topluluğu, İzmir'den dünyaya açılan çok güçlü bir organizasyondur. Çimentaş, bugün üretim kapasitesi, kendi maden ocakları ve dünya standartlarında modern entegre tesisleri ile yurt içinde ve yurt dışında yüksek kaliteli üretim yapan ve pazarlayan bir kuruluştur.

CEMENTIR GRUP

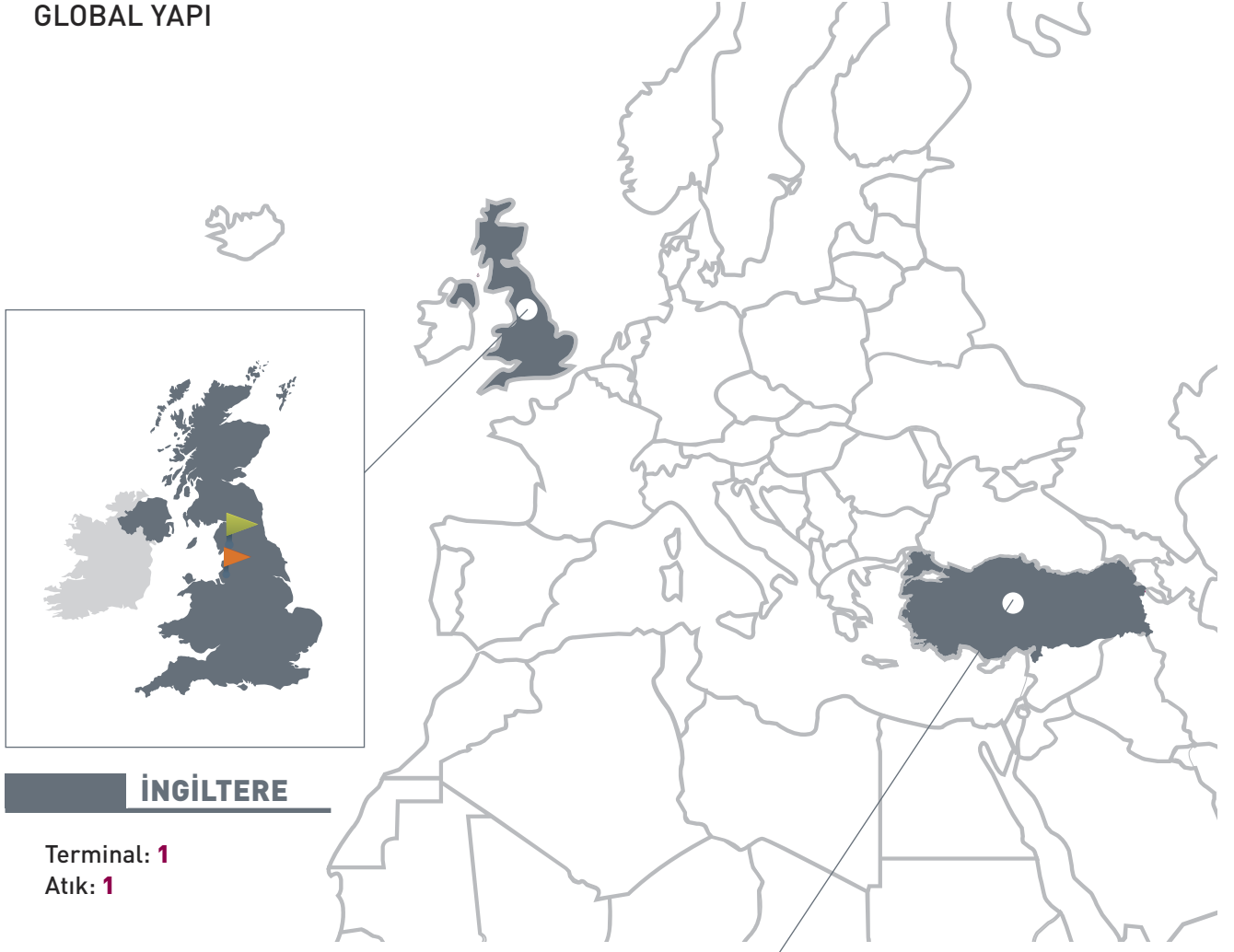
Cementir Holding, gri ve beyaz çimento, hazır beton, agrega üretimi ve dağıtım faaliyetinde bulunan çok uluslu bir İtalyan şirkettir. Ayrıca evsel ve endüstriyel atık yönetimi işinde de faaliyet göstermektedir. Cementir Holding 1947'e İtalya'da kurulmuş olup, Caltagirone Grubu'nun bir parçasıdır. 1955 yılından beri Milan Borsasında işlem görmektedir ve günümüzde YILDIZ derecesindedir.

Yıllar içinde Cementir Grubu dünya genelinde büyük yatırımlar ve satın almalar yoluyla büyüdü ve beyaz çimento üretiminde mutlak lider oldu. Danimarka'daki tek çimento üreticisi olan Cementir Grubu, Belçika'da üçüncü en büyük üretici olup, Türkiye'de de en büyük üreticilerden biridir. Ayrıca İskandinavya'daki lider hazır beton üreticisidir.

Cementir günümüzde 5 ayrı kıtada, 18 ülkede faaliyet göstermektedir. Grup stratejisi, çeşitli coğrafyalardaki iş faaliyetlerinin uyumunu artırmayı hedeflemektedir.

GLOBAL YAPI

İNGİLTERE

Terminal: **1**
Atık: **1**

TÜRKİYE

Gri çimento üretim kapasitesi: **5,4 milyon ton**
Gri çimento fabrikası: **4**
Hazır beton tesisi: **20**
Atık Yönetimi tesisi: **2**

 Hazır beton tesisi Atık Gri çimento fabrikası Terminal

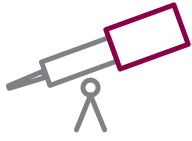

KURUMSAL

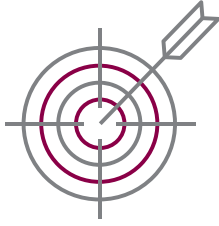
Çimentoş şirketler topluluğu:

- ürünlerinde liderliği hedefleyen,
- her iş sürecinde sürekli kalite peşinde olmanın başarının anahtarı olduğuna inanan,
- pazarda dinamik ve sürekli yeni fırsatlar arayan,
- çalışanlarına, hissedarlarına ve faaliyette bulunduğu bölgelerdeki topluluklara katkı sağlamaya önem veren, -sürdürülebilir büyümeye inanan ve bunu başarmak için çalışan,
- çeşitliliğin kendisini güçlü kılan bir unsur ve temel bir değer olduğuna inanan, bir Gruptur.

VİZYON

Pazardaki benzersiz konumumuzu ürün segmentasyonu ve iş çeşitlendirmesi ile korumak istiyoruz. Sürdürülebilir büyüme kabiliyetine sahip, çevreye saygılı ve yerel topluluklarla bütünleşmeyi teşvik eden çevik organizasyonumuzla değer yaratmak istiyoruz.

MİSYON

Büyümemizi ürünlerimizde Pazar liderliği ve iş süreçlerinin sürekli iyileştirilmesi yoluyla geliştiriyoruz. Güçlü uzmanlığımız ve ekiplerimiz uyumu sayesinde en iyi fırsatları yakalamak üzere dinamik bir şekilde çalışıyoruz.

Organizasyonumuz içinde faaliyet gösterdiği bölgenin bir parçası olarak değerini artırıyor ve karşılıklı fayda sağlıyoruz.

DEĞERLER

Dinamizm

En iyi fırsatları görmek ve yakalamak için ileriye bakıyoruz. Dinamik ve esnek olmak bizi pazarda benzersiz kılan ve müşterilerimizin taleplerini hızla karşılamanızı sağlayan özelliğdir.

Kalite

Ürünlerimizin kalitesini daha da geliştirmek için sürekli çalışıyor ve buna yatırım yapıyoruz.

İnsan Değeri

Çalışanlarımızla ve paydaşlarımızla uzun soluklu ilişkiler kuruyoruz. Grup ile birlikte çalışan herkesin liyakatinin ve becerilerinin farkında olmanın sorumluluğumuz olduğuna inanıyoruz.

Çeşitlilik ve Kapsayıcılık

Çeşitliliği ve kapsayıcılığı büyük bir zenginlik sayıyoruz. Her gün, her biçimiyle ve her ifade şekliyle çeşitliliği teşvik ederek çalışıyoruz.

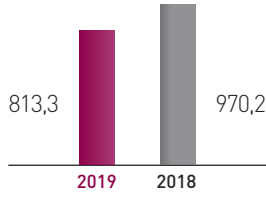
Sürdürülebilirlik

Çevreye saygı duymadan başarılı olunmayacağına inanıyoruz. İçinde yaşadığımız ve çalıştığımız topluluklara karşı sorumluluk taşıyoruz. Varlığımızı korurken çevreyi ve doğal kaynakları korumayı da unutmuyoruz.

PERFORMANS, SERMAYE VE MALİ GÖSTERGELER

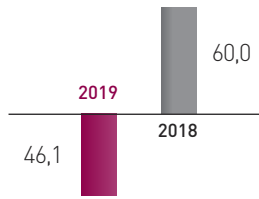
Hasılat
(Bin TL)

+16.2%

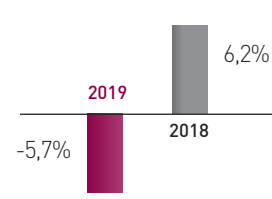
FAVÖK
(Bin TL)

-176.9%

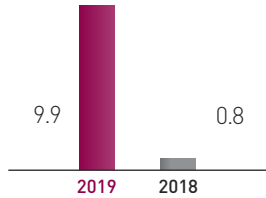
FAVÖK Oranı
(%)

-191,7%

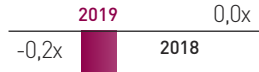

Net finansal borç
(Milyon TL)

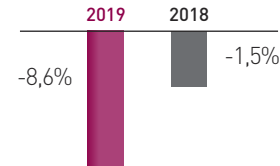
9.1
milyon TL

Net finansal borç / FAVÖK

Özsermaye karlılık oranı
(%)

Performans göstergeleri

(Bin TL)	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Hasılat	813.275	970.249	868.945	777.463	747.987	780.621	676.503
FAVÖK	[46.143]	60.041	98.235	59.721	133.128	193.719	138.831
FAVÖK Oranı %	-5,7%	6,2%	11,3%	7,7%	17,8%	24,8%	20,5%
Faiz ve vergi öncesi kar / (zarar)	[109.898]	3.481	38.600	[2.918]	69.497	132.055	83.138
Faiz ve vergi öncesi kar / (zarar) oranı %	-13,5%	0,4%	4,4%	-0,4%	9,3%	16,9%	12,3%
Finansman geliri / (gideri)	[2.186]	[21.392]	2.353	[2.508]	[1.975]	423	-30.194
Vergi öncesi kar / (zarar)	[112.084]	[17.911]	40.953	[5.426]	67.522	132.478	52.944
Vergi geliri / (gideri)	8.240	[29]	[33.960]	[17.793]	[9.234]	[16.118]	[16.674]
Dönem karı / (zararı)	[103.844]	[17.940]	6.993	[23.219]	58.288	116.360	36.270
Dönem karı / (zararı) oranı %	-12,8%	-1,8%	0,8%	-3,0%	7,8%	14,9%	5,4%
Ana ortaklık dönem karı / (zararı)	-82.756	-5.522	31.640	4.667	73.232	110.866	34.301
Ana ortaklık dönem karı / (zararı) oranı %	-10,2%	-0,6%	3,6%	0,6%	9,8%	14,2%	5,1%

Finansal ve özkaynak göstergeleri

(Bin TL)	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Net işletme sermayesi (a)	870.109	930.709	912.719	904.034	938.028	962.845	936.092
Toplam varlıklar	1.700.594	1.740.935	1.567.200	1.500.017	1.539.627	1.482.668	1.402.618
Toplam özkaynak	1.202.613	1.234.200	1.175.934	1.175.409	1.199.162	1.141.423	1.028.678
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	940.828	1.018.495	1.021.404	996.639	992.593	919.710	810.581
Net finansal borç	9.904	773	20.855	19.429	22.730	44.350	89.081

(a) Maddi olmayan duran varlıklar + Maddi duran varlıklar + işletme sermayesi

Karlılık ve özkaynak oranları

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Özsermaye karlılık oranı (a)	-8,6%	-1,5%	0,6%	-2,0%	4,9%	10,2%	3,5%
Kullanılan sermayenin getirisi (b)	-12,6%	0,4%	4,2%	-0,3%	7,4%	13,7%	8,9%
Özvarlık oranı (c)	70,7%	70,9%	75,0%	78,4%	77,9%	77,0%	73,3%
Özkaynakların net finansal borçlara oranı (d)	0,8%	0,1%	1,8%	1,7%	1,90%	3,9%	8,7%
Net finansal borç / FAVÖK	-0,2x	0,0x	0,2x	0,3x	0,2x	0,2x	0,6x

(a) Net kar / Toplam özkaynak

(b) Faiz ve vergi öncesi kar / Net işletme sermayesi

(c) Toplam özkaynak / Toplam varlıklar

(d) Net finansal borç / Toplam özkaynak

Nakit Akış

(Bin TL)	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
İşletme faaliyetlerinden nakit akışları	(45.046)	(78.062)	13.844	56.779	91.727	90.452	110.639
Yatırım faaliyetlerinden nakit akışları	(24.518)	3.567	(28.185)	(45.332)	(39.234)	(74.120)	(20.025)
Finansman faaliyetlerinden nakit akışları	77.034	112.192	(384)	(19.994)	(32.038)	(33.865)	(53.176)
Serbest nakit akış	7.470	37.697	(14.725)	(8.547)	20.455	(17.533)	37.438

Personel Sayıları

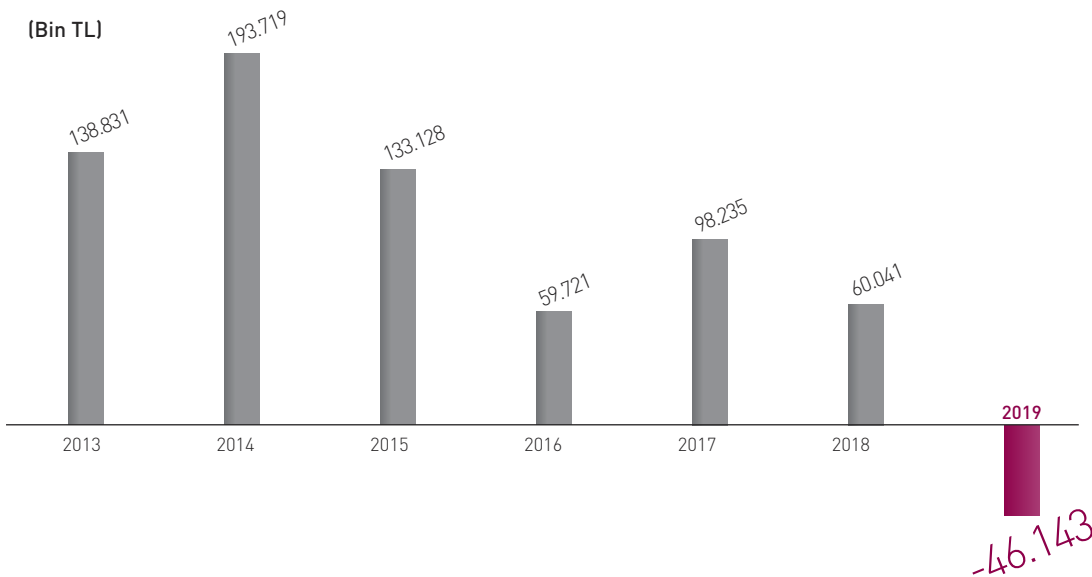
	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Personel sayıları (31 Aralık)	769	819	885	919	1.047	1.082	1.129
Satınalmalar (Bin TL)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Yatırımlar (Bin TL)	30.247	46.235	38.342	46.827	58.038	83.707	87.985

Satış Tonajları

(Bin TL)	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Gri çimento (ton)	2.852.162	3.567.132	4.239.403	4.087.727	3.621.625	3.908.297	3.970.173
Hazır beton (m ³)	1.003.233	1.703.759	1.562.814	1.892.886	1.491.148	1.387.029	1.483.881

FAVÖK performansı

(Bin TL)

2 FAALİYET RAPORU

- 16 Bağımsız Denetçi Faaliyet Raporu Görüşü
- 18 2019 Yılı Faaliyet Raporu
- 24 Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu

YÖNETİM KURULU'NUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Çimentoaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. Genel Kurulu'na

1. Görüş

Çimentoaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 1 Ocak - 31 Aralık 2019 tarihli hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, Yönetim Kurulu'nun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler ile Yönetim Kurulu'nun Grup'un durumu hakkında denetlenmiş olan konsolide finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemeler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen tam set konsolide finansal tablolarla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

2. Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ve bağımsız denetimle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Tam Set Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Denetçi Görüşümüz

Grup'un 1 Ocak - 31 Aralık 2019 hesap dönemine ilişkin tam set konsolide finansal tabloları hakkında 4 Mart 2020 tarihli denetçi raporumuzda olumlu görüş bildirmiş bulunuyoruz.

4. Yönetim Kurulu'nun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 514. ve 516. Maddelerine ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine göre yıllık faaliyet raporuyla ilgili olarak aşağıdakilerden sorumludur:

- Yıllık faaliyet raporunu bilanço gününü izleyen ilk üç ay içinde hazırlar ve genel kurula sunar.

- b) Yıllık faaliyet raporunu; Grup'un o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle finansal durumunu doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtacak şekilde hazırlar. Bu raporda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir. Raporda ayrıca, Grup'un gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret olunur. Bu konulara ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesi de raporda yer alır.
- c) Faaliyet raporu ayrıca aşağıdaki hususları da içerir:
- Faaliyet yılının sona ermesinden sonra şirkette meydana gelen ve özel önem taşıyan olaylar,
 - Şirketin araştırma ve geliştirme çalışmaları,
 - Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilere ödenen ücret, prim, ikramiye gibi mali menfaatler, ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri, aynı ve nakdi imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatlar.

Yönetim kurulu, faaliyet raporunu hazırlarken Ticaret Bakanlığı'nın ve ilgili kurumların yaptığı ikincil mevzuat düzenlemelerini de dikkate alır.

5- Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Amacımız, TTK ve Tebliğ hükümleri çerçevesinde yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler ile Yönetim Kurulu'nun denetlenmiş olan finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin, Grup'un denetlenen konsolide finansal tablolarıyla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtmayı yansıtmadığı hakkında görüş vermek ve bu görüşümüzü içeren bir rapor düzenlemektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, BDS'lere uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanması ile bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan finansal bilgiler ve Yönetim Kurulu'nun denetlenmiş olan finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin konsolide finansal tablolarla ve denetim sırasında elde edilen bilgilerle tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtmayı yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirir.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Mahmet Karakus, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 4 Mart 2020

ÇİMENTAŞ İZMİR ÇİMENTO FABRİKASI TÜRK A.Ş. 2019 YILI FAALİYET RAPORU

A-Genel Bilgiler

1. Rapor Dönemi

01.01.2019-31.12.2019

2.Kurumsal Bilgiler:

Şirketin Ticaret Unvanı İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş.-ÇİMENTAŞ
Şirket Mersis Numarası 0257003253100019
Şirketin Ticaret Sicil Numarası İzmir-Merkez 20907
Şirket İletişim Bilgileri www.cimentas.com
Merkez: Egemenlik Mah. Eski Kemalpaşa Cad. No: 4B Işıkkent Bornova-İZMİR
Tel: 0232 472 1050 Faks: 0232 472 1055
Şube: Sinanköy Mevkii Lalapaşa Edirne
Tel: 0284 323 1104 Faks: 0284 323 1240
Şube: İstasyon Mahallesi Yırca Yolu - Demiryolu Altı (Küme Evler) No: 1
Soma/Manisa

3.Ortaklık Yapısı ve Sermaye:

Paysahibi	Pay (TL)	%
Aalborg Portland Espana SL.	85.198.814,11	97,80
Diğer/BİST	1.913.649,09	2,20
TOPLAM	87.112.463,20	100

4.Dönem İçinde Yönetim Kurulunda Görev Alanlar

Adı Soyadı	Görev Ünvanı	Görev Süresi
Taha Aksoy	Yönetim Kurulu Başkanı	17.04.2019-16.04.2020
Marco Maria Bianconi	Yönetim Kurulu Başkanvekili	17.04.2019-16.04.2020
Pasquale Vetrano	Yönetim Kurulu Üyesi	17.04.2019-16.04.2020
M.Cenker Mirzaoğlu*	Yönetim Kurulu Üyesi ve CEO	10.06.2019-16.04.2020
Paolo Regoli	Yönetim Kurulu Üyesi	17.04.2019-16.04.2020
İlhan F. Gürel	Yönetim Kurulu Üyesi	17.04.2019-16.04.2020
Bahri Zuhul	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	17.04.2019-16.04.2020
Faruk Güler	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	17.04.2019-16.04.2020

* Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür Paolo Luca Bossi'nin istifası ile boşalan Yönetim Kurulu üyeliğine 10.06.2019 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile Mevlüt Cenker Mirzaoğlu atanmıştır. Mevlüt Cenker Mirzaoğlu aynı günlü Yönetim Kurulu toplantısında Murahhas Aza (CEO) olarak atanmıştır.

YETKİ SINIRLARI

Sermaye Piyasası Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Şirket Anasözleşmesi ve sair mevzuatta gösterilen yetkilere sahiptir.

5. Dönem İçinde Görev Alan Üst Düzey Yöneticiler

Adı soyadı	Görev Ünvanı
Taha Aksoy	Yönetim Kurulu Başkanı
Mevlüt Cenker Mirzaoğlu*	Yönetim Kurulu Üyesi ve CEO
Ali İhsan Özgürman	Mali İşler Direktörü (CFO)
Enrico Friz	Atık İş Kolundan Sorumlu Genel Müdür
Selçuk Kuntalp	Satınalma Direktörü
Kayhan Karabayır	Hukuk İşleri ve Yatırımcı İlişkileri Direktörü
Gürol Özer**	Teknik İşler Direktörü
Ahmet Saryal	Ticari Direktör
Sinan İnaç***	Planlama-Bütçe ve Kontrol Direktörü
Melek Özen****	İnsan Kaynakları Direktörü

* Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür Paolo Luca Bossi'nin istifası ile boşalan Yönetim Kurulu üyeliğine 10.06.2019 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile Mevlüt Cenker Mirzaoğlu atanmıştır. Mevlüt Cenker Mirzaoğlu aynı günlük Yönetim Kurulu toplantısında Murahhas Aza (CEO) olarak atanmıştır.

** Teknik İşler Direktörü Sorin Bogdan'ın Cementir Holding kapsamında başka bir göreve atanmış olması nedeni ile yerine Gürol Özer Teknik İşler Direktörü olarak atanmıştır.

*** Dönem içinde Sayın Sinan İnaç görevinden ayrılmıştır.

**** Dönem içinde İnsan Kaynakları Direktörlüğü'ne Melek Özen atanmıştır.

6. Kurumsal Yönetim Komitesi

Bahri Zuhul	Başkan
Marco Maria Bianconi	Üye
Didem Hürçan	Üye

7. Denetimden Sorumlu Komite

Bahri Zuhul	Üye
Faruk Güler	Üye

8. Riskin Erken Tespiti Komitesi

Faruk Güler	Başkan
Marco Maria Bianconi	Üye
Ali İhsan Özgürman	Üye

9. Çalışanlar

Çimento taş topluluğuna dahil şirketlerde 31.12.2019 tarihi itibarı ile, yönetici personel de dahil olmak üzere toplam 724 kişi çalışmaktadır. Bağlı ortaklığımız Recydia A.Ş. tarafından 2012 yılı içerisinde İngiltere'de satın alınan Neals Waste Management Holdings Ltd. ve bağlı ortaklıklarında istihdam edilen 45 çalışan da eklendiğinde toplam çalışan sayısı 769'a ulaşmaktadır.

Çimento İşverenleri Sendikası ile ÇİMSE-İŞ sendikası arasında 2018 ve 2019 yıllarını kapsayan toplu sözleşme imzalanmıştır. Bu toplu sözleşme ile işçi statüsünde çalışan personelimizin ücret ve sosyal haklarında artış gerçekleştirilmiştir. Diğer çalışan personelin ücret ve sosyal hakları finansal durum göz önüne alınarak liyakat ve performans esasına göre belirlenmektedir.

10. Dönem İçindeki Ana Sözleşme Değişiklikleri

Dönem içinde ana sözleşme değişikliği yapılmamıştır.

11. Dönem İçindeki Menkul Kıymet İhraçları ve Bunların Getireceği Yükler

Dönem içinde menkul kıymet ihracı yapılmadığından bu nedenle şirkete gelecek muhtemel bir mali yük de söz konusu bulunmamaktadır.

12. İştirakler ve İştiraklerdeki Ortaklık Payları

İştirak	Pay Tutarı (TL)	%
Çimbeton A.Ş.	890.042,00	50,28
Kars Çimento A.Ş.	213.194.408,92	41,55
Recydia A.Ş.	180.160.293,00	23,72
Destek A.Ş.	49.993,00	99,99
Yapitek A.Ş.	286.498,52	2,00

B-ÜST DÜZEY YÖNETİCİLERE SAĞLANAN HAKLAR

2019 yılı Olağan Genel Kurul toplantısında Yönetim Kurulu üyelerine katıldıkları her bir Yönetim Kurulu toplantısı için 2.000 TL brüt ücret ödenmesi kararlaştırılmış olup, bunun dışında herhangi bir ücret öngörülmemiştir.

Şirket üst yönetiminde yer alan yöneticilere maaş dışında özel sağlık sigortası sağlanmaktadır. Bunun dışında sabit bir kar payı, prim, ikramiye vb. ödeme sistemi bulunmamaktadır.

2019 döneminde Çimento grubu şirketlerine ait üst yönetimine sağlanan hakların konsolide tutarı 11.567.445-TL'dir. Çimento İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. özelinde ise üst yönetimine sağlanan hakların toplam tutarı 9.177.118-TL'dir.

C-AR-GE ÇALIŞMALARI

2019 yılı içerisinde, Çimento Grubunda İzmir, Elazığ, Kars ve Trakya Çimento tesislerimizle, kalite iyileştirme, müşteri memnuniyeti, çevre koruma ve maliyet azaltma kapsamında Ar-Ge çalışmaları yürütülmüştür. Bu çalışmalar aşağıda listelenmiştir:

Kapsam	Tesis	Ar-Ge Çalışmaları
Çevre Koruma, Sürdürülebilirlik, Maliyet Azaltma	İzmir	Doğal Alçı Yerine Atık Alçı Kullanımı: Atık alçı kullanım oranının artırılmasının ürün kalitesine ve hazır beton kalitesine etkisi incelenecektir. İnceleme neticesinde belirlenen maksimum seviyenin sisteme beslenmesi için gerekli alt yapı yatırımları planlanacaktır. Atık alçı kullanım miktarının artırılması ile birlikte doğal alçı taşı kaynakları korunacak ve sürdürülebilirliğe katkı sağlanacaktır.
Sürdürülebilirlik, Maliyet Azaltma	İzmir, Trakya	Doğal Demir Cevheri Yerine Cüruf Kullanımı: Klinker üretimi sürecinde kullanılan doğal demir cevheri yerine demir-çelik ve benzer endüstri tesislerinde oluşan cüruf atıklarının kullanılması araştırılmıştır. Bu kapsamda laboratuvar test çalışmaları yapılmıştır. Çalışmaların olumlu sonuçlanması halinde hem maliyet azaltılması hem de doğal kaynakların korunması amaçlanmıştır.
Çevre Koruma, Sürdürülebilirlik, Maliyet Azaltma	Elazığ	Mermer Atığı Kullanımı: Klinker üretimi sürecinde kullanılan kalker yerine mermer atıklarının kullanılması araştırılmıştır. Bu kapsamda laboratuvar test çalışmaları yapılmıştır. Çalışmaların olumlu sonuçlanması ile hem maliyet azaltılması hem de doğal kaynakların korunması sağlanmıştır.
Çevre Koruma, Sürdürülebilirlik, Maliyet Azaltma	İzmir	Taban Külü Kullanımı: Termik santrallerde ve tekstil sektöründe oluşan taban külleri, klinker üretim sürecinde kullanılan hammadde yerine ikame edilebilir özelliğine sahiptir. Taban külü kullanımı ile birlikte kil kullanımının azaltılması hedeflenmektedir. Bu sayede oluşan taban külleri hem ekonomiye kazandırılıyor hem de taban külünün doğaya depolanması ve çevre kirliliğine neden olması engellenmektedir.
Kalite iyileştirme ve Sürdürülebilirlik	Trakya, Elazığ	Mineralize Klinker Üretimi: Klinkeri oluşturulan kristallerin minör katkıları yardımıyla daha düşük sıcaklıklarda oluşturulması ve klinker kalitesinin artırılması amaçlanmıştır. Minör katkıların hammaddeye eklenmesi ile yakıt ve elektrik tüketiminin azaltılması bu sayede karbon ayakzının düşürülmesi hedeflenmektedir.
Ürün Geliştirme	İzmir	Düşük Alkali Klinker Üretimi: Ürün portföyünü geliştirmek ve ihracat potansiyellerini arttırmak için düşük alkali içerikli hammaddeler bulunmuş ve endüstriyel deneme üretimi gerçekleştirilmiştir.

>>

>>

Kapsam**Tesis Ar-Ge Çalışmaları**

Çevre Koruma,

Çimentoş Group

Alternatif Yakıt ve Alternatif Hammadde Kullanımının Artırılması: Üretim maliyetlerini düşüreceği ve çevre üzerinde de olumlu etkileri olduğu için alternatif yakıt ve alternatif hammadde kullanım oranlarının artırılması amaçlanmaktadır.

D-ŞİRKETİN FAALİYETLERİ HAKKINDA BİLGİ

1. Üretim Süreçlerine Dair Bilgi

Çimentoş Grubu olarak çimento üretimi; İzmir, Edirne, Kars ve Elazığ'da bulunan dört adet klinker/çimento üretim tesisinde yapılmaktadır. Türkiye'nin farklı bölgelerinde faaliyet gösteren Kars ve Elazığ tesisleri ayrı birer tüzel kişiye sahip olup, Edirne'deki tesis şube olarak yapılandırılmıştır.

İzmir işletmesinde klinker üretimi biri ön ısıtıcı, biri kalsinatörlü 2 adet döner fırında sürdürülmekte iken, Edirne tesisinde klinker üretimi kalsinatörlü tek fırında yapılmaktadır. Kars'ta ön ısıtıcı tek fırın, Elazığ'da ise kalsinatörlü tek fırın ile klinker üretimi yapılmaktadır.

İşletmelerin klinker üretim kapasiteleri aşağıda verilmiş olup, çimento öğütme kapasiteleri ise klinker üretim kapasitesinin üzerindedir:

İşletme Adı	Yıllık Klinker Üretim Kapasitesi (Ton)
Çimentoş-İzmir	1.801.848
Çimentoş-Trakya	990.000
Elazığ Çimento A.Ş.	1.000.000
Kars Çimento A.Ş.	435.000

2. Yatırımlar

2019 yılında Yatırım Komitesi, İzmir fabrikasındaki mevcut ekipman verimliliklerini arttırmaya, çevre iyileştirmelerine ve bakım-onarım süreç verimliliği arttırmaya odaklanmış; Edirne tesislerinde ise Alternatif Yakıt kullanımını geliştirme projelerine odaklanmıştır. Mevcut fabrika koşullarını korumak için Elazığ ve Kars tesislerinde ilgili bakım-onarım çalışmaları yapılmıştır.

Dahili CAPEX onay ve maliyet kontrol prosedürünün entegrasyonu ile, bireysel tesis ihtiyaçlarına ve grup gereksinimlerine göre en iyi optimizasyon projelerinin tanımlanması için projeler kategorilendirilmiş ve önceliklendirme araçları ile uygulamaya esas planlamalar yapılmıştır.

- 2019 yılı yatırım planları yapılırken, ağırlıklı olarak, mevcut proses optimizasyonuna katkı sağlanması, alternatif yakıt ve alternatif hammadde kullanımının artırılması, çevre, iş sağlığı ve güvenliğine yönelik konulara odaklanılmıştır.
- 2020 yılında yapılacak yatırımlarda da aynı bakış açısı ile mevcut fabrika performansının iyileştirilmesi, üretim maliyetlerinin azaltılmasına katkı sağlayacak hızlı sonuç alınabilecek projelere odaklanılacaktır. Bu yatırımlar aynı zamanda, fabrikalarımızın çevresel iyileştirmelerine katkı sağlayacaktır.

3. İç Kontrol ve Bağımsız Denetim

Şirket, Cementir Holding bünyesinde oluşturulan İç Denetim Birimi vasıtasıyla merkezi şekilde yürütülen iç kontrol ve denetimlere tabidir.

Şirket'te ayrıca Bütçe-Planlama & Kontrol departmanı mevcut olup, Şirketin faaliyet sonuçlarının bütçe ve/veya planlarla uyumu kontrol edilmektedir.

Her iki fonksiyon da etkin ve verimli şekilde çalışmakta, şirket üst yönetimi ve ilgili birimleri zamanında ve gereği gibi bilgilendirerek gerekli önlemlerin alınması, ek çalışmaların hayata geçirilmesi veya iyileştirilmesi konularında etkili işlev görmektedir.

Şirketimiz hesap dönemi içerisinde PwC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından bağımsız denetime tabi tutulmuş ve bağımsız denetim raporunda olumlu görüş almıştır.

Şirket aleyhine açılan davalarla ilgili bilgilere Mali Tablolara İlişkin Dipnotlar bölümünde, "Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar" başlığı altında, "Grup Aleyhine Açılmış Davalar" kısmında yer verilmiş olup, şirketin faaliyetlerini etkileyebilecek nitelikte dava bulunmamaktadır.

Mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalar nedeniyle şirket ve Yönetim Kurulu üyeleri hakkında uygulanan idari veya adli yaptırımlar bulunmamaktadır.

2019 dönemi içerisinde belirlenen hedeflere ulaşılmış olup, alınan genel kurul kararları yerine getirilmiştir.

4. Bağış ve Yardımlar

2019 döneminde Çimentaş grubu şirketlerine ait bağış ve yardımların konsolide olarak hesaplanmış toplam tutarı 725.746,29-TL.'dir.

Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. özelinde 2019 yılı içerisinde toplam 310.744,79-TL. bağış ve yardımda bulunulmuş olup, bu tutarın 308.214,28-TL.'lik kısmı nakdi, 2.530,51-TL.'lik kısmı ise aynı yardımlardan oluşmaktadır.

Anılan bağış tutarları 2018 yılı Olağan Genel Kurul toplantısında alınan bağış yetkisi sınırlarının içerisinde kalmaktadır.

5. Üretim ve Satışlara İlişkin Bilgiler

TÜİK tarafından açıklanan 2019 yılı oniki aylık büyüme rakamlarına bakıldığında, Türkiye'nin toplamda %0,9 büyüme gerçekleştirdiği görülmektedir. 2020 yılı büyüme beklentisi de %2,5 civarındadır. İnşaat sektöründe ise 2019 yılında %8,6 küçülme gerçekleşmiştir. Çimento sektörü özelinde bakıldığında bölgeler arasındaki farklılıklar olmakla beraber ilk 11 aylık dönemde Türkiye'de çimento üretimi %22,9 ve iç satışlar %30,8 azalırken, dış satışlar ise %51,6 oranında artmıştır. Şirketimiz, 2019 yılında, grubun faaliyette bulunduğu bölgeler itibarı ile mevsimsel ve pazara dair farklılıklar olmakla birlikte, bir önceki yıla oranla grup bazında toplam iç satış miktarı %23,8 oranında azalmıştır, toplam ihracat miktarı %77,6 oranında artmıştır.

Bu çerçevede Grup toplam satış miktarı bir önceki yılın aynı dönemine oranla %16,8 oranında azalmıştır.

6. Sektörün ve İşletmenin Performansını Etkileyen Ana Etmenler

Sektörde yer alan tüm işletmelerin ve bölgesel bazda şirketimizin maliyetlerinin %50'den fazlasını yakıt ve elektrik olmak üzere enerji oluşturmaktadır. Bu nedenle, enerji yönetimi ve maliyeti sektör açısından hassasiyet arzetyekte, büyük bölümü ithal girdiler olan kömür ve petrokok fiyatlarındaki ve/veya kurlardaki yukarı yönlü değişimler ile elektrik fiyatlarındaki artışlar sektörün kapasite kullanımını ve rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir.

Hızla artan nüfusumuzun önümüzdeki dönemde özellikle elektrik talebini artıracığını göz önüne alacak olursak mevcut kaynakların daha verimli kullanılmasını sağlamanın da gerekliliği ortaya çıkacaktır. Bu arada sektörde alternatif yakıt kullanımının artırılmasını sağlamak için atık-yönetimine yönelik teşviklerin mutlaka iyileştirilmesi ve daha cazip hale getirilmesi gerekmektedir.

Sektörün en hassas olduğu konulardan biri de hammadde kaynaklarının ruhsatlandırılması ve sürdürülebilirliğidir. Bu konulardaki gerek yasal gerek pratik gelişmeler de dikkatle takip edilmektedir.

Yasalaşan "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun" çerçevesinde gerçekleştirilecek Kentsel Dönüşüm projeleri, sektörün önündeki en önemli potansiyellerden biri olarak görülmektedir.

2018 yılı içinde alınan inşaat ruhsatı miktarında m2 bazında bir önceki yıla göre %48,9 oranındaki düşüşe ek olarak 2019 yılında alınan inşaat ruhsatı miktarında m2 bazında bir önceki yılın aynı dönemine göre %52,4 oranında düşüş yaşanması sektörün performansını 2019 yılında olumsuz yönde etkileyen hususlardan biri olmuştur. 2019 yılında yaşanan bu olumsuz etkinin 2020 yılında da devam edeceği öngörülmektedir.

2019 yılında iç pazarda yaşanan daralma sektörün ihracat pazarlarına yönelmesini beraberinde getirmiştir. 2020 yılında benzer şekilde ihracat imkanlarının değerlendirileceği beklenmektedir.

7- Bağıllık Raporu Sonuç Bölümü

Rapor içeriğinde listelenen ve ağırlıklı olarak hakim şirketten bilgi işlem faaliyetlerine dayalı teknoloji hizmeti, yönetim danışmanlığı ve yönetsel destek hizmetleri ile marka kullanımı hizmetleri alınmaktadır. Bu işlemlerin koşulları piyasa teamül ve uygulamaları ile uyumlu olup, şirket dönem içinde hakim şirketin yönlendirmesi ile herhangi bir zararlandırıcı işlem de yapmamıştır.

E- FİNANSAL DURUM

1. Temel Rasyolar

Sermaye piyasası mevzuatına ve kurul muhasebe standartlarına göre finansal tablolara alınmamış değerleri bulunmayan şirketimizin önceki yıl verileri ile karşılaştırmalı rasyoları aşağıdadır. Şirket sermayesi karşılıksız kalmadığı gibi, şirket borca batık değildir.

Oran	2019/12	2018/12
Cari Oran	1,53	1,66
Likidite Oranı	1,13	1,08
Borçlar/Aktif Toplamı	0,29	0,29
Borçlar/Özsermaye	0,41	0,41
Özsermaye/Aktif Toplamı	0,71	0,71
Satışlara Göre Karlılık	0,02	0,13

2. İşletmenin Performansını Güçlendirmek İçin Uyguladığı Yatırım ve Temettü Politikaları

İşletmenin performansını güçlendirmenin temel noktası özkaynak ağırlıklı bir finansman politikasından geçmektedir. Ana Ortağımız Cementir Holding N.V. bu politikadan hareket edilmesine onay vermekte ve özkaynakların maliyet düşürücü yatırımlara yönlendirilmesine olumlu bakmaktadır. Bu bakış açısı kar marjının sürekliliğinin sağlanmasında etkin olmaktadır.

3. İşletmenin Finansman Kaynakları ve Risk Yönetim Politikaları

İşletmenin yatırım ve işletme ihtiyaçlarının finansmanı ağırlıklı olarak özkaynaklardan karşılanmakta olup, ayrıca gerektiği takdirde Grup içi veya Grup dışından kısa vadeli Türk Lirası ve döviz kredileri kullanılmaktadır. Şirketin karşı karşıya kalabileceği riskler ana ortağın politikalarına uygun olarak bu konudaki ihtisas gruplarının denetim altında tutulmaktadır.

F- RİSKLER VE DEĞERLENDİRME

Risk yönetimi, bir yönetim fonksiyonu olduğu kadar yeni Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri ve Türk Ticaret Kanunu ile yasal olarak da gerekli hale gelmiştir. Türk Ticaret Kanunu 378. Maddesi gereğince; "Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür".

Çimento taş bünyesindeki mevcut risk yönetimi yetkinliklerinin artırılması ve Türk Ticaret Kanunu Madde 378 ile uyumlu bir risk yönetim süreci için;

Çimentoaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş (Çimentoaş/Şirket) bünyesinde 2012 yılı Kasım ayından itibaren içerisinde "Riskleri Erken Teşhis Komitesi" (Komite) kurulmuştur. 2019 döneminde komite üyeleri Sayın Faruk Güler, Marco Maria Bianconi ve Sayın Ali İhsan Özgürman'dır. Riskleri Erken Teşhis Komitesi periyodik olarak toplanmakta ve raporlarını Yönetim Kuruluna sunmaktadır.

Bu kapsamda 2013 yılı içerisinde bir "Risk Yönetimi Projesi" gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında, Çimentoaş bünyesinde risk envanterleri hazırlanmış; riskler dünyada çapında genel kabul görmüş "COSO Kurumsal Risk Yönetimi" çerçevesine uygun risk metodolojisi kullanılmak suretiyle değerlendirilerek, önceliklendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda, risk haritaları oluşturulmuş; risk yönetimi süreci, süreçteki rol ve sorumluluklar ile izleme ve raporlama adımlarını da içerecek şekilde tanımlanmış ve dokümanite edilmiştir. Riskin Erken Teşhisi Komitesi de bu metodoloji çerçevesinde çalışmaktadır.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM RAPORU

BÖLÜM I- KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

Şirketimiz, 2018 faaliyet döneminde II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkelerinden şirket açısından uygulanması zorunlu olan tüm ilkeleri uygulamaktadır. Uygulanması zorunlu olmayan ilkeler konusunda ise; gerek bazı ilkelerin Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda yer alıyor olması, gerek şirketin içinde bulunduğu sektörel yapı ve gerekse şirketin yönetsel yapısı karşısında uygulanmasına ihtiyaç görülmemesi nedenleri ile uyulmamaktadır. Bu hususlara ilişkin açıklamalarımıza aşağıda ilgili başlıklar altında yer verilmiştir.

BÖLÜM II- PAY SAHİPLERİ

2.1 Yatırımcı İlişkileri Birimi

Şirketimizin pay sahipleri ile ilişkileri ile söz konusu iş ve işlemlerini Mali ve İdari İşler Direktörlüğü ile koordinasyonlu olarak "Hukuk İşleri ve Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü" yerine getirmektedir.

Birimin başlıca faaliyetleri, gerek pay sahipleri gerekse SPK ve BİST ile olan ilişkilerin yürütülmesi noktasında yoğunlaşmaktadır. Buna bağlı olarak, Şirket hisse senetlerinin takibi, pay sahiplerinin ortaklık hakları ile ilgili işlemleri, Şirket faaliyetlerinin yakından izlenmesi suretiyle oluşan özel durumların kamuya açıklanması ve Şirket genel kurullarının düzenlenmesi işlemleri de bu birim tarafından yerine getirilmektedir.

Yetkili kişi 209900 numaralı Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı ve 702104 numaralı Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansına sahip Didem Hürcan olup, Yatırımcı İlişkileri Direktörü Kayhan Karabayır'dır. Bu birime "hukuk@cementas.com" adresinden e-mail ile veya 0.232.472 10 50/1402 dahili numarasından ulaşarak bilgi alınabilir.

Dönem içerisinde, yatırımcı kişi ve kurumlar ile aracı kurumlar tarafından Şirketimize ulaşan 16 adet başvuru yanıtlanmış ve ilgililerin talepleri karşılanmıştır.

2.2 Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Hakları

Dönem içinde pay sahipleri ile yatırımcılar ve aracı kurumlardan gelen bilgi talepleri özellikle faaliyet raporu istekleri, 2019 yılı Genel Kurul toplantısı, şirketin performansı ile kar dağıtım hususlarında yoğunlaşmıştır. Bu talepler yukarıda da değinildiği üzere ilgililerine gerekli açıklamalar yapılarak ve/veya dokümanlar temin edilerek karşılanmıştır.

Pay sahiplerinin haklarının kullanımı ile ilgili gelişmelerin elektronik ortamda yayınlanması ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. Şirket internet sitesinde konuyla ilgili güncellemeler yapılmaktadır. Mevcut durumda, bu gelişmeler yasal düzenlemeler çerçevesinde duyurulmaktadır.

Şirket ana sözleşmesinde özel denetçi atanması bireysel bir hak olarak düzenlenmemiş olup, dönem içinde

özel denetçi tayini talebi olmamıştır. Çimentoaş, Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında Bağımsız Dış Denetim firması tarafından periyodik olarak denetlenmektedir.

Öte yandan, Cementir Holding iç denetim birimi aracılığıyla da merkezi şekilde yürütülen periyodik ve belirli bir program çerçevesinde sistematik denetimler gerçekleştirilmektedir. Kaldı ki; Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun 438inci maddesinde konuya ilişkin bir düzenleme de mevcuttur.

2.3 Genel Kurul Toplantıları

Dönem içinde; 17 Nisan 2019 tarihinde 2018 yılı Olağan Genel Kurul toplantıları gerçekleştirilmiş olup; 2018 yılı Olağan Genel Kurulu toplantısında %98 seviyesinde katılım gerçekleşmiştir. Genel Kurul öncesi toplantı gündemi, şirket faaliyetleri ve mali tablolar ile ilgili bilgiler şirket internet sitesinden pay sahiplerine duyurulmuştur. Genel Kurul toplantısı sırasında pay sahipleri soru sorma haklarını kullanmışlardır. Dönem içinde yapılan bağış ve yardımların tutarı ve yararlandırıncıları ile bu konudaki politika değişiklikleri hakkında Genel Kurul toplantısında ayrı bir gündem maddesi ile ortaklara bilgi verilmiştir. Toplantı nisapları konusunda Şirket Ana Sözleşmesi'nde özel bir hüküm bulunmamakta ve konu ile ilgili Türk Ticaret Kanunu (TTK) hükümleri esas alınmaktadır.

Genel Kurul Toplantısı davetleri Sermaye Piyasası Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca gerekli ilanlar verilmek suretiyle yapılmakta ve ayrıca toplantı tarihinden üç hafta önce Şirket internet sitesinde yayınlanmaktadır. Pay senedi sahiplerinin genel kurula katılım amacıyla yapılan kayıt işlemleri TTK ve Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

Olağan ve Olağanüstü Genel Kurul toplantısına dair bilgiler, TTK uyarınca şirket merkezinde pay sahiplerinin tetkikine hazır bulundurulmaktadır.

Pay sahiplerinin Genel Kurula katılımlarını kolaylaştırmak amacı ile ilan ve duyuruların yanısıra Genel Kurul gündemini teşkil eden hususlardaki bilgilere erişim için gerekli özen gösterilmekte ve yasal düzenlemelerin gereklerine sadık kalınmaktadır.

Genel kurul toplantılarına ilişkin tutanak ve belgeler şirket merkezinde sürekli olarak pay sahiplerinin tetkikine hazır bulundurulmaktadır.

Yönetim kontrolünü elinde bulunduran pay sahiplerinin, yönetim kurulu üyelerinin, idari sorumluluğu bulunan yöneticilerin ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarının, ortaklık veya bağlı ortaklıkları ile çıkar çatışmasına neden olabilecek veya ortaklığın veya bağlı ortaklıklarının işletme konusuna giren ticari iş türünden bir işlemi kendi veya başkası hesabına olacak şekilde önemli işlemler yapılmamıştır.

2.4 Oy Hakları ve Azınlık Hakları

Şirketimiz hisse senetleri oyda imtiyaz hakkı vermemekte olup; her bir hisse senedi, sahibine 1 oy hakkı sağlamaktadır.

Karşılıklı iştirak ilişkisi içinde olan şirketlerin oy kullanımı konusunda TTK'da yer alan "rey mahrumiyeti" kuralları uygulanmaktadır.

Şirketimizdeki azınlık payları düşük olduğundan (%2 civarında) yönetimde temsil edilmemekte ve buna bağlı olarak şirket ana sözleşmesinde bu yönde özel bir hüküm bulunmamaktadır.

Şirket Ana Sözleşmesinde yönetim ve denetim kurulu seçimlerinde birikimli oy kullanma yöntemine yer verilmemiştir.

2.5 Kar Payı Hakkı

Şirket'in yazılı ve Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış yazılı bir kar dağıtım politikası oluşturulmuştur ve konu ana sözleşme ile yeterince açık şekilde düzenlenmiştir. Şirket karına katılım konusunda kurucu intifa senedi sahiplerine imtiyaz tanınmış olup, şirket karından; vergiler ve yasal yükümlülükler ile geçmiş yıl zararının indirilmesinden sona kalan safi kardan TTK'nun 519uncu maddesi uyarında %5 genel kanuni yedek akçe ve ana sözleşme uyarınca %50 oranında 1nci temettü ayrıldıktan sonra kalan miktarın %10'u Kurucu İntifa Senedi sahiplerine dağıtılır.

Yukarıda ifade olunduğu gibi, SPK'nca yayınlanan tebliğde 1nci temettü oranı %20 olarak öngörülmüş olmasına rağmen, Şirketimiz ana sözleşmesinde bu oran %50 olarak düzenlenmiştir. Bu durum, pay sahiplerinin kar payı haklarının maksimize edilmesini sağlamaya yönelik bir politikanın ürünüdür. Ülkemizin genel ekonomik koşulları ile şirketimizin mevcut durumu dikkate alınarak bu politikaya sadık kalınmaya çalışılmaktadır. Kar dağıtımı konusunda yasal sürelerle kesinlikle uyulmaktadır.

Yönetim Kurulu'nun kar dağıtımına ilişkin teklifi Genel Kurul toplantısı öncesinde yapılan özel durum açıklamaları ile pay sahiplerinin bilgisine sunulduğu gibi faaliyet raporunda ve internet sitesinde de ayrıca yer almaktadır. Kar dağıtılmaması halinde; bunun gerekçesi ve dağıtılmayan karın kullanım şekli hakkında Genel Kurul'da bilgi verilir.

2.6 Payların devri

2005 yılı Olağan Genel Kurul toplantısında karara bağlanan ana sözleşme değişikliği ile Şirketin hisse senetlerinin tamamı hamiline hisse senedine dönüştürüldüğünden hisse devrini kısıtlayan özel bir hüküm bulunmamaktadır.

BÖLÜM III- KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

3.1 Kurumsal İnternet Sitesi

Şirketimiz adına tesis olunmuş www.cimentas.com isimli web sitesi 2009 yılı içerisinde hayata geçirilmiştir. 2012 yılı başından itibaren internet sitesi içeriği zenginleştirilerek Kurumsal Yönetim İlkeleri ile belirlenen seviyeye ulaştırılmıştır. Kurumsal Yönetim İlkelerinde belirtilen hususlar İnternet Sitesinde yer almaktadır. İnternet sitesindeki bilgiler sürekli olarak güncellenmektedir. Şirket'in basılı dokümanlarında internet sitesi adresine yer verilmektedir. İnternet sitesindeki bilgiler uluslararası yatırımcıların ihtiyaçları da düşünülerek gerekli olduğu ölçüde İngilizce olarak da yer almaktadır.

3.2 Faaliyet Raporu

Faaliyet raporunda Kurumsal yönetim ilkelerinde sayılan bilgilere yer verilmiştir.

BÖLÜM IV- MENFAAT SAHIPLERİ

4.1 Menfaat Sahiplerinin Bilgilendirilmesi

Menfaat sahipleri ile şirket arasındaki ilişkiler tamamen yazılı sözleşmelere dayanmakta olup, taraflar arasındaki ilişkiler sözleşme ile tanımlanan çerçevede yürütülmektedir. Sözleşmenin olmadığı durumlarda tarafların çıkarları mevzuat ve iyi niyet kuralları çerçevesinde ve şirket imkanları dahilinde korunur.

Menfaat sahipleri, kendilerini ilgilendiren hususlarda şirket tarafından organize edilen toplantılar ve toplu e-postalar ile bilgilendirilmektedir.

4.2 Menfaat Sahiplerinin Yönetime Katılımı

Gerek çalışanlar gerekse diğer menfaat sahipleri ile zaman zaman yapılan toplantılar ile şirket ve faaliyetleri hakkında bilgiler verilmektedir. Bunlar dışında, özellikle çalışanların yönetime katılımı veya bilgilendirilmesi noktalarında özel bir model henüz oluşturulmamış olmakla birlikte, çalışanlar ve müşteriler nezdinde yapılan anket ve yoklamalarla şirket çalışanları ile müşterilerin beklenti, şikayet ve önerileri toplanmakta, üst yönetimce değerlendirilen ve önceliklendirilen bulgularla ilgili iyileştirici ve düzenleyici aksiyonlar alınmaktadır.

4.3 İnsan Kaynakları Politikası

Çimentoş Grubu iş ortamında organizasyonel verimliliğin ve bireysel becerilerin geliştirilmesi yoluyla rekabet avantajı ve özgün bir farklılık yaratmak için, yetkin bir yönetim ve çalışanlar topluluğu oluşturmayı hedeflemektedir. Şirketimizin İK politikasının ana esaslarını aşağıdaki başlıklarla özetleyebiliriz;

- (i) Seçme ve yerleştirme; yeni eleman alımlarında niteliklerin yükseltilmesi ve mevcut işgücü kalitesinin sürekli şekilde yükseltilmesi
- (ii) Eğitim; mevcut insan kaynağının geliştirilmesi amacıyla eğitim çalışmalarına ağırlık verilmesi
- (iii) Ücretlendirme; Piyasa koşullarını da dikkate alan bir ücretlendirme sisteminin geliştirilmesi
- (iv) İletişimi ve Motivasyonu Artırıcı Aktiviteler; Çalışanların aidiyet duygusunu ve çalışma motivasyonunu daha da üst seviyelere taşıyacak organizasyon ve düzenlemeler yapılması

İşe alım ve yerleştirme süreci, tüm Çimentoş Grup şirketlerinde aynı standartlarla yürütülmekte ve iş başvurusunda bulunmak isteyen tüm adaylara eşit fırsatlar sunulmaktadır. İş başvuruları herkesin rahatlıkla ulaşabileceği web sitemiz ve online siteler aracılığı ile toplanmaktadır. İşe özgü olarak belirlenen ve iş tanımlarında yer alan ön seçim kriterleri tüm başvurulara aynı şekilde uygulanmakta ve ön kriterleri karşılayan tüm adaylara önceden tanımlanmış standart testler uygulanarak bunların sonuçları dikkate alınmaktadır.

Çalışanların bilgi, beceri ve görgülerini arttırmalarına yönelik eğitimler her yılbaşında planlanarak, onaylanan bütçe doğrultusunda adil ve eşit bir şekilde uygulanmaktadır. Eğitim ihtiyaçları, yönetsel pozisyonlar için performans değerlendirme sonuçları doğrultusunda bireysel olarak planlanmakta ve uygulanmaktadır. Ayrıca fonksiyon ve ekip ihtiyaçları doğrultusunda planlanan toplu eğitimler yapılmaktadır.

Çimentoş'ta Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası Toplu İş Sözleşmesi uygulanmaktadır. Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası Toplu İş Sözleşmesi kapsamına giren işyerlerinde çalışan işçiler arsından yasaya uygun olarak Sendika işyeri temsilcisi seçilmektedir. Sendika Temsilcilerinin görevleri aşağıda yer almaktadır;

- i. Toplu iş sözleşmesinin uygulanmasından doğan, gerek işçi, gerekse işveren tarafından kendilerine intikal eden uyuşmazlık ve şikayetlerin, işçiler ve işverenler ile görüşülerek çözümünü sağlamak,
- ii. İşçilerin bu sözleşme ve mevzuat hükümlerine göre işverene tanınmış olan haklara riayetleri, işçilerin hak ve hukukunun korunmasını sağlamak,
- iii. İşçilerin bilgi ve maharetlerini arttırmak gayesiyle işyerinde ve dışında işveren tarafından yapılacak eğitim çalışmalarında işverene yardımcı olmak ve işçilerin katılımını sağlamak,
- iv. İşyerinde işçi ve işveren arasında işbirliği ve çalışma ahengi ile çalışma barışının devamını sağlamak.

Çimentoş Grup şirketlerimizde beyaz yakalı personelin görev tanımları 2009 yılı itibarı ile oluşturulmuş ve tüm çalışanlarımıza duyurulmuştur. Organizasyonel değişiklikler olması durumunda ihtiyaca göre revize edilmektedir. Mavi yakalı personel sendikasının tanımladığı iş sınıflandırması ve tanımları ile çalışmaktadır.

Beyaz yakalı personel için ücret ve diğer menfaatlerin belirlenmesinde iş derecelendirme sistematigi ve piyasa koşulları dikkate alınmaktadır. Mavi yakalı personel için Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası'nın belirlediği iş değerlendirme, iş grupları ve iş unvanları uygulanmaktadır ve toplu iş sözleşmesi hükümlerine uyulmaktadır.

İşyerlerimizde alınan kararlar ve şirketlerimiz içerisinde yaşanan gelişmeler, sendika temsilcileri, duyuru panoları, grup ve şirket içi web sitelerimiz (Cementir Holding Cnergy, Çimentoş Grup Intracim), grup ve şirket içi yayın organlarımız (Cementir Holding Voice, Çimentoş Grup Habercim) aracılığı ile çalışanlarımıza iletilmektedir. Yönetsel pozisyonlar arasındaki bilgi paylaşımı tüm Çimentoş Grup Yöneticilerinin katıldığı 3 aylık periyodlar ile düzenlenen Yönetim İletişim Toplantılarında yapılmaktadır. Her ay düzenli olarak yapılan İSG kurul toplantılarında, İSG alt kurullarından gelen öneri ve iyileştirmeler görüşülmektedir. İşyeri temsilcisi İSG kurul kararlarını işçilere aktarmakta ve işçilerden gelen istek ve önerileri kurula iletmektedir.

Çimentoş Grup şirketlerinde çalışanlar arasında ırk, din, dil ve cinsiyet ayrımı yapılmamaktadır. Şirketlerimizde ayrımcılık veya fiziksel veya ruhsal kötü muamele ile ilgili herhangi bir şikayet olmamıştır.

4.4 Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk

Ana ortağımız Cementir Holding tarafından uygulamaya konulan ve Şirketimiz Yönetim kurulunca da kabul edilerek onaylanan bir "Etik Kurallar Tüzüğü" bulunmaktadır. Bu tüzük, şirket internet sitesinde yayınlamıştır. Şirket, sosyal sorumluluk bilinci ve anlayışı çerçevesinde uzun yıllardan beri özellikle eğitim, sağlık ve spor alanlarında; kurduğu ÇESVAK Vakfı vasıtasıyla desteğini sürdürmektedir.

Ayrıca, dönem içinde çevre ile ilgili olarak herhangi bir yaptırım ile karşılaşmamıştır. Şirketin faaliyetlerini gerçekleştirmek için ihtiyacı olan tüm izin ve ruhsatları mevcuttur ve gerektiğinde yenilenmektedir.

BÖLÜM V- YÖNETİM KURULU

5.1 Yönetim Kurulu'nun Yapısı ve Oluşumu

Yönetim Kurulu Üyeleri

Taha Aksoy	Yönetim Kurulu Başkanı
Marco Maria Bianconi	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
M.Cenker Mirzaoğlu	Yönetim Kurulu Üyesi ve CEO
Pasquale Vetrano	Yönetim Kurulu Üyesi
Paolo Regoli	Yönetim Kurulu Üyesi
İlhan F. Gürel	Yönetim Kurulu Üyesi
Bahri Zuhul	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Faruk Güler	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

Şirket Yönetim Kurulu üyelerinin tamamı SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri ile belirlenen nitelikleri taşımaktadır. Şirket ana sözleşmesinde Yönetim Kurulu üyelerinin niteliklerine ilişkin özel bir hüküm bulunmamaktadır. Yönetim Kurulu üyelerinin çoğu icracı olmayan üyelere oluşmaktadır. Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri ve Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca bağımsız üyelere yer verilmiştir.

Yönetim Kurulu Üyelerinin Özgeçmişleri

Taha Aksoy, çalışma yaşamına Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde asistan olarak başlamış ve akabinde Münih Teknik Üniversitesi bünyesinde bu görevine devam etmiştir. Sonrasında Betonsan A.Ş., Çimento Gazbeton İşletmeleri ve Beşer Balatacılık bünyesinde Genel Müdür olarak görev yapmıştır. 2007-2011 döneminde Milletvekili olarak parlamentoda bulunan Taha Aksoy, en son 17.Akdeniz Oyunları, Mersin 2013 Genel Koordinatörü olarak görev yapmıştır.

Ortadoğu Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği bölümü mezunu olan Taha Aksoy, akabinde aynı üniversitede yüksek lisansını yapmıştır.

Marco Maria Bianconi, LUISS üniversitesi Ekonomi Bölümü'nden 1988 yılında mezun olan Marco M.Bianconi, New York Üniversitesi Stern School of Business bünyesinde de İşletme Yüksek Lisansını yapmıştır. 1989 yılından 2016 yılına kadar Yeminli Mali Müşavirdir. 2003 yılında Finans Direktörü olarak Caltagirone SpA'ya katılmış; akabinde 2008 yılında Planlama, Bütçe ve Kontrol Direktörü olarak Cementir Holding bünyesine geçmiştir. 2012 yılından beri M&A ve Yatırımcı İlişkilerinin başındadır.

Çin, Malezya ve ABD'deki bağlı kuruluşların Yönetim Kurulu Başkanı ve çeşitli işletme şirketlerinin Yönetim Kurulu üyesidir. Önceki iş deneyimleri şunlardır: Analist ve Portföy Yöneticisi olarak Fidelity Investments UK, New York'ta Merrill Lynch ve CSFB'de çalışmıştır. ACEA, Banca Antonveneta, Montepaschi Leasing & Factoring ve Fabrica Immobiliare SGR'da icracı olmayan direktör olarak görev yapmıştır.

Pasquale Vetrano, Pasquale Vetrano, profesyonel iş yaşamına 1985 yılında, SACE SUD firmasında, Alçak Gerilim Santralleri Üretim Birimi Sorumlusu olarak başladı. 1989 ile 1991 yılları arasında İnşaat İş Kolu Müdürü olarak Comes SpA'da çalıştı. Daha sonra 1995 yılına kadar Teknik ve Operasyon Direktörü olarak Nuova ESI SpA'da görev aldı. 1996-2009 yılları arasında ABB Sace SpA'da Kesiciler ve Anahtarlar İş Birimi Tedarik Zinciri ve Lojistik Başkanı, 2009-2011 yılları arasında ABB Grubunda Alçak Gerilim Ürünleri Tedarik Zinciri Yöneticisi ve Başkan Yardımcısı olarak görev yaptı.

Pasquale Vetrano 2011 yılından beri Cementir Holding bünyesinde Stratejik Tedarik Başkanı olarak görev yapmaktadır.

Polytechnic Üniversitesi Elektrik Mühendisliği Bölümünden 1985 yılında derece ile mezun olan Pasquale Vetrano 2010 yılında MBA dalında yüksek lisansını almıştır.

Mevlüt Cenker Mirzaoğlu, inşaat, çimento ve hazır beton sektöründe 20 yılı aşkın deneyime sahiptir. Profesyonel iş yaşamına Sabancı Grubu şirketlerinden BetonSA'da Strateji ve İş Geliştirme Uzmanı olarak başlamış ve sonrasında Grup şirketlerinden Akçansa ve Çimsa'da hem yurtiçi hem de yurtdışı operasyonlarında strateji, iş geliştirme, AR-GE ve genel yönetim alanlarında farklı yöneticilik rolleri üstlenmiştir. 2011'de Çimentaş Grubu şirketlerinden Çimbeton'da Genel Müdür rolünü üstlenmiş ve sonrasında Çimentaş Grubu Satış ve Pazarlama Direktörlüğü görevini yürütmüştür. 2015 yılında ÇİMKO Çimento ve Beton Genel Müdürü olarak atanmış ve 2017 yılında aynı şirkette CEO ve Yönetim Kurulu Üyesi görevine getirilmiştir. Haziran 2019'dan itibaren Çimentaş Grubu'na tekrar katılan Cenker Mirzaoğlu Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi ve Murahhas Aza (CEO) olarak çalışma hayatını sürdürmektedir. Cenker Mirzaoğlu, İstanbul Teknik Üniversitesi Metalurji ve Malzeme Mühendisliği bölümünden mezun olmuştur.

Paolo Regoli, İngiltere'de Ekonomi okumuş ve Finans alanında Yüksek Lisansını yapmıştır. Finans ve İdare alanında çeşitli şirketlerde, farklı Pazar ve pozisyonlarda 20 yılı aşkın deneyime sahip kıdemli bir yöneticidir. Kariyerine İngiltere'de, Alman ThyssenKrupp grubunun bir parçası olan, İtalyan paslanmaz çelik üreticisi olan AST Group'ta çalışarak başladı. 2006 yılında İtalyan Holding Grup Kontrol Müdürü olarak görev yaptı. 2009 yılında, gıda ambalaj endüstrisinde Avrupa lideri olan özel bir İtalyan şirketinde sekiz yıl boyunca Grup Kontrol Müdürü olarak çalışarak yeni bir deneyime adım attı. 2017 yılında mimari ve lüks otel sektöründe küçük ama dinamik bir işletmede CFO oldu. 2018 yılında ise Cementir Holding bünyesine Grup Planlama, Bütçe ve Kontrol Başkanı olarak katıldı.

Ilhan F.Gürel, halen Sunel TTAŞ bünyesinde Yönetim Kurulu Başkan Vekili, Kütaş Yemek Grubu ve Gürel Gayrimenkul A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı, Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş. ile CJSC Sunel Tobacco bünyesinde Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Newcastle Üniversitesi Makina Mühendisliği bölümü mezunu olan Ilhan F.Gürel, Durham Üniversitesi'nde aynı dalda yüksek lisansını yapmıştır.

Bahri Zuhul, iş yaşamına Yaşar Holding Bünyesinde başlamıştır. Yaşar Holding'de görev süresi boyunca boya ve tekstil kimyasalları ağırlıklı olmak üzere, grup ürünlerinin üretimi ve pazarlanması konusunda uluslararası deneyime sahip olmuştur. Sorumlulukları arasında, uluslararası büroları devreye sokmak için pazarlama öncesi araştırmaların analiz edilmesi ve hazırlanması ve ilgili iş stratejisinin geliştirilmesi vardır. 1998 yılından 2011 yılı sonuna kadar, Cementir Holding Bünyesinde Çimentaş Grup'ta iş yaşamına devam etmiş, çeşitli departmanlarda, uluslararası ve ulusal çalışma alanlarında, üst düzey yöneticilik görevlerinde bulunmuştur. Son olarak, çeşitli ürünlerin üretimi, lojistiği ve pazarlamasını koordine eden Türkiye operasyonları için Hazır Beton Direktörü pozisyonunda görev yapmıştır. Sayın Bahri Zuhul Ege Üniversitesi Kimya Bölümü mezunudur. Çok iyi derecede İngilizce ve Fransızca bilmektedir.

Faruk Güler, 1974-1980 yılları arasında asistan ve araştırma görevlisi olarak, Ortadoğu Teknik Üniversitesinde, Türkiye Bilimsel Araştırma Konseyi'nde ve İngiltere Exeter Üniversitesi'nde çalışmıştır.

Özel sektördeki çalışma hayatına Sabancı Holding bünyesinde ARGESA ve KORDSA'da Araştırma ve Geliştirme departmanında Bölüm Yöneticisi olarak başladı ve 1984-1986 yılları arasında çalıştı. Daha sonra 1986-1991 yılları arasında, Amerika Endonezya ortaklığı ile Endonezya'da kurulan Branta Mulia Tire Cord Inc.'de, 1991-1996 yıllarında aynı grubun Tayland şubesinde Üst Düzey Yönetici olarak çalıştı. 1996 yılında Türkiye'ye döndü ve Genel Müdür pozisyonunda CBS Boya ve Kimya A.Ş.'de görev aldı. 1999 yılında Abaloğlu Holding A.Ş.'de Genel Koordinatörlük görevine atanan Dr. Faruk Güler, 2003 ve 2013 yılları arasında Abaloğlu Holding CEO görevini üstlendi.

Faruk Güler, Er-Bakır Elektrolitik Bakır Ürünleri A.Ş., Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş., Dentaş Kağıt Sanayi A.Ş., Abaloğlu Tekstil Sanayi A.Ş., CSA Tekstil Mısır S.A.E., Filidea Tekstil Sanayi A.Ş. ve SC Dentaş Romanya SRL'de Yönetim Kurulu üyesi olarak görev almıştır.

2013 yılından beri ESBAŞ – Ege Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş.'de CEO olarak ve MOPSAN İnşaat Şirketi'nde Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve CEO olarak görev yapmaktadır.

Faruk Güler Ortadoğu Teknik Üniversitesi Kimya Bölümünden mezun olmuştur. Aynı üniversitenin 1978 yılında Yüksek Lisans ve 1980 yılında Doktora derecelerini almıştır. Çok iyi derecede İngilizce bilmektedir.

Şirkette Aday Gösterme Komitesi oluşturulmamış olduğundan, Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından belirlenen ve bağımsızlık kriterlerini taşıdıkları teyid olunan Bahri Zuhal ve Faruk Güler Bağımsızlık Komitesi üyesi adayları olarak 04.03.2019 tarihli rapor ile Yönetim Kurulu'na sunulmuş olup, 05.03.2019 tarihli Yönetim Kurulu toplantısı ile bu adaylar tasvip edilmiştir. Bağımsızlık Yönetim Kurulu üyeleri, ilgili mevzuat uyarınca bağımsızlık beyanlarını temin etmişler ve dönem boyunca da bağımsızlık kriterlerini korumuşlardır.

Yönetim Kurulu üyelerinin ve şirket yöneticilerinin şirket dışında görev alma durumu Şirket Etik Tüzüğünde düzenlenmiştir.

Yönetim Kurulu üyelerinin grup dışında görevleri bulunmadığından, bu görevlerin belirli kurallara bağlanması gerekliliği doğmamıştır.

5.2 Yönetim Kurulu'nun Faaliyet Esasları

Şirket Yönetim Kurulu üyelerinin büyük bölümünün yurtdışında yerleşik olması sebebiyle Yönetim Kurulu toplantıları genellikle teknolojik imkanlardan yararlanarak video-konferans biçiminde yapılmaktadır. Bu sayede tüm üyelerin toplantılara katılımı sağlanmaya çalışılmaktadır.

Yönetim Kurulunun 01.01.2019-31.12.2019 tarihleri arasındaki dönemde toplantı sayısı onbirdir.

Toplantılarda Yönetim Kurulu üyeleri tarafından yöneltilen soru ve farklı görüş açıklamaları olmamıştır. Karşı oy gerekçesi bulunmadığından karar zabitlerine geçirilmiş karşı oy yazısı bulunmamaktadır.

Yönetim Kurulu toplantısı tarihi, gündemi ve gündem ile ilgili bilgi notu ve dokümanlar "Kurumsal İşlemlerin İdaresi" prosedürü kapsamında toplantıdan belirli bir süre önce tüm Yönetim Kurulu üyelerine bildirilir ve ulaştırılır.

Yönetim Kurulunda her üyenin bir oyu vardır, ağırlıklı oy veya olumsuz veto hakkı bulunmamaktadır.

Yönetim Kurulu toplantılarında her konu açıkça ve detaylı şekilde tartışılarak karara bağlanır. Toplantı ve Karar nisaplarında TTK hükümleri uygulanır.

Genel Kurul tarafından verilen izin uyarınca dönem içerisinde Şirket Yönetim Kurulu üyeleri hakkında şirketle muamele yapma ve rekabet yasağı uygulanmamaktadır. Kaldı ki, bu kişiler şirketle herhangi bir muamelede bulunmadıkları gibi rekabet etmeyi gerektiren faaliyetlerde de bulunmamaktadır.

Bağımsızlık Yönetim Kurulu üyelerinin onayına sunulan ilişkili taraf işlemleri bulunmakta; fakat önemli nitelikteki işlemler bulunmamaktadır.

Yönetim Kurulu üyelerinin, görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olacakları zararların tazmini için sigorta mevcuttur.

5.3 Yönetim Kurulunda Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı

Yönetim Kurulu bünyesinde Denetim Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi, Riskin Erken Saptanması Komitesi olmak üzere üç adet komite kurulmuştur.

Denetim Komitesi iki üyeden meydana gelmiş olup, Bağımsızlık Yönetim Kurulu Üyesi Bahri Zuhal ve Bağımsızlık Yönetim Kurulu Üyesi Faruk Güler Yönetim Kurulu tarafından üye olarak seçilmişlerdir.

Kurumsal Yönetim Komite Başkanlığı'na Bağımsızlık Yönetim Kurulu üyelerimizden Bahri Zuhal; diğer üyeliklere Yönetim Kurulu üyelerinden Marco Maria Bianconi ile Yatırımcı İlişkileri Sorumlusu Didem Hürcan seçilmişlerdir.

Riskin Erken Tespiti Komite Başkanlığı'na Bağımsızlık Yönetim Kurulu üyelerimizden Faruk Güler; diğer

üyeliklere Yönetim Kurulu üyelerimizden Marco Maria Bianconi ile Şirket Mali İşler Direktörü Ali İhsan Özgürman seçilmişlerdir.

Yönetim Kurulunca oluşturulan komitelerin çalışma esasları mevcut Yönetim Kurulunca tespit edilmiş ve kamuya açıklanmıştır.

5.4 Risk Yönetim ve İç Kontrol Mekanizması

Yönetim Kurulunca Riskin Erken Tespiti Komitesi oluşturulmuş olup düzenli olarak faaliyet göstermeye başlamış, Yönetim Kurulu'na üç ayda bir Risk Yönetim Raporları ve belirlenmiş riskleri azaltmak için yönetim faaliyetlerini takip etmiştir.

Şirket, Cementir Holding bünyesinde oluşturulan İç Denetim Birimi vasıtasıyla merkezi şekilde yürütülen iç kontrol ve denetimlere tabidir.

5.5 Şirketin Stratejik Hedefleri

Yönetim Kurulu tarafından Şirketin misyon ve vizyonu ile hedefleri oluşturulmuştur. Anılan hedefler beşer yıllık planlar halinde oluşturulmakta ve her yıl gözden geçirilmektedir.

5.6 Mali Haklar

Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Aza üyeye ödenen maaş ve Yönetim Kurulu toplantılarına katılım için üyelere ödenmesi öngörülen huzur hakları dışında Yönetim Kurulu üyelerine ödenen başkaca bir ücret vs. olmadığı gibi performansa dayalı bir ödüllendirme sistemi de yoktur. Şirketimizin ücretlendirme politikası mevcut olup, ayrıca Yönetim Kurulundaki icracı üyeler için Ücretlendirme Komitesi tarafından hazırlanmış bir politika mevcuttur. Genel Kurulda ortaklara sunulan faaliyet raporunda üst yönetim ücretleri ve giderleri hakkında bilgi verilmektedir. Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Azaya ödenen ücretin tutarı Yönetim Kurulu tarafından belirlenmektedir.

Ücretlendirme esasları şirket internet sitesinden, faaliyet raporunda ve Kamuyu Aydınlatma platformu aracılığı ile kamuya açıklanmaktadır. Bu açıklamalar Yönetim Kurulu bazında yapılmaktadır.

İlke olarak Şirket, Yönetim Kurulu üyelerine ve yönetici personeline kredi kullandırmamaktadır. Ancak olağanüstü durumlarda yöneticilere sınırlı miktarda kredi kullanılması yetkisinin Murahhas Aza tarafından kullanılmaktadır.

3 MALİ TABLOLAR

- 34 Bağımsız Denetim Raporu
- 42 Konsolide Finansal Durum Tabloları
- 44 Konsolide Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tabloları
- 46 Konsolide Özkaynaklar Değişim Tablosu
- 48 Konsolide Nakit Akış Tablosu

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Çimentoaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. Genel Kurulu'na

A. Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1. Görüş

Çimentoaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ("TFRS") uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2. Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun "Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları" bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit denetim konuları	Denetimde konunun nasıl ele alındığı
<p>Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer tespiti (Dipnotlar 2 ve 11):</p> <p>Grup konsolide finansal tablolarında "TMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller" standardının ilgili hükümlerine göre, 410.260 bin TL tutarındaki yatırım amaçlı gayrimenkullerini gerçeğe uygun değerleri üzerinden taşımaktadır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla bağımsız profesyonel değerlendirme kuruluşunun yaptığı değerlemeler sonucunda söz konusu varlıkların değerinde 40.510 bin TL artış olmuştur. Söz konusu değer artışı konsolide gelir tablosunda yatırım faaliyetlerinden gelirler hesabında, ertelenmiş vergi etkisi de vergi hesabında muhasebeleştirilmiştir.</p> <p>31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkullerin toplam değerinin Grup'un varlıklarında önemli bir paya sahip olması, cari dönemdeki değer artışının önemli miktarda olması ve uygulanan değerlendirme tekniklerinin m2 başına emsal fiyatları, m2 başına inşaa maliyetleri ile gayrimenkulün konumu ve imar durumu özelliklerine göre değişen önemli tahmin ve varsayımlar içermesi sebebiyle, söz konusu varlıkların gerçeğe uygun değer tespiti tarafımızca kilit denetim konusu olarak değerlendirilmiştir.</p>	<p>Denetim çalışmalarımızda yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer tespiti ile ilgili olarak aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır:</p> <ul style="list-style-type: none"> Grup yönetimi tarafından atanan bağımsız profesyonel değerlendirme kuruluşunun yetkinliği, yeterliliği ve bağımsızlığı ilgili denetim standartları uyarınca değerlendirilmiştir. Grup yönetimi tarafından atanan bağımsız profesyonel değerlendirme kuruluşunun kullandığı m2, gayrimenkulün konumu, imar durumu gibi verilerin eksiksiz olup olmadığı Grup'un kayıtları ile örneklemeye dayalı olarak gerçekleştirilen eşleştirme çalışması ile kontrol edilmiştir. Grup yönetiminin ve Grup yönetimi tarafından atanmış bağımsız profesyonel değerlendirme kuruluşu tarafından kullanılan iskonto oranı, m2 başına emsal fiyatları, m2 başına proje maliyetleri gibi varsayımların ve yöntemlerin değerlendirilmesi için, "BDS 620 Uzman Çalışmalarının Kullanılması" standardındaki hükümler gereğince, örnekleme yoluyla seçilen değerlendirme raporlarının incelenmesi için dış uzman dahil edilmiştir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer tespitine ilişkin konsolide finansal tablo dipnotlarında yer alan açıklamaların ilgili finansal raporlama standartlarına göre uygunluğu ve yeterliliği değerlendirilmiştir.

Kilit denetim konuları	Denetimde konunun nasıl ele alındığı
<p>Atık yönetimi faaliyet bölümündeki varlıkların değer düşüklüğü (Dipnotlar 2 ve 12):</p> <p>31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla atık yönetimi faaliyet bölümü içerisindeki Recydia Atık Yönetimi Yenilenebilir Enerji Üretimi Nakliye Lojistik Hizmetleri San.ve Tic. A.Ş.'nin İstanbul Hereko Şubesi'ne ("Hereko") ait varlıkların konsolide finansal tablolardaki taşınan değeri 29.895 bin TL'dir.</p> <p>"TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü" standardına uygun olarak Grup her raporlama döneminin sonunda varlıkların değer düşüklüğüne uğradığına dair bir belirti olup olmadığını değerlendirmekte ve ilgili varlıkların değer düşüklüğüne tabi tutmaktadır.</p> <p>Grup yönetiminin gerçekleştirdiği değer düşüklüğü testlerinde her bir nakit yaratan birimin geri kazanılabilir tutarının hesaplamasında iskonto ve büyüme oranları, faiz vergi amortisman öncesi kar, düzenli depolama kapasitesi ve verimliliği gibi (Dipnotlar 2 ve 12) önemli tahmin ve varsayımlar kullanılmaktadır.</p> <p>Değer düşüklüğü değerlendirmesine tabi olan varlıkların değer düşüklüğü testinde kullanılan, operasyonel ve makro ekonomik koşullara oldukça duyarlı önemli yönetim tahmin ve varsayımların kullanılmasından dolayı söz konusu varlıkların değer düşüklüğü kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.</p>	<p>Denetim çalışmalarımızda atık yönetimi bölümündeki varlıkların değer düşüklüğü testi ile ilgili olarak aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır:</p> <ul style="list-style-type: none"> TMS 36'da yer alan hükümler dikkate alınarak atık yönetimi faaliyet bölümündeki nakit yaratan birimlere dair değer düşüklüğü göstergelerinin varlığı değerlendirilmiştir. Grup yönetimi tarafından hazırlanan bütçelerde kullanılan varsayım ve tahminler, Grup yönetimi ile yapılan görüşmeler, analizler, Grup yönetiminin geleceğe yönelik planları ve açıklamaları makroekonomik veriler ve mevcut sözleşmeler çerçevesinde değerlendirilmiştir. İndirgenmiş nakit akışlarında kullanılan satış fiyatları, büyüme oranları, kapasite kullanımları gibi yönetim tahminleri, tesisin geçmiş performansı, mevcut sözleşmeleri, fiyat teklifleri de dikkate alınarak söz konusu tahminlerin uygunluğu değerlendirilmiştir. Grup yönetiminin değer düşüklüğü testi modelinde kullandığı varsayım ve yöntemleri değerlendirmek için "BDS 620 Uzman Çalışmalarının Kullanılması" standardındaki hükümler gereğince uzmanımız, denetim çalışmalarımıza dahil edilmiştir. Yönetimin değer düşüklüğü modelindeki önemli tahmin ve varsayımların değerlendirilmesinde kullanılan iskonto oranının ve bileşenlerinin hesaplanmasının uygunluğu indirgenmiş nakit akışları hesaplama modelinin kurgusu ve matematiksel doğruluğu kontrol edilmiştir. Ayrıca söz konusu varlıkların değer düşüklüğü testleriyle ilgili konsolide finansal tablo dipnotunda yer alan açıklamaların ilgili finansal raporlama standartlarına uygunluğu ve yeterliliği incelenmiştir.

Kilit denetim konuları	Denetimde konunun nasıl ele alındığı
<p>Şerefiyelere ilişkin değer düşüklüğü (Dipnotlar 2 ve 15):</p> <p>Maddi olmayan duran varlıklar altında muhasebeleştirilen şerefiyelerin taşınan değeri 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 194.797 bin TL'dir.</p> <p>TFRS gereği ,söz konusu sınırsız ömürlü maddi olmayan duran varlıkların yıllık olarak değer düşüklüğü testlerine tabi tutulması gerekmektedir.</p> <p>Değer düşüklüğü değerlendirmesine tabi olan şerefiyelerin taşınan değerlerinin önemli tutarda olması, söz konusu değer düşüklüğünün değerlendirilmesinde iskonto ve hüyüme oranları, faiz vergi amortisman öncesi kar gibi gelecekte beklenen piyasa koşullarına oldukça duyarlı tahmin ve varsayımların kullanılmasından dolayı şerefiyelerin değer düşüklüğü tarafımızdan kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.</p>	<p>Denetim çalışmalarımızda şerefiyelere ilişkin değer düşüklüğü ile ilgili olarak aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grup yönetimi tarafından hazırlanan bütçelerde kullanılan varsayım ve tahminler, Grup yönetimi ile yapılan görüşmeler, analizler, Grup yönetiminin geleceğe yönelik planları ve açıklamaları ile makroekonomik veriler çerçevesinde değerlendirilmiştir. • Her bir nakit yaratan birim için hazırlanmış nakit akış tahminleri, geçmiş finansal performansları ile karşılaştırılarak uygun olup olmadığı değerlendirilmiştir. • Değer düşüklüğü testinde değerlendirilen nakit akış projeksiyonlarında kullanılan varsayımlar TMS 36 "Varlıklarda Değer Düşüklüğü" standardına uygunluğu değerlendirilmiştir. • Grup yönetiminin değer düşüklüğü testi modelinde kullandığı varsayım ve yöntemleri değerlendirmek için "BDS 620 Uzman Çalışmalarının Kullanılması" standardındaki hükümler gereğince uzmanımız, denetim çalışmalarımıza dahil edilmiştir. Yönetimin değer düşüklüğü modelindeki önemli tahmin ve varsayımların değerlendirilmesinde kullanılan indirgenmiş nakit akışları hesaplama modelinin kurgusu ve matematiksel doğruluğu kontrol edilmiştir. İndirgeme oranı uzmanımız ile birlikte değerlendirilmiş, bu iskonto oranının ve bileşenlerinin hesaplanmasının uygunluğu kontrol edilmiştir. • Ayrıca söz konusu varlıkların değer düşüklüğü testleriyle ilgili konsolide finansal tablo dipnotunda yer alan açıklamaların ilgili finansal raporlama standartlarına uygunluğu ve yeterliliği incelenmiştir.

Kilit denetim konuları	Denetimde konunun nasıl ele alındığı
<p>Ticari alacakların geri kazanılabilirliği (Dipnot 7):</p> <p>31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 266.969 bin TL tutarında ilişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar, konsolide finansal tablolarda önemli bir büyüklüğe sahiptir.</p> <p>Grup yönetimi, söz konusu ticari alacakların geri kazanılabilirliğinin değerlendirilmesini yaparken müşterilerden alınan teminatlar, geçmiş tahsilat performansları, vade analizleri, alacaklara ilişkin anlaşmazlık veya davaları dikkate almaktadır. Tüm bu değerlendirmeler sonucunda şüpheli alacakların tespiti ile bu alacaklar için ayrılan karşılık tutarlarının belirlenmesi yönetimin varsayım ve tahminlerini içermektedir. Öte yandan, kullanılan bu tahminler piyasa koşullarına oldukça duyarlıdır.</p> <p>Bu sebeplerle söz konusu alacakların geri kazanılabilirliği tarafımızca kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.</p>	<p>Ticari alacakların geri kazanılabilirliğinin denetimine ilişkin aşağıdaki prosedürler uygulanmıştır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grup'un kredi limitleri yönetimi dahil olmak üzere alacak takibi ve kredi risk yönetimi politikası anlaşılmalı ve değerlendirilmiştir. • İlişkili olmayan taraflardan ticari alacak bakiyeleri örneklem yoluyla doğrulama mektupları gönderilerek test edilmiştir. • İlişkili olmayan taraflardan ticari alacak bakiyelerinin yaşlandırması örneklem yoluyla test edilmiştir. • Müteakip dönemde yapılan tahsilatları örneklem yoluyla test edilmiştir. • Müşterilerden alınan teminatları örneklem yoluyla test edilmiştir. • İlişkili olmayan taraflardan ticari alacak bakiyelerinin tahsilatına ilişkin herhangi bir anlaşmazlık veya dava olup olmadığı araştırılmış ve hukuk müşavirlerinden devam eden davalara yönelik yazılı değerlendirmeleri alınmıştır. • İlişkili taraflardan olmayan ticari alacakların geri kazanılabilirliğine ilişkin konsolide finansal tablo dipnotlarında yer alan açıklamaların ilgili finansal raporlama standartlarına göre uygunluğu ve yeterliliği değerlendirilmiştir.

4. Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5. Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüphecililiğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.

5- Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları (Devamı)

- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminleri ile ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların açıklamaları dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmiş bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağı makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B. Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

1. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2019 hesap döneminde defter tutma düzeninin, kanun ile şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
2. TTK'nın 402. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir.
3. TTK'nın 398. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 4 Mart 2020 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Mehmet Karakurt, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 4 Mart 2020

ÇİMENTAŞ İZMİR ÇİMENTO FABRİKASI TÜRK A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 VE 2018 TARİHLERİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOLARI

Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("bin TL") olarak gösterilmiştir

VARLIKLAR	Dipnot	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Dönen Varlıklar		529.401	585.669
Nakit ve Nakit Benzerleri	5	93.216	90.449
Ticari Alacaklar		267.009	252.298
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	4.1	40	623
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	7.1	266.969	251.675
Diğer Alacaklar		8.273	7.188
- İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar	4.2	75	241
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	8.1	8.198	6.947
Türev Araçlar		—	428
Stoklar	9	137.607	206.224
Peşin Ödenmiş Giderler	10.1	11.532	15.524
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	27	510	5.597
Diğer Dönen Varlıklar	19.1	11.254	7.961
Duran Varlıklar		1.171.193	1.155.266
Diğer Alacaklar		757	873
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	8.2	757	873
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	11	410.260	369.750
Maddi Duran Varlıklar	12	492.290	527.486
Kullanım Hakkı Varlıkları	13	9.049	—
Maddi Olmayan Duran Varlıklar		200.120	198.202
- Şerefiye	15	194.797	191.772
- Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	14	5.323	6.430
Peşin Ödenmiş Giderler	10.2	65	454
Ertelenmiş Vergi Varlığı	27	22.937	25.104
Diğer Duran Varlıklar	19.2	35.715	33.397
TOPLAM VARLIKLAR		1.700.594	1.740.935

KAYNAKLAR	Dipnot	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Yükümlülükler		345.955	352.033
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	6	4.676	513
- İlişkili Olmayan Taraflardan Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları		4.676	513
- Kiralama İşlemlerinden Borçlar		4.676	513
Ticari Borçlar		226.917	253.501
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	4.3	32.285	112.012
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	7.2	194.632	141.489
Çalışanlara Sağlanan Faydalara Kapsamında Borçlar	18.1	5.632	5.161
Diğer Borçlar		62.369	46.756
- İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	4.4	61.464	44.370
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	8.3	905	2.386
Ertelenmiş Gelirler (Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Yükümlülüklerin Dışında Kalanlar)	10.3	3.617	8.561
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	27	2.021	1.406
Kısa Vadeli Karşılıklar		29.600	28.018
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar	18.2	2.674	1.563
- Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	16.3	26.926	26.455
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	19.3	11.123	8.117
Uzun Vadeli Yükümlülükler		152.026	154.702
Uzun Vadeli Borçlanmalar	6	5.228	260
- İlişkili Olmayan Taraflardan Uzun Vadeli Borçlanmalar		5.228	260
- Kiralama İşlemlerinden Borçlar		5.228	260
Diğer Borçlar		55.200	50.032
- İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	4.5	55.200	50.032
Uzun Vadeli Karşılıklar		56.241	49.785
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	18.3	24.933	22.082
- Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar	16.3	31.308	27.703
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	27	35.357	54.625
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER		497.981	506.735
ÖZKAYNAKLAR		1.202.613	1.234.200
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		940.828	1.018.495
Ödenmiş Sermaye	20	87.112	87.112
Sermaye Düzeltme Farkları	20	20.069	20.069
Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi	20	(3.381)	(3.381)
Paylara İlişkin Primler/İskontolar	20	161.554	161.554
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		81.182	84.683
- Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazançları	20	81.182	84.683
- Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları	20	100.958	100.958
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları	20	(19.199)	(15.698)
- Diğer Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kayıpları	20	(577)	(577)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		10.133	9.483
- Yabancı Para Çevirim Farkları		10.133	9.483
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler		63.407	63.345
Geçmiş Yıllar Karları		603.508	601.152
Net Dönem Zararı		(82.756)	(5.522)
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		261.785	215.705
TOPLAM KAYNAKLAR		1.700.594	1.740.935

ÇİMENTAŞ İZMİR ÇİMENTO FABRİKASI TÜRK A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 1 OCAK- 31 ARALIK 2019 VE 2018 HESAP DÖNEMLERİNE AİT
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI

Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("bin TL") olarak gösterilmiştir

KAR VEYA ZARAR KISMI	Dipnot	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Hasılat	21	813.275	970.249
Satışların Maliyeti (-)	21	(794.964)	(840.788)
BRÜT KAR	21	18.311	129.461
Genel Yönetim Giderleri (-)	22.1	(119.674)	(121.034)
Pazarlama Giderleri (-)	22.2	(25.759)	(30.384)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	24.1	20.091	17.053
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	24.2	(25.112)	(83.623)
ESAS FAALİYET ZARARI		(132.143)	(88.527)
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	25.1	41.014	92.970
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	25.2	(18.769)	(962)
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI / (ZARARI)		(109.898)	3.481
Finansman Gelirleri	26.1	19.768	16.333
Finansman Giderleri (-)	26.2	(21.954)	(37.725)
VERGİ ÖNCESİ ZARAR		(112.084)	(17.911)
Vergi Geliri / (Gideri)		8.240	(29)
Dönem Vergi Gideri	27	(7.007)	(3.378)
Ertelenmiş Vergi Geliri	27	15.247	3.349
DÖNEM ZARARI		(103.844)	(17.940)
Dönem Zararının Dağılımı			
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		(21.088)	(12.418)
Ana Ortaklık Payları		(82.756)	(5.522)
Net Dönem Zararı		(103.844)	(17.940)
Ana Ortaklığa Ait Pay Başına Kayıp TL	28	(0,9557)	(0,0638)
DİĞER KAPSAMLI GELİR / (GİDER) :			
Kar veya Zarar Olarak Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		(4.498)	(1.454)
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları		(5.622)	(1.817)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gidere İlişkin Vergiler		1.124	363
- Ertelenmiş Vergi Geliri		1.124	363
Kar veya Zarar Olarak Yeniden Sınıflandırılacaklar		1.141	6.003
Yabancı Para Çevirim Farkları		1.141	6.003
DİĞER KAPSAMLI GELİR / (GİDER)		(3.357)	4.549
TOPLAM KAPSAMLI GİDER		(107.201)	(13.391)
Toplam Kapsamlı Giderin Dağılımı			
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		(21.583)	(10.423)
Ana Ortaklık Payları		(85.618)	(2.968)
Toplam Kapsamlı Gider		(107.201)	(13.391)

ÇİMENTAŞ İZMİR ÇİMENTO FABRİKASI TÜRK A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 1 OCAK - 31 ARALIK 2019 VE 2018 HESAP DÖNEMLERİNE AİT
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("bin TL") olarak gösterilmiştir

	Ödenmiş Sermaye	Sermaye Düzeltilme Farkları	Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltilmesi	Pay İhraç Primleri	Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları
ÖNCEKİ DÖNEM					
1 Ocak 2018 itibarıyla bakiyeler	87.112	20.069	(3.381)	161.554	100.958
Transferler	—	—	—	—	—
Net dönem zararı	—	—	—	—	—
Diğer kapsamlı gelir / (gider)	—	—	—	—	—
Toplam kapsamlı gelir / (gider)	—	—	—	—	—
Kar payları	—	—	—	—	—
Bağlı ortaklıklarda kontrol kaybı ile sonuçlanmayan pay oranideğişikliklerine bağlı artış	—	—	—	—	—
31 Aralık 2018 itibarıyla bakiyeler	87.112	20.069	(3.381)	161.554	100.958
CARI DÖNEM					
1 Ocak 2019 itibarıyla bakiyeler	87.112	20.069	(3.381)	161.554	100.958
Transferler	—	—	—	—	—
Net dönem zararı	—	—	—	—	—
Diğer kapsamlı gelir / (gider)	—	—	—	—	—
Toplam kapsamlı gelir / (gider)	—	—	—	—	—
Kar payları	—	—	—	—	—
Bağlı ortaklıklarda kontrol kaybı ile sonuçlanmayan pay oranideğişikliklerine bağlı artış	—	—	—	—	—
31 Aralık 2019 itibarıyla bakiyeler	87.112	20.069	(3.381)	161.554	100.958

Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler	Birikmiş Karlar								
Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazançları		Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları	Diğer Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kayıpları	Yabancı Para Çevirim Farkları	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Karları	Net Dönem Karı (Zararı)	Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	Kontrol Gücü Olmayan Paylar	Özkaynaklar
		(14.639)	(577)	5.870	57.424	575.374	31.640	1.021.404	154.530	1.175.934
		—	—	—	5.921	25.719	(31.640)	—	—	—
		—	—	—	—	—	(5.522)	(5.522)	(12.418)	(17.940)
		(1.059)	—	3.613	—	—	—	2.554	1.995	4.549
		(1.059)	—	3.613	—	—	(5.522)	(2.968)	(10.423)	(13.391)
		—	—	—	—	(343)	—	(343)	—	(343)
		—	—	—	—	402	—	402	71.598	72.000
		(15.698)	(577)	9.483	63.345	601.152	(5.522)	1.018.495	215.705	1.234.200
		(15.698)	(577)	9.483	63.345	601.152	(5.522)	1.018.495	215.705	1.234.200
		11	—	—	62	(5.605)	5.522	(10)	10	—
		—	—	—	—	—	(82.756)	(82.756)	(21.088)	(103.844)
		(3.512)	—	650	—	—	—	(2.862)	(495)	(3.357)
		(3.512)	—	650	—	—	(82.756)	(85.618)	(21.583)	(107.201)
		—	—	—	—	(370)	—	(370)	—	(370)
		—	—	—	—	8.331	—	8.331	67.653	75.984
		(19.199)	(577)	10.133	63.407	603.508	(82.756)	940.828	261.785	1.202.613

ÇİMENTAŞ İZMİR ÇİMENTO FABRİKASI TÜRK A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 1 OCAK - 31 ARALIK 2019 VE 2018 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("bin TL") olarak gösterilmiştir

31 Aralık 2019

31 Aralık 2018

		31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
A. İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		(45.046)	(78.062)
Dönem Zararı		(103.844)	(17.940)
Sürdürülen Faaliyetlerden Dönem Zararı		(103.844)	(17.940)
Dönem Net Zararı Mutabakatı ile İlgili Düzeltmeler		47.808	(15.810)
Amortisman ve İtfa Gideri ile İlgili Düzeltmeler		12.2, 23	63.755
Değer Düşüklüğü ile İlgili Düzeltmeler		22.851	923
Alacaklarda Değer Düşüklüğü ile İlgili Düzeltmeler		7.1, 24.2	4.082
Maddi Duran Varlık Değer Düşüklüğü ile İlgili Düzeltmeler		25.2	18.769
Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler		9.012	23.488
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler		3.358	1.916
Dava ve Ceza Karşılıkları ile İlgili Düzeltmeler		16.3	1.345
Diğer Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler		4.309	3.357
Faiz Gelirleri ve Giderleri ile İlgili Düzeltmeler		(5.051)	(7.375)
Faiz Gelirleri ile İlgili Düzeltmeler		(11.731)	(12.519)
Faiz Giderleri ile İlgili Düzeltmeler		6.680	5.144
Gerçekleşmemiş Yabancı Para Çevrim Farkları ile İlgili Düzeltmeler		6.495	3.001
Gerçeğe Uygun Değer Kazançları ile İlgili Düzeltmeler		(40.510)	(70.256)
Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Gerçeğe Uygun Değer Kazançları ile İlgili Düzeltmeler		25.1	(40.510)
Türev Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değer Kazançları ile İlgili Düzeltmeler		—	(428)
Vergi (Geliri) / Gideri ile İlgili Düzeltmeler		27	(8.240)
Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kazanç ile İlgili Düzeltmeler		25.1, 25.2	(504)
Yatırım ya da Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışlarına Neden Olan Diğer Kalemlere İlişkin Düzeltmeler		—	(6.011)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler		24.158	(26.609)
Ticari Alacaklardaki Azalış / (Artış) ile İlgili Düzeltmeler		(9.728)	33.007
İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış		583	1.995
İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış / (Artış)		(10.311)	31.012
Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Artış ile İlgili Düzeltmeler		(1.135)	(1.722)
İlişkili Olmayan Taraflardan Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Artış		(1.135)	(1.722)
Stoklardaki Azalış / (Artış) ile İlgili Düzeltmeler		71.061	(77.839)
Ticari Borçlardaki Artış / (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler		(28.337)	29.217
İlişkili Taraflara Ticari Borçlardaki Artış / (Azalış)		(80.626)	55.172
İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlardaki Artış / (Azalış)		52.289	(25.955)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış / (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler		(1.481)	1.162
İlişkili Olmayan Taraflara Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış / (Azalış)		(1.481)	1.162
Ertelenmiş Gelirlerdeki (Müşteri Sözleşmelerinden Doğan Yükümlülüklerin Dışında Kalanlar) Artış / (Azalış)		(4.944)	874
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Diğer Azalış ile İlgili Düzeltmeler		(1.278)	(11.308)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki Azalış / (Artış)		3.848	(17.845)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Yükümlülüklerdeki Artış / (Azalış)		(5.126)	6.537
Faaliyetlerde Kullanılan Nakit Akışları		(31.878)	(60.359)
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar Kapsamında Yapılan Ödemeler		(6.264)	(4.493)
Vergi Ödemeleri		(6.904)	(13.210)

ÇİMENTAŞ İZMİR ÇİMENTO FABRİKASI TÜRK A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 1 OCAK - 31 ARALIK 2019 VE 2018 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("bin TL") olarak gösterilmiştir

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
B. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI	(24.518)	3.567
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri	1.546	25.930
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	(29.858)	(41.858)
Verilen Nakit Avans ve Borçlar	166	9.965
<i>İlişkili Tarafalara Verilen Nakit Avans ve Borçlardan Geri Ödemeler</i>	<i>166</i>	<i>9.965</i>
Alınan Faiz	3.628	4.563
Diğer Nakit Girişleri	—	4.967
C. FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI	77.034	112.192
Bağlı Ortaklıklardaki Kontrolün Kaybına Yol Açmayan Şekilde Ortaklık Payları Değişmelerinden Kaynaklanan Nakit Girişleri	75.984	72.000
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişleri	—	36.718
Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları	—	(84.162)
İlişkili Taraplardan Alınan Diğer Borçlardaki Artış	9.664	90.959
İlişkili Taraplardan Alınan Diğer Borçlardaki Azalış	(50)	(225)
Kira Sözleşmelerinden Kaynaklanan Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları	(4.631)	—
Ödenen Temettü	(370)	(343)
Ödenen Faiz	(3.563)	(2.755)
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCENAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ (A+B+C)	7.470	37.697
D. YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ NAKİT ve NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	(4.703)	(4.100)
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ (A+B+C+D)	2.767	33.597
E. DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	5	56.852
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (A+B+C+D+E)	5	90.449

4 MALİ TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

52 Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Tamamlayıcı Notlar

ÇİMENTAŞ İZMİR ÇİMENTO FABRİKASI TÜRK A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHLİ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("bin TL") olarak gösterilmiştir

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. ("Çimentaş" veya "Şirket"), ana ortaklık, 7 Ağustos 1950 tarihinde kurulmuştur. Şirket'in fiili faaliyet konusu dökme ve torbalı çimento üretimi, ticareti, satışı ve naklidir. Şirket'in ana ortağı İspanya'da yerleşik Aalborg Portland Espana SL ("Aalborg Portland Espana") olup, Çimentaş'ın İtalya'da yerleşik eski ana ortağı Cementir Holding NV'nin ("Cementir Holding") nihai ana ortak olarak Şirket üzerindeki hakim ortaklığı devam etmektedir.

Çimentaş'ın bağlı ortaklıkları ("bağlı ortaklıklar") ve başlıca faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı Ortaklıklar	Faaliyet gösterdiği ülke	Başlıca faaliyet konusu
• Çimbeton Hazır Beton ve Prefabrik Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş. ("Çimbeton")	Türkiye	Hazırbeton üretimi
• Kars Çimento Sanayi ve Tic. A.Ş. ("Kars Çimento")	Türkiye	Çimento üretimi
• Destek Organizasyon Temizlik, Akaryakıt, Tabldot Servis San. ve Tic. A.Ş. ("Destek")	Türkiye	Akaryakıt Satışı
• İlion Çimento İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. ("İlion Çimento")	Türkiye	Uçucu kül üretimi
• Recydia Atık Yönetimi Yenilenebilir Enerji Üretimi ve Lojistik Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş. ("Recydia")	Türkiye	Çimento üretimi ve atık yönetimi
• Süreko Atık Yönetimi Nakliye Lojistik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Süreko")	Türkiye	Atık yönetimi
• Neales Waste Management Holdings Limited ("NWM Holding")	İngiltere	Atık yönetimi
• Neales Waste Management Limited ("NWM")	İngiltere	Atık yönetimi
• Quercia Limited ("Quercia")	İngiltere	Atık yönetimi
• Clayton Hall Sand Company Limited ("CHS")	İngiltere	Atık yönetimi

Çimentaş ve bağlı ortaklığı Çimbeton, halka açık şirketler olup Çimentaş sermayesinin %2,20'sine (31 Aralık 2018: %2,20), Çimbeton sermayesinin %49,65'ine (31 Aralık 2018: %49,65) karşılık gelen hisse senetleri Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİST") sırasıyla CMNT ve CMBTN adları altında işlem görmektedir.

Şirket'in kayıtlı adresi Egemenlik Mah. Eski Kemalpaşa Cad. No: 4B Işıkkent Bornova - İzmir'dir.

Şirket ve bağlı ortaklıkları için bu raporda "Grup" ibaresi kullanılacaktır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup bünyesinde istihdam edilen ortalama personel sayısı 769'dur (31 Aralık 2018: 819).

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

2.1.1 Uygulanan raporlama standartları

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup, Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumları esas alınmıştır. TFRS, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nda ("UFRS") meydana gelen değişikliklere paralellik sağlaması amacıyla tebliğler aracılığıyla güncellenmektedir.

Konsolide finansal tablolar, KGGK tarafından 15 Nisan 2019 tarihinde yayımlanan "TMS Taksonomisi Hakkında Duyuru" ile SPK tarafından yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan halka açık şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Grup'un konsolide finansal tabloları bu karar çerçevesinde hazırlanmıştır.

Grup ve Türkiye'de kayıtlı olan bağlı ortaklıkları muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, SPK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar finansal tablolarını faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan para cinsi, kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlamıştır. Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen yatırım amaçlı gayrimenkuller, finansal varlık ve yükümlülüklerin dışında, tarihi maliyet esaslı baz alınarak Grup'un fonksiyonel para birimi olan Türk Lirası ("TL") cinsinden ölçülmüş ve sunulmuş olup yasal kayıtlara TFRS uyarınca doğru ölçüm ve sunumun yapılması amacıyla gerekli düzenleme ve sınıflandırmalar yapılmıştır.

Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal tabloları 4 Mart 2020 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Genel Kurul ve belirli düzenleyici kurullar yasal finansal tabloların yayımı sonrası söz konusu finansal tabloları değiştirme gücüne sahiptir.

2.1.2 Fonksiyonel ve raporlama para birimi

Bu konsolide finansal tablolar Grup'un, faaliyette bulunduğu temel ekonomik çevrede geçerli para birimi raporlama para birimi olan Türk Lirası ("TL") cinsinden sunulmuştur. TL dışındaki para birimleri ile ilgili bilgiler aksi belirtilmedikçe tam olarak belirtilmiştir.

2.1.3 Konsolidasyon esasları

Konsolide finansal tablolar, aşağıda açıklanan esaslar doğrultusunda, ana şirket olan Çimentaş ve bağlı ortaklıklarının hesaplarını içermektedir. Konsolidasyon kapsamına giren şirketlerin finansal tabloları, konsolide finansal tabloların çıkarıldığı tarihler itibarıyla, TFRS'ye uygun olarak yeknesak muhasebe politikalarını uygulayarak ve aynı gösterimi sağlayarak hazırlanmıştır. Bağlı ortaklıkların muhasebe politikaları, gerektiğinde Grup'un politikaları ile tutarlı olacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.

i. Kontrol dışı paylar

Kontrol dışı payların, bağlı ortaklığın net varlık ve cari dönem konsolide kar veya zarar ve kapsamlı diğer gelir veya giderlerindeki payı, konsolide kar veya zarar ve kapsamlı diğer gelir ve gider ile konsolide özkaynaklar değişim tablolarında "kontrol dışı paylar" adıyla ayrıca sınıflandırılmıştır.

ii. Bağlı ortaklıklar

Grup'un üzerinde kontrolü olan tüm işletmeler, Grup'un bağlı ortaklığı konumundadır. Grup, işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığı veya bu getirilerde hak sahibi olduğu, aynı zamanda bu getirileri işletme üzerindeki gücüyle etkileme imkanına sahip olduğu durumda, işletmeyi kontrol etmektedir. Bağlı ortaklık üzerindeki kontrolün Grup'a geçtiği andan itibaren söz konusu bağlı ortaklık konsolidasyon kapsamına alınır. Bağlı ortaklık üzerindeki kontrolün sona erdiği andan itibaren ise söz konusu bağlı ortaklık konsolidasyon kapsamından çıkarılır. Konsolidasyona dahil edilen şirketlerin bilançoları ve gelir tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş ve aralarındaki önemli tutardaki tüm borç/ alacak bakiyeleri ile alım/satım işlemleri karşılıklı silinmiştir. İştirak tutarları ile iştirak edilen şirket özsermayeleri karşılıklı silinmiştir. Varlıklarda muhasebeleştirilmiş grup içi işlemlerden doğan karlar ve zararlar karşılıklı silinirken, gerçekleşmemiş zararlar ise işlemin transfer edilen varlıkta bir değer düşüklüğüne işaret etmediği durumlarda silinir. Grup tarafından kabul edilen muhasebe politikalarıyla tutarlı olmak adına, gerekli olduğu durumlarda bağlı ortaklıkların muhasebe politikaları değiştirilmiştir.

Aşağıdaki tablo, 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un bağlı ortaklıkları üzerinde sahip olduğu doğrudan ve dolaylı pay oranları ile kontrol oranlarını göstermektedir:

	Çimentoş ve bağlı ortaklıklarının doğrudan ve dolaylı hisse payları (%)		Çimentoş ve bağlı ortaklıklarının doğrudan ve dolaylı kontrol payları (%)	
	2019	2018	2019	2018
Destek	99,99	99,99	99,99%	99,99%
Recydia (**)	51,72	56,58	79,26%	81,87%
NWM Holding (**)	51,72	56,58	79,26%	81,87%
NWM (**)	51,72	56,58	79,26%	81,87%
Quercia (**)	51,72	56,58	79,26%	81,87%
CHS (**)	51,72	56,58	79,26%	81,87%
Süreko (**)	51,72	56,58	79,26%	81,87%
Kars Çimento (*)	41,55	48,77	58,70%	65,56%
Çimbeton	50,31	50,32	92,81%	92,81%
Ilion Çimento	50,28	50,28	92,80%	92,80%

(*) 19 Mart 2019 tarihinde yapılan Kars Çimento Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda, Kars Çimento'nun mevcut sermayesinin 75.984 bin TL arttırılarak, 437.178 bin TL'den 513.162 bin TL'ye çıkarılmış olup, ilgili sermaye artışının tamamı Kars Çimento'nun ortaklarından Alfacem S.r.L. tarafından nakden ödenmiştir. Söz konusu sermaye artışı sonrasında Çimentoş'ın Kars Çimento'daki kontrol gücü %58,70 olmuştur (31 Aralık 2018: %65,56).

(**) Kars Çimento'da gerçekleşen sermaye artışına bağlı olarak, Çimentoş'ın Kars Çimento'daki ve Kars Çimento'nun hissedar olduğu diğer Grup Şirketleri'ndeki doğrudan ve dolaylı hisse paylarında değişiklikler meydana gelmiştir. Söz konusu değişiklikler sonrasında Çimentoş'ın Grup Şirketleri üzerindeki kontrol gücü devam ettiği için, konsolidasyon yönteminde herhangi bir değişiklik gerçekleşmemiştir.

iii. Kontrolün kaybedilmesi

Grup, bağlı ortaklık üzerindeki kontrolünü kaybetmesi durumunda, bağlı ortaklığın varlık ve yükümlülüklerini, kontrol gücü olmayan paylarını ve bağlı ortaklıkla ilgili diğer özkaynaklar altındaki tutarları kayıtlarından çıkarır. Bundan kaynaklanan kazanç veya kayıplar, kar veya zararda muhasebeleştirilir. Önceki bağlı ortaklığında kalan paylar kontrolün kaybedildiği gün itibarıyla gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür.

iv. Kontrol kaybına veya kazanımına neden olmayan bağlı ortaklık oranındaki değişiklikler

Kontrol kaybıyla veya kazanımı ile sonuçlanmayan kontrol gücü olmayan paylarla yapılan işlemler, kontrol dışı paylarla hissedarlar arasında yapılan işlemler olarak değerlendirilir. Kontrol kaybına veya kazanımına neden olmayan kontrol dışı payların alımı veya satışı sonucu oluşan kar veya zarar, özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

v. *Konsolidasyonda eliminasyon işlemleri*

Konsolide finansal tabloların hazırlanması aşamasında grup içi yapılan işlemler, grup içi bakiyeler ve grup içi işlemlerden dolayı oluşan gerçekleşmemiş gelirler ve giderler karşılıklı olarak silinmektedir. İştirakle ana ortaklık ve ana ortaklığın konsolidasyona tabi bağlı ortaklıkları arasında gerçekleşen işlemler neticesinde oluşan karlar ve zararlar, netleştirilmiştir. Gerçekleşmemiş zararlar değer düşüklüğüne dair kanıt olmadığı sürece gerçekleşmemiş kazançlarla aynı şekilde silinirler.

2.1.4 Yabancı para işlemleri

i). *İşlemler ve bakiyeler*

Yabancı para cinsinden yapılan işlemler, işlemin yapıldığı günkü döviz kurlarından fonksiyonel para birimine çevrilmiştir. Bu işlemlerin gerçekleşmesinden ve yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülüklerin yıl sonu döviz kurlarından çevrilmesinden kaynaklanan kur farkı gelir ve giderleri, nakit akış ve net yatırımın korunması olarak değerlendirilip özkaynaklar kalemi altında takip edilenler dışında, konsolide kar veya zarar diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

ii) *Yabancı ülkelerdeki bağlı ortaklıkların finansal tablolarının çevrimi*

Yabancı ülkelerde kayıtlı bulunan bağlı ortaklıkların finansal tabloları buldukları ülkelerin standart, kanun ve düzenlemelerine göre hazırlanmış ve doğru bir sunum ve içerik için TFRS'ye uyarlanmıştır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıkların varlık ve yükümlülükleri bilanço tarihindeki döviz kurları kullanılarak TL'ye çevrilmiştir. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıkların varlık ve yükümlülükleri finansal durum tablosu (bilanço) tarihindeki döviz kurları kullanılarak TL'ye çevrilmiştir. Bu ortaklıkların gelir tablosu kalemleri ise ortalama kurlar kullanılarak TL'ye çevrilmiştir (ortalama kur işlem tarihlerindeki kur değişikliklerini mantıklı bir şekilde yansıtmıyorsa, işlemler gerçekleştiği tarihlerdeki kurdan çevrilir). Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları özkaynaklar içerisindeki "yabancı para çevirim farkları" kalemi altında muhasebeleştirilmektedir.

Söz konusu yabancı para çevriminde kullanılan ilgili kurlar aşağıdaki gibidir:

Yıl sonu:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Türk Lirası / Sterlin	0,1286	0,1503

Ortalama:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Türk Lirası / Sterlin	0,1384	0,1561

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler

a) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

- **TFRS 9, "Finansal araçlar"**; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik iki konuya açıklık getirmiştir: bir finansal varlığın sadece anapara ve anaparaya ilişkin faizi temsil edip etmediği dikkate alınırken, erken ödenen bedelin hem negatif hem de pozitif nakit akışları olabileceği ve itfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal bir yükümlülüğün, finansal tablo dışı bırakılma sonucu doğurmadan değiştirildiğinde, ortaya çıkan kazanç veya kaybın doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmesi konusunu doğrulamaktadır. Kazanç veya kayıp, orijinal sözleşmeye dayalı nakit

akışları ile orijinal etkin faiz oranından iskonto edilmiş değiştirilmiş nakit akışları arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu, farkın TMS 39'dan farklı olarak enstrümanın kalan ömrü boyunca yayılarak muhasebeleştirilmesinin mümkün olmadığı anlamına gelmektedir. Grup yönetimi, söz konusu standardın Grup konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etki yaratmayacağını düşünmektedir.

- **TFRS 16, "Kiralama işlemleri"**; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 15, 'Müşteri sözleşmelerinden hasılat' standardı ile birlikte erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu yeni standart mevcut TMS 17 rehberliğinin yerini alır ve özellikle kiralayanlar açısından muhasebesinde geniş kapsamlı bir değişiklik yapar. Şu anki TMS 17 kurallarına göre kiralayanlar bir kiralama işlemine taraf olduklarında bu işlem için finansal kiralama (bilanço içi) ya da faaliyet kiralaması (bilanço dışı) ayrımı yapmak zorundadır. Fakat TFRS 16'ya göre artık kiralayanlar neredeyse tüm kiralama sözleşmeleri için gelecekte ödeyecekleri kiralama yükümlülüklerini ve buna karşılık olarak da bir varlık kullanım hakkını bilançolarına yazmak zorunda olacaklardır. UMSK kısa dönemli kiralama işlemleri ve düşük değerli varlıklar için bir istisna öngörmüştür, fakat bu istisna sadece kiraya verenler açısından uygulanabilir. Kiraya verenler için muhasebe neredeyse aynı kalmaktadır. Ancak UMSK'nın kiralama işlemlerinin tanımını değiştirmesinden ötürü (sözleşmelerdeki içeriklerin birleştirilmesi ya da ayrıştırılmasındaki rehberliği değiştirdiği gibi) kiraya verenler de bu yeni standarttan etkilenenlerdir. Bu durumda, yeni muhasebe modelinin kiraya verenler ve kiralayanlar arasında birtakım değerlendirmelere neden olacağı beklenmektedir. TFRS 16'ya göre bir sözleşme belirli bir süre için belirli bir tutar karşılığında bir varlığın kullanım hakkını ve o varlığı kontrol etme hakkını içeriyorsa o sözleşme bir kiralama sözleşmesidir ya da kiralama işlemi içermektedir (Dipnot 2.5).

- **TFRS Yorum 23, "Vergi uygulamalarındaki belirsizlikler"**; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum TMS 12 Gelir Vergileri standardının uygulamalarındaki bazı belirsizliklere açıklık getirmektedir. UFRS Yorum Komitesi daha önce vergi uygulamalarında bir belirsizlik olduğu zaman bu belirsizliğin TMS 12'ye göre değil TMS 37 'Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar' standardının uygulanması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştu. TFRS Yorum 23 ise gelir vergilerinde belirsizlikler olduğu durumlarda ertelenmiş vergi hesaplamasının nasıl ölçüleceği ve muhasebeleştirileceği ile ilgili açıklama getirmektedir. Vergi uygulaması belirsizliği, bir şirket tarafından yapılan bir vergi uygulamasının vergi otoritesince kabul edilir olup olmadığının bilinmediği durumlarda ortaya çıkar. Örneğin, özellikle bir giderin indirim olarak kabul edilmesi ya da iade alınabilir vergi hesaplamasına belirli bir kalemin dahil edilip edilmemesiyle ilgili vergi kanunda belirsiz olması gibi. TFRS Yorum 23 bir kalemin vergi uygulamalarının belirsiz olduğu; vergilendirilebilir gelir, gider, varlık ya da yükümlülüğün vergiye esas tutarları, vergi gideri, alacağı ve vergi oranları da dahil olmak üzere her durumda geçerlidir.

- **2015-2017 yıllık iyileştirmeler**; 1 Ocak 2019 ve sonrası yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri içermektedir.

- TFRS 3 "İşletme Birleşmeleri", kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçer.
- TFRS 11 "Müşterek Anlaşmalar", müşterek kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçmez.
- TMS 12 "Gelir Vergileri", işletme, temettülerin gelir vergisi etkilerini aynı şekilde muhasebeleştirir.
- TMS 23 "Borçlanma Maliyetleri", bir özellikli varlığın amaçlanan kullanıma veya satışa hazır hale gelmesi için yapılan her borçlanmayı, genel borçlanmanın bir parçası olarak değerlendirir.

- **TMS 19 'Çalışanlara Sağlanan Faydalar', planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme ile ilgili iyileştirmeler**; 1 Ocak 2019 ve sonrasında olan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri gerektirir:

- Planda yapılan değişiklik, küçülme ve yerine getirme sonrası dönem için; cari hizmet maliyeti ve net faizi belirlemek için güncel varsayımların kullanılması;
- Geçmiş dönem hizmet maliyetinin bir parçası olarak kar veya zararda muhasebeleştirme, ya da varlık tavanından kaynaklanan etkiyle daha önce finansal tablolara alınmamış olsa bile, fazla değerdeki herhangi bir azalmanın, yerine getirmedeki bir kazanç ya da zararın finansal tablolara alınması.

- b) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla geçerli olan diğer tüm yeni standartlar, mevcut standartlardaki değişiklikler ve yorumlar, Grup'un faaliyetleri ile ilgili olmadığından veya konsolide finansal tablolar üzerinde önemli etkisi olmadığından listelenmemiştir.
- c) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:
- **TMS 1 ve TMS 8 önemlilik tanımındaki değişiklikler;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TMS 1 "Finansal Tabloların Sunuluşu" ve TMS 8 "Muhasebe Politikaları, Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Hatalar" daki değişiklikler ile bu değişikliklere bağlı olarak diğer TFRS'lerdeki değişiklikler aşağıdaki gibidir:
 - TFRS ve finansal raporlama çerçevesi ile tutarlı önemlilik tanımı kullanımı,
 - Önemlilik tanımının açıklamasının netleştirilmesi ve
 - Önemli olmayan bilgilerle ilgili olarak TMS 1' deki bazı rehberliklerin dahil edilmesi.
 - **TFRS 3'teki değişiklikler – işletme tanımı;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikte birlikte işletme tanımı revize edilmiştir. UMSK tarafından alınan geri bildirimlere göre, genellikle mevcut uygulama rehberliğinin çok karmaşık olduğu düşünülmektedir ve bu işletme birleşmeleri tanımının karşılanması için çok fazla işlemle sonuçlanmaktadır.
 - **TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7'deki değişiklikler- Gösterge faiz oranı reformu;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak belirli kolaylaştırıcı uygulamalar sağlar. Bu uygulamalar korunma muhasebesi ile ilgilidir ve IBOR reformunun etkisi genellikle riskten korunma muhasebesinin sona ermesine neden olmamalıdır. Bununla birlikte herhangi bir riskten korunma etkinsizliğinin gelir tablosunda kaydedilmeye devam etmesi gerekir. IBOR bazlı sözleşmelerde korunma muhasebesinin yaygın olması göz önüne alındığında bu kolaylaştırıcı uygulamalar sektördeki tüm şirketleri etkileyecektir.

Grup yukarıda yer alan değişikliklerin operasyonlarına olan etkilerini değerlendirip geçerlilik tarihinden itibaren uygulayacaktır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup faaliyetleriyle ilgili olmayan standartlar ve değişiklikler yukarıda verilmemiştir.

2.3 Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler

Uygulanan değerlendirme ilkeleri ve muhasebe politikaları, sunumu yapılan tüm dönem bilgilerinde tutarlı bir şekilde uygulanmıştır. Grup benzer nitelikteki işlemleri, diğer olayları ve durumları tutarlı olarak finansal tablolarına alır, değerler ve sunar. Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un muhasebe politikalarında herhangi bir değişiklik yoktur.

2.4 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklik ve Hatalar

Yeni bir standardın ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, şayet varsa, geçiş hükümlerine uygun olarak geriye veya ileriye dönük olarak uygulanmaktadır. Herhangi bir geçiş hükmünün yer almadığı değişiklikler, muhasebe politikasında isteğe bağlı yapılan önemli değişiklikler veya tespit edilen muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde, hem de ileriye yönelik olarak uygulanır.

2.5 Karşılaştırmalı Bilgiler

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere Grup'un 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal durum tablosu 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile, 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide

öz kaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ise 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide öz kaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile karşılaştırmalı olarak hazırlanmıştır.

1 Ocak - 31 Aralık 2019 hesap dönemine ait finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları, aşağıda belirtilen ve 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren "TFRS 16 Kiralamalar" standardı haricinde, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla hazırlanan finansal tablolar ile tutarlı olarak uygulanmıştır.

TFRS 16 "Kiralamalar" Standardı

Grup, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlardan, "TFRS 16 Kiralamalar" standardının ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişikliklerini, ilgili standardın geçiş hükümlerine uygun olarak uygulamıştır. Söz konusu standart kaynaklı muhasebe politikası değişiklikleri ve ilgili standartların ilk kez uygulanmasının etkileri aşağıdaki gibidir:

Grup – kiracı olarak

Grup, bir sözleşmenin başlangıcında, sözleşmenin kiralama niteliği taşıyıp taşımadığını ya da kiralama işlemi içerip içermediğini değerlendirir. Sözleşmenin, bir bedel karşılığında tanımlanan varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devretmesi durumunda, bu sözleşme kiralama niteliği taşımaktadır ya da bir kiralama işlemi içermektedir. Grup, bir sözleşmenin tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devredip devretmediğini değerlendirirken aşağıdaki koşulları göz önünde bulundurur:

- a) Sözleşmenin tanımlanan varlık içermesi; bir varlık genellikle sözleşmede açık veya zımni bir şekilde belirtilerek tanımlanır.
- b) Varlığın işlevsel bir bölümünün fiziksel olarak ayrı olması veya varlığın kapasitesinin tamamına yakını temsil etmesi. Tedarikçinin varlığı ikame etme yönünde aslî bir hakka sahip olması ve bundan ekonomik fayda sağlaması durumunda varlık tanımlanmış değildir.
- c) Tanımlanan varlığın kullanımından sağlanacak ekonomik yararların tamamına yakını elde etme hakkının olması
- d) Tanımlanan varlığın kullanımını yönetme hakkının olması. Grup, varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağına ilişkin kararların önceden belirlenmiş olması durumunda varlığın kullanım hakkına sahip olduğunu değerlendirmektedir. Grup varlığın kullanımını yönetme hakkına aşağıdaki durumlarda sahip olmaktadır:
 - i. Grup'un, kullanım süresi boyunca varlığı işletme hakkına sahip olması (veya varlığı kendi belirlediği şekilde işletmeleri için başkalarını yönlendirmesi) ve tedarikçinin bu işletme talimatlarını değiştirme hakkının bulunmaması veya
 - ii. Grup'un kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağını önceden belirleyecek şekilde varlığı (ya da varlığın belirli özelliklerini) tasarlamış olması.

Grup, kiralamanın fiilen başladığı tarihte konsolide finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

Kullanım hakkı varlığı

Kullanım hakkı varlığı ilk olarak maliyet yöntemiyle muhasebeleştirilir ve aşağıdakileri içerir:

- a) Kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- b) Kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar,
- c) Grup tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler ve
- d) Dayanak varlığın, kiralamanın hüküm ve koşullarının gerektirdiği duruma getirilmesi için restore edilmesiyle ilgili olarak, varsa, Grup tarafından katlanılacak maliyetler (stok üretimi için katlanılan maliyetler hariç).

Grup maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını:

- a) Birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve
- b) Kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Grup, kullanım hakkı varlığını amortismanına tabi tutarken TMS 16 "Maddi Duran Varlıklar" standardında yer alan amortisman hükümlerini uygular.

Kullanım hakkı varlığının değer düşüklüğüne uğramış olup olmadığını belirlemek ve belirlenen herhangi bir değer düşüklüğü zararını muhasebeleştirmek için TMS 36 "Varlıklarda Değer Düşüklüğü" standardını uygular.

Kira yükümlülüğü

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, Grup kira yükümlülüğünü o tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak; zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise kiracının alternatif borçlanma faiz oranı kullanılarak iskonto edilir.

Grup'un kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil olan ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemeleri aşağıdakilerden oluşur:

- a) Sabit ödemelerden her türlü kiralama teşvik alacaklarının düşülmesiyle elde edilen tutar,
- b) Bir endeks ya da orana bağlı olan, ilk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan kira ödemeleri,
- c) Kiralama süresinin kiracının kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra Grup, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- a) Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır,
- b) Defter değerini, yapılmış olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır ve
- c) Defter değerini, varsa yeniden değerlendirmeleri ve yeniden yapılandırmaları yansıtacak şekilde yeniden ölçer. Grup, kira yükümlülüğünün yeniden ölçüm tutarını, kullanım hakkı varlığında düzeltme olarak finansal tablolarına yansıtır.

Uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları

Kiralama yükümlülüğü, sözleşmelerdeki uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları dikkate alınarak belirlenmektedir. Sözleşmelerde yer alan uzatma ve erken sonlandırma opsiyonlarının büyük kısmı Grup tarafından müştereken uygulanabilir opsiyonlardan oluşmaktadır. Grup kiralama süresini, söz konusu uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları ilgili sözleşmeye göre Grup'un inisiyatifindeyse ve opsiyonların kullanımı makul derecede kesinse kiralama süresine dâhil ederek belirlemektedir. Eğer şartlarda önemli bir değişiklik olursa yapılan değerlendirme Grup tarafından gözden geçirilmektedir.

Değişken kira ödemeleri

Grup'un kiralama sözleşmelerinin bir kısmından kaynaklanan kira ödemeleri değişken kira ödemelerinden oluşmaktadır. TFRS 16 standardı kapsamında yer almayan söz konusu değişken kira ödemeleri, ilgili dönemde gelir tablosuna kira gideri olarak kaydedilmektedir.

Kolaylaştırıcı uygulamalar

Kiralama süresi 12 ay ve daha kısa olan kısa vadeli kiralama sözleşmeleri ile Grup tarafından düşük değerli olarak belirlenen bilgi teknolojileri ekipman kiralamalarına (ağırlıklı olarak yazıcı, dizüstü bilgisayar, mobil telefon vb.) ilişkin sözleşmeler, TFRS 16 Kiralamalar Standardının tanıdığı istisna kapsamında değerlendirilmiş olup, bu sözleşmelere ilişkin ödemeler oluştuğu dönemde gider olarak muhasebeleştirilmeye devam edilmektedir. Makul ölçüde benzer özelliklere sahip kiralamalardan oluşan bir portföye (benzer bir ekonomik ortamdaki benzer bir varlık sınıfı için geri kalan kiralama süresi benzer olan kiralamalar gibi) tek bir iskonto oranı uygulanmıştır.

Grup - kiralayan olarak

Grup'un kiralayan olarak faaliyetleri önemli bir tutar içermemektedir.

TFRS 16 Kiralamalar Standardına ilk geçiş

Grup, TMS 17 "Kiralama İşlemleri" standardının yerini alan TFRS 16 "Kiralamalar" standardını, ilk uygulama tarihi olan 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla, standardın ilk defa uygulanmasının kümülatif etkisiyle geriye dönük olarak ("kümülatif etki yöntemi") konsolide finansal tablolarında muhasebeleştirilmiştir. Söz konusu yöntemin ilgili standartta tanımlanan basitleştirilmiş geçiş uygulaması kapsamında, finansal tabloların karşılaştırmalı bilgilerinde ve geçmiş yıllar karlarında yeniden düzenleme gerekmemektedir.

TFRS 16 "Kiralamalar" standardının ilk uygulaması kapsamında, 1 Ocak 2019 tarihinden önce TMS 17 "Kiralama İşlemleri" standardına uygun olarak faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılan kiralama taahhütlerine ilişkin konsolide finansal tablolarda "kiralama yükümlülüğü" muhasebeleştirilmiştir. Söz konusu kira yükümlülüğü, geçiş tarihi itibarıyla gerçekleşmemiş kira ödemelerinin, Grup'un ilk uygulama tarihindeki alternatif borçlanma faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş bugünkü değeri üzerinden ölçülmüştür. Kullanım hakkı varlıkları ise, ilgili standartta yer alan basitleştirilmiş geçiş uygulaması kapsamında, kiralama yükümlülüklerine (peşin ödemesi yapılmış veya tahakkuk etmiş kira ödemelerinin tutarına göre düzeltilmiş) eşit bir tutar üzerinden muhasebeleştirilmiştir.

İlk uygulama tarihinden önce TMS 17 kapsamında takip edilen faaliyet kiralaması taahhütleri ile 1 Ocak 2019 itibarıyla TFRS 16 kapsamında konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilen kira yükümlülüklerinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

1 Ocak 2019

TMS 17 kapsamında faaliyet kiralaması taahhütleri	10.036
TFRS 16 kapsamında toplam kiralama yükümlülüğü (iskonto edilmemiş)	10.036
TFRS 16 kapsamında toplam kiralama yükümlülüğü (alternatif borçlanma oranı ile iskonto edilmiş)	9.658
- Kısa vadeli kiralama yükümlülüğü	3.625
- Uzun vadeli kiralama yükümlülüğü	6.033
Toplam	9.658

Grup'un, 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla kira yükümlülüklerine uygulanan alternatif borçlanma oranlarının ağırlıklı ortalaması TL para birimi için %18,44, Avro para birimi için %4 ve İngiliz Sterlini için %2,20'dir.

1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilen kullanım hakkı varlıklarının, varlık grupları bazında detayları aşağıdaki gibidir:

1 Ocak 2019

Arazi ve arsalar	607
Binalar	1.726
Makine, tesis ve cihazlar	317
Taşıt araçları	7.008
Toplam	9.658

2.6 Netleştirme / Mahsup

İçerik ve tutar itibarıyla önem arz eden her türlü kalem, benzer nitelikte dahi olsa, konsolide finansal tablolarda ayrı gösterilir. Önemli olmayan tutarlar, esasları veya fonksiyonları açısından birbirine benzeyen kalemler itibarıyla toplulaştırılarak gösterilir. İşlem ve olayın özünün mahsubu gerekli kılması sonucunda, bu işlem ve olayın net tutarları üzerinden gösterilmesi veya varlıkların, değer düşüklüğü düşüldükten sonraki tutarları üzerinden izlenmesi, mahsup edilmeme kuralının ihlali olarak değerlendirilmez.

2.7 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında izlenen önemli değerlendirme ilkeleri ve muhasebe politikaları aşağıda özetlenmiştir.

2.7.1 TFRS 15 - Hasılatın kaydedilmesi

Grup, taahhüt edilmiş bir mal veya hizmeti müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdikçe hasılatı finansal tablolarına kaydeder. Bir varlığın kontrolü müşterinin eline geçtiğinde (veya geçtikçe) varlık devredilmiş olur.

Grup aşağıda yer alan temel prensipler doğrultusunda hasılatı finansal tablolarına kaydetmektedir:

- Müşteriler ile sözleşmelerin belirlenmesi,
- Sözleşmedeki performans yükümlülüklerinin belirlenmesi,
- Sözleşmedeki işlem fiyatının saptanması,
- İşlem fiyatının sözleşmedeki performans yükümlülüklerine bölüştürülmesi,
- Her performans yükümlülüğü yerine getirildiğinde hasılatın muhasebeleştirilmesi

Bu modele göre öncelikle müşterilerle yapılan her bir sözleşmede taahhüt edilen mal veya hizmetler değerlendirilmekte ve söz konusu mal veya hizmetleri devretmeye yönelik verilen her bir taahhüdü ayrı bir edim yükümlülüğü olarak belirlenmektedir. Sonrasında ise edim yükümlülüklerinin zamana yayılı olarak mı yoksa belirli bir anda mı yerine getirileceği tespit edilmektedir. Grup, bir mal veya hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla ilgili satışlara ilişkin edim yükümlülüklerini zamana yayılı olarak yerine getirirse, söz konusu edim yükümlülüklerinin tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek hasılatı zamana yayılı olarak finansal tablolara alır. Mal veya hizmet devri taahhüdü niteliğindeki edim yükümlülükleri ile alakalı hasılat, mal veya hizmetlerin kontrolü müşterilerin eline geçtiğinde muhasebeleştirilir.

Grup aşağıdaki şartların tamamının karşılanması durumunda müşterisi ile yaptığı bir sözleşmeyi hasılat olarak muhasebeleştirir:

- Sözleşmenin tarafları sözleşmeyi (yazılı, sözlü ya da diğer ticari teamüllere uyarınca) onaylamış ve kendi edimlerini ifa etmeyi taahhüt etmektedir,
- Grup her bir tarafın devredeceği mal veya hizmetlerle ilgili hakları tanımlayabilmektedir,
- Grup devredilecek mal veya hizmetlerle ilgili ödeme koşulları tanımlayabilmektedir,
- Sözleşme özü itibarıyla ticari niteliktedir,
- Grup'un müşteriye devredilecek mal veya hizmetler karşılığı bedel tahsil edecek olması muhtemeldir. Bir bedelin tahsil edilebilirliğinin muhtemel olup olmadığını değerlendirirken işletme, sadece müşterinin bu bedeli vadesinde ödeyebilmesini ve buna ilişkin niyetini dikkate alır.

Ürün satışlarından kaynaklanan hasılat

Grup ağırlıklı olarak, hazır beton, dökme ve torbalı çimento satarak hasılat elde etmektedir. Hasılat, ürünlerin kontrolü müşteriye devredildiğinde kaydedilir.

Grup, satışı yapılan malın kontrolünün müşteriye devrini değerlendirirken,

- mala ilişkin tahsil hakkına sahipliği
- müşterinin mala yasal hakkına sahipliği
- malın fiziki zilyetliğinin devri
- malın mülkiyetinin getirdiği önemli risk ve getirilerine sahipliği
- müşterinin malı kabul etmesi şartlarını dikkate alır.

Hizmet satışlarından kaynaklanan hasılat

Grup atık yönetimi hizmetinden hasılat elde etmektedir. Hasılat, hizmet tamamlandığında kaydedilir.

Atık yönetimi hizmet hasılatı, atığın bertaraf edildiği ya da düzenli depolama kısmına alındığı anda hasılat olarak kaydedilir. Grup, yukarıda bahsedilen edim yükümlülükleri dışında müşterilerine karşı ek olarak herhangi bir performans yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Grup, satışı yapılan mal veya hizmetin kontrolünün müşteriye devrini değerlendirirken,

- mal veya hizmete ilişkin tahsil hakkına sahipliği
- müşterinin mal veya hizmetin yasal hakkına sahipliği
- malın fiziki zilyetliğinin devri
- malın mülkiyetinin getirdiği önemli risk ve getirilerine sahipliği
- müşterinin mal veya hizmeti kabul etmesi şartlarını dikkate alır.

Her bir edim yükümlülüğü için Grup, sözleşme başlangıcında edim yükümlülüğünü zamanla yerine getirip getirmediğini ya da edim yükümlülüğünün zamanın belli bir anında yerine getirip getirmediğini belirler. Grup, ürün satışlarından kaynaklanan hasılatı kontrolün müşteriye devrini takiben finansal tablolarına kaydeder.

Grup, müşterilerinden tamamlanan ediminin müşteri açısından değerine doğrudan karşılık gelen bir bedelin tahsiline hak kazanması durumunda, faturalama hakkına sahip olduğu tutar kadar hasılatı finansal tablolara almaktadır.

Grup, bir müşteriden tahsil ettiği bedelin bir kısmını veya tamamını bu müşteriye geri ödemeyi bekliyorsa, finansal tablolara bir iade yükümlülüğü yansıtır. İade yükümlülüğü, işletmenin tahsil ettiği (veya edeceği) bedelin hak etmeyi beklemediği kısmı üzerinden hesaplanır. İade yükümlülüğü, şartlardaki değişiklikler göz önünde bulundurularak her raporlama dönemi sonunda güncellenir.

2.7.2 TFRS 9 - Finansal varlıklar

Sınıflandırma ve ölçüm

Grup, finansal varlıklarını itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıklar, gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire kaydedilen varlıklar ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak muhasebeleştirmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıklardan faydalanma amaçlarına göre belirlenen iş modeli ve beklenen nakit akışları esas alınarak yapılmaktadır. Yönetim, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapar.

İtfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıklar

Yönetimin sözleşmeye dayalı nakit akışlarını tahsil etme iş modelini benimsediği ve sözleşme şartlarının belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içerdiği, sabit veya belirli ödemeleri olan, aktif bir piyasada işlem görmeyen ve türev araç olmayan finansal varlıkları itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar olarak sınıflandırılır. Vadeleri bilanço tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise dönen varlıklar, 12 aydan uzun ise duran varlıklar olarak sınıflandırılırlar. İtfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar, finansal durum tablosunda "ticari alacaklar", "nakit ve nakit benzerleri" ve "diğer alacaklar" kalemlerini içermektedir.

Değer düşüklüğü

Grup, finansal tablolarda yer alan itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ticari alacakları önemli bir finansman bileşeni içermediği için değer düşüklüğü hesaplamaları için kolaylaştırılmış uygulamayı seçerek karşılık değerlendirmesi kullanmaktadır. Bu uygulama ile Grup, ticari alacaklar belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda, beklenen kredi zarar karşılığını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçmektedir. Beklenen kredi zararlarının hesaplamasında, geçmiş kredi zararı deneyimleri ile birlikte, Grup'un geleceğe yönelik tahminleri de dikkate alınmaktadır.

2.7.3 Sermaye

Adi hisseler, sermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, beyan edildiği dönemde birikmiş karlardan indirilerek kaydedilir. Alınan temettüler ise tahsil etme hakkının ortaya çıktığı tarihte gelir olarak kaydedilir.

2.7.4 Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar elde etme maliyetlerinden bilanço tarihine kadar olan birikmiş amortisman, varsa değer düşüklüğü karşılığı düşülerek finansal tablolara yansıtılmıştır. Maliyet ilgili varlığın iktisap edilmesi esnasında doğrudan katlanılan ve iktisaba atfedilen harcamaları da içerir. Maddi duran varlıkların elden çıkartılması sonucu oluşan kar ve zararlar ilgili gelir ve gider hesaplarına dahil edilirler ve maliyetleri ve birikmiş amortismanları ilgili hesaplardan silinir. Maddi duran varlık kalemlerinin parçaları farklı faydalı ömürlere sahip ise, ilgili maddi duran varlık kalemleri ayrı olarak muhasebeleştirilir.

Sonradan oluşan maliyetler

Bakım ve onarım giderleri oluştukları dönemin kapsamlı gelir tablosuna gider olarak kaydedilirler. Şirket, yapılan yenilemeler doğrultusunda değiştirilen parçaların diğer bölümlerden bağımsız bir şekilde amortismanına tabi tutulup tutulmadığına bakmaksızın taşınan değerlerini bilançodan çıkarır. Başlıca yenilemeler, ilgili maddi duran varlığın kalan ömrünün veya yenilemenin kendisinin ekonomik ömrünün kısa olanı baz alınarak amortismanına tabi tutulurlar.

Aktifleştirmeden sonraki harcamalar, gelecekte ekonomik fayda sağlanmasının kuvvetle muhtemel olması ve ilgili harcamanın maliyetinin güvenilir bir şekilde ölçülmesi durumunda ilgili varlığın maliyetine eklenir veya ayrı bir varlık olarak finansal tablolara yansıtılır. Maddi duran varlıklar; taşınır değerlerin, geri kazanılabilir değerlerinden daha fazla olabileceğini gösteren koşullarda değer düşüklüğü için gözden geçirilmektedir. Değer düşüklüğü saptanması için varlıklar, nakit üreten birimler olan en alt seviyede gruplanır (nakit üreten birim). Bir maddi duran varlığın taşıdığı değer, geri kazanılabilir değerinden fazla ise karşılık ayrılarak defter değeri geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, maddi duran varlığın kullarımdaki değeri veya varlığın satışı için katlanılacak giderler düşüldükten sonraki net satış fiyatından yüksek olanıdır.

Amortisman

Maddi duran varlıklar, varlıkların faydalı ömürlerine göre satın alma tarihi veya kurulma tarihleri esas alınarak doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak tahmini artık değeri düşürüldükten sonra amortismanına tabi tutulmaktadır. Özel maliyetler doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ilgili kira süresi ya da faydalı ömürlerinden kısa olan dikkate alınarak amortismanına tabi tutulmaktadır. Araziler ve arsalar amortismanına tabi değildir.

Maddi duran varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

Binalar ve yerüstü düzenleri	5-50 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	4-25 yıl
Taşıt araçları	2-10 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	3-20 yıl
Diğer maddi duran varlıklar	2-10 yıl
Özel maliyetler	5-20 yıl

Maddi duran varlıkların amortisman yöntemi, kullanım ömürleri ve kalan değerleri her raporlama tarihinde gözden geçirilir.

2.7.5 Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar maliyet değerlerinden, birikmiş itfa payları ile değer düşüklüğü karşılığı düşülmüş olarak finansal tablolarda gösterilirler. Değer düşüklüğü olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri geri kazanılabilir değerine indirilir.

İtfa payları

İtfa payları, maddi olmayan duran varlık kalemlerinin maliyetlerinden tahmini kalıntı değerlerinin düşülmesinden sonra, bu kalemlerin tahmini faydalı ömürleri boyunca doğrusal yöntem ile hesaplanmaktadır ve genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Şerefiye amortismanına tabi değildir.

Maddi olmayan duran varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

Haklar	4-20 yıl
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	3-20 yıl

Maddi olmayan duran varlıkların itfa payları yöntemi, kullanım ömürleri ve kalan değerleri her raporlama tarihinde gözden geçirilir.

2.7.6 Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Mal ve hizmetlerin üretiminde veya idari maksatlarla kullanılmak veya işlerin normal seyri esnasında satılmak yerine, kira elde etmek veya değer kazanımı amacıyla veya her ikisi için elde tutulan araziler yatırım amaçlı gayrimenkuller olarak sınıflandırılmıştır. Yatırım amaçlı gayrimenkuller, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla bağımsız profesyonel değerlendirme şirketi Vakıf Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından yapılan değerlendirme çalışmalarında tespit edilen gerçeğe uygun değeri üzerinden konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Gerçeğe uygun değer değişiminden kaynaklanan kazanç veya kayıplar konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

2.7.7 Stoklar

Stoklar, net gerçekleştirilebilir değer ve maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Stoklar, ağırlıklı ortalama maliyet yöntemi ile değerlendirilmektedir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Mamuller için maliyet normal kapasiteyi temel alarak belirlenen makul bir oranda genel üretim giderlerini de içermektedir. Net gerçekleştirilebilir değer, işin normal akışı içinde tahmini satış fiyatından tahmini tamamlama maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

2.7.8 Varlıklarda değer düşüklüğü

Finansal olmayan varlıklar

Grup'un stoklar, ertelenen vergi varlığı ve yatırım amaçlı gayrimenkuller haricindeki finansal olmayan varlıklarının kayıtlı değerleri her raporlama tarihinde herhangi bir değer düşüklüğü göstergesi olup olmadığı konusunda gözden geçirilir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Şerefiye için değer düşüklüğü testi değer düşüklüğü göstergesi olduğunda ve her yıl yapılarak geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir.

Bir varlığın veya nakit yaratan birimin geri kazanılabilir tutarı kullanımdaki değeri veya gerçeğe uygun değerden satış masraflarının düşülmesi ile elde edilen değerinden yüksek olanı ifade eder. Kullanım değeri, söz konusu varlığın beklenen gelecekteki nakit akışlarının cari piyasa koşullarında paranın zaman değeriyle söz konusu varlığın risklerini yansıtabilecek olan vergi öncesi iç verim oranı ile iskonto edilmesi suretiyle hesaplanır.

Bir varlığın veya nakit yaratan birimlerinin kayıtlı değeri geri kazanılabilir tutarı aşıyorsa değer düşüklüğü kayıtlara alınır. Değer düşüklükleri kar zarar hesaplarında muhasebeleştirilir. Diğer varlıklardan veya varlık gruplarından bağımsız olarak nakit akışı yaratan en küçük ayrıştırılabilir varlık grubu nakit yaratan birim olarak tanımlanır. Değer düşüklükleri, kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna kaydedilir. Nakit yaratan birimler kapsamında kayıtlara alınan değer düşüklüğü birimdeki (birim grubu) diğer varlıkların kayıtlı değerinden orantısız olarak düşülür. Şerefiye haricindeki diğer varlıklarda önceki dönemlerde ayrılan değer düşüklükleri her raporlama döneminde değer düşüklüğünün azalması veya değer düşüklüğünün geçerli olmadığına dair göstergelerin olması durumunda tekrar değerlendirilir. Değer düşüklüğü, geri kazanılabilir tutar belirlenirken kullanılan tahminlerde değişiklik olması durumunda iptal edilir. Değer düşüklüğü kaybının iptali nedeniyle varlığın kayıtlı

değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda hiç değer düşüklüğü kaybının finansal tablolara alınmamış olması halinde belirlenmiş olan kayıtlı değeri (amortismanına tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmayacak şekilde muhasebeleştirilir.

2.7.9 Çalışanlara sağlanan faydalar

(i) Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli fayda yükümlülükleri ilgili hizmet verildikçe giderleştirilir.

Çalışanlarının geçmiş hizmetleri sonucunda Şirket'in yasal veya zımni kabulden doğan, ödemekle yükümlü olduğu ve bu yükümlülüğün güvenilir olarak tahmin edilebildiği durumlarda ödenmesi beklenen tutarlar için bir yükümlülük kaydedilir.

(ii) Çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydalar

Kıdem tazminatı karşılığı, Grup'un, Türk İş Kanunu uyarınca personelin emekliye ayrılmasından doğacak gelecekteki olası yükümlülüklerinin tahmini toplam karşılığının bugünkü değerini ifade eder. Türkiye'de geçerli olan sosyal mevzuat ve Türk İş Kanunu uyarınca; Grup, en az bir yıllık hizmetini tamamlayan, kendi isteğiyle işten ayrılması veya uygunsuz davranışlar sonucu iş akdinin feshedilmesi dışında kalan sebepler yüzünden işten çıkarılan veya emekliye ayrılan her personeline toplu olarak kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Tanımlanmış sosyal yardım yükümlülüğü aktüer varsayımlar uyarınca net bugünkü değerine göre indirgenmiş ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Söz konusu karşılığın ölçülmesinde her kullanılan aktüer varsayımlarındaki değişimlerden kaynaklı aktüer kazanç ve kayıplar diğer kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilerek mali tablolara yansıtılır.

2.7.10 Karşılıklar, şarta bağlı yükümlülükler ve şarta bağlı varlıklar

Grup yönetimi geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir hukuki veya taahhüde bağlı yükümlülüğün bulunduğu, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olduğu ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebildiği durumlarda, ilişikteki finansal tablolarda söz konusu yükümlülük tutarı kadar karşılık ayırmaktadır.

Şarta bağlı yükümlülükler, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel hale gelip gelmediğinin tespiti amacıyla sürekli olarak değerlendirmeye tabi tutulur. Ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin uzak olduğu durumlar hariç, finansal tablo dipnotlarında açıklanır. Ekonomik faydanın işletmeye gireceğinin muhtemel hale gelmesi halinde, şarta bağlı varlıkla ilgili olarak finansal tablo dipnotlarında açıklama yapılır. Ekonomik faydanın işletmeye gireceğinin kesinleşmesi durumundaysa, söz konusu varlık ve bununla ilgili gelir değişikliğinin olduğu tarihte finansal tablolara alınır. Çevre rehabilitasyonu, maden sahalarının ıslahı ve kapanması ile atık sahalarının bertaraf edilmesini içeren çevresel yükümlülükler, Şirket'in yasal düzenlemelere, teknolojik imkanlara ve yönetimin en iyi tahminlerine göre oluşturulmuş planlar doğrultusunda tahminlenmiştir. Tahmini çevresel yükümlülükler, uygulanan faiz oranı ile tespit edilmiş ve muhtemel rezerv tahminlerinin öngörülen üretim planından ve bertaraf yükümlülüklerinin ise kullanım şekilleri ve fiziksel durumlardan sapması nedeniyle oluşabilecek çevre rehabilitasyon planlarındaki ve maliyetlerindeki değişikliklerden etkilenmektedir. Şirket'in çevre rehabilitasyonu, maden sahalarının ıslahı ve kapanması ile atık sahalarının bertarafına ilişkin yükümlülüklerinin maden sahalarının işletme ruhsat sürelerinin sonunda, atık sahalarının da belirlenen kapasitelerine ulaştığında veya yasal düzenlemelerin gerektirdiği zaman gerçekleştirileceği tahmin edilmektedir.

2.7.11 Finansman gelirleri ve giderleri

Finansman gelirleri, vadeli mevduat faiz gelirleri ve finansman faaliyetlerinden kaynaklı kur farkı gelirlerinden oluşmaktadır. Finansman giderinin önemli bir kısmı ise kredilerin faiz giderlerinden, kur farkı ve banka komisyon giderlerinden oluşmaktadır.

2.7.12 Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Gelir vergisi gideri, dönem vergisi ve ertelenmiş vergi toplamından oluşur. Gelir vergisi işletme birleşmeleri veya doğrudan özkaynaklar veya diğer kapsamlı gelir ile ilişkilendirilenler dışında kar veya zararda muhasebeleştirilir.

(i) Dönem vergisi

Dönem vergi gideri cari dönem vergi giderini ve ertelenmiş vergi giderini kapsar (Dipnot 27). Dönem vergisi ve ertelenmiş vergi gelir veya gider olarak, verginin doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla (bu durumda, vergi özkaynaklarda muhasebeleştirilir), dönemin konsolide kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Geçmiş yıllardaki vergi yükümlülüğü ile ilgili düzeltme kayıtları ise diğer faaliyet giderleri kalemi altında muhasebeleştirilmektedir. Cari dönem vergi gideri, Grup'un bağlı ortaklıklarının faaliyet gösterdiği ülkelerde yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kuvvetle muhtemel olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Yönetim, yürürlükte olan vergi kanununun yoruma açık olması durumunda periyodik olarak vergi beyanını değerlendirir ve gerekli görülen durumlarda vergi otoritelerine ödenecek borçlar için provizyon ayrılır.

(ii) Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin bağlı ortaklıkların finansal tablolarında yer alan değerleri ile ilgili yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Bununla birlikte, işletme birleşmeleri dışında, hem ticari hem de mali kar veya zararı etkilemeyen varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınması durumunda ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğü finansal tablolara alınmaz. Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri, yürürlükte olan veya bilanço tarihi itibarıyla yürürlüğe giren vergi oranları ve vergi mevzuatı dikkate alınarak, vergi varlığının gerçekleşeceği veya yükümlülüğünün ifa edileceği dönemde uygulanması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır.

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü, tüm vergilendirilebilir geçici farklar için hesaplanırken ertelenmiş vergi varlığı gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle indirilebilir geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla konsolide finansal tablolara alınır.

Bağlı ortaklıklardan kaynaklanan geçici farklar üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi yükümlülüğü; söz konusu geçici farkın iptalinin zamanlamasının Grup tarafından kontrol edildiği ve öngörülebilir gelecekte ve bu geçici farkın iptal edilmeyeceği durumlar haricinde, konsolide finansal tablolara yansıtılır. Gelir vergisi ile ilgili olan ertelenmiş vergi varlığı ve borcu aynı vergi otoritesi tarafından takip edildiğinden dolayı her bir şirket düzeyinde ertelenmiş vergi varlığı ve borcu karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Bunun sonucunda, ana ortaklığın ve her bir bağlı ortaklığın ertelenmiş vergi pozisyonu konsolide finansal tablolarda netleştirilmemektedir.

(iii) Vergi riski

Dönem vergi gideri ile ertelenmiş vergi gideri tutarları belirlenirken, Grup belirsiz vergi pozisyonlarını ve ödenmesi gereken ek vergi ve faiz yükümlülüğü olup olmadığını dikkate almaktadır. Grup, vergi kanunu ve geçmiş tecrübelerine dayanarak yaptığı değerlendirmelerde vergi incelemesinden geçmemiş dönemler için vergi karşılıklarının yeterli olduğuna inanmaktadır. Bu değerlendirme gelecekteki olaylarla ilgili birçok mesleki kanaat içerebilir ve tahmin ve varsayımlara dayanmaktadır. Şirketin mevcut vergi yükümlülüğünün yeterliliği ile ilgili mesleki kanaatini değiştirecek yeni bilgiler ortaya çıkması durumunda vergi yükümlülüğündeki bu değişim, bu durumun belirlendiği döneme ait vergi giderini etkileyecektir.

Nihai vergi tutarına olan etkileri kesinleşmeyen ilgili bir çok işlem ve hesaplama normal iş akışı sırasında gerçekleşmekte olup bu gibi durumlar gelir vergisi karşılığı belirlenmesi sırasında önemli muhakemelerin kullanılmasını gerektirmektedir. Grup, vergisel olayların sonucunda ödenmesi tahmin edilen ek vergilerin oluşturduğu vergi yükümlüklerini kayıtlarına almaktadır. Grup, belirli bağlı ortaklıklara ait ve önümüzdeki

dönemlerde faydalanabileceği, devreden mali zararlardan doğan ertelenmiş vergi alacaklarının bir kısmını bu varlıkların gelecekteki kullanımlarının kuvvetle muhtemel olması nedeniyle kayıtlarına almıştır (Dipnot 27). Bu konular ile ilgili oluşan nihai vergisel sonuçların, başlangıçta kaydedilen tutarlardan farklı olduğu durumlarda, bu farklar belirlendiği dönemlerdeki gelir vergisi karşılığı ve ertelenmiş vergi bakiyelerini etkileyebilecektir.

2.7.13 Pay başına kazanç

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda belirtilen hisse başına kazanç, net dönem karının ilgili dönem içerisinde piyasada mevcut bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye’de şirketler, mevcut hissedarlarına geçmiş yıl karlarından, sermayedeki payları oranında hisse dağıtarak (bedelsiz hisse) sermayelerini arttırabilirler. Bu tip bedelsiz hisse dağıtımları, hisse başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi ihraçlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmaktadır.

2.7.14 Raporlama döneminden sonraki olaylar

Finansal tabloların hazırlandığı dönem sonu ile finansal tabloların yayımı için yetkilendirme tarihi arasında, işletme lehine veya aleyhine ortaya çıkan olayları ifade eder. Finansal tabloların hazırlandığı dönem sonu itibarıyla söz konusu olayların var olduğuna ilişkin yeni deliller olması veya ilgili olayların bu tarihten sonra ortaya çıkması durumunda ve bu olaylar finansal tabloların düzeltilmesini gerektiriyorsa, Grup finansal tablolarını yeni duruma uygun şekilde düzeltmektedir. Söz konusu olaylar finansal tabloların düzeltilmesini gerektirmiyorsa Grup söz konusu hususları ilgili dipnotlarda açıklamaktadır.

2.7.15 Temettüleri

Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüleri, beyan edildiği dönemde, geçmiş yıl karlarından mahsup edilmek suretiyle kaydedilir.

2.7.16 Nakit akış tablosu

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akışları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır. İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları, Grup’un faaliyet alanına giren konulardan kaynaklanan nakit akışlarını gösterir. Grup işletme faaliyetlerine ilişkin nakit akışlarını, net dönem karının, gayri nakdi işlemlerin, geçmiş ya da gelecek işlemlerle ilgili nakit giriş ve çıkışları tahakkuklarının veya ertelemelerinin ve yatırım veya finansman ile ilgili nakit akışlarına ilişkin gelir veya gider kalemlerinin etkilerine göre düzeltildiği dolaylı yöntemle gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akışları, Grup’un yatırım faaliyetlerinde (maddi ve maddi olmayan duran varlık yatırımları) kullandığı ve bu faaliyetlerinden elde ettiği nakit akışlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları, Grup’un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

2.7.17 Şerefiye

Şirket birleşmesi iki ayrı işletmenin veya işletme faaliyetlerinin ayrı bir raporlama birimi meydana getirmek üzere bir araya getirilmesidir. Ortak kontrole tabi olmayan işletmeler arasındaki işletme birleşmeleri, TFRS 3 “İşletme Birleşmeleri” kapsamında, satın alma yöntemine göre muhasebeleştirilir.

Bir işletmenin satın alınması ile ilgili katlanılan satın alma maliyeti, iktisap edilen işletmenin satın alma tarihindeki tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerindeki iktisap edenin payını aşan kısmı şerefiye olarak muhasebeleştirilir.

İşletme birleşmelerinde satın alınan işletmenin finansal tablolarında yer almayan, ancak şerefiyenin içerisinde ayrıştırılabilir özelliğine sahip varlıklar, maddi olmayan duran varlıklar ve/veya şarta bağlı yükümlülükler, gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde ölçülebildiği sürece, gerçeğe uygun değerleri ile konsolide finansal tablolara yansıtılır. Satın alınan şirketin finansal tablolarında yer alan şerefiye tutarları tanımlanabilir varlık olarak değerlendirilmez. Şerefiye, değer düşüklüğü testi için, yönetimin şerefiyeyi iç raporlama amaçlı takip edebileceği en küçük nakit üreten birimlere dağıtılır.

Şerefiye için her yıl aynı tarihte değer düşüklüğü tespit çalışması yapılmakta olup değer düşüklüğünün olduğuna dair herhangi bir gösterge olması durumunda ise, söz konusu değer düşüklüğü testi daha sıklıkla tekrarlanmaktadır. Şerefiyeye ait değer düşüklüğü geri çevrilemez. Pazarlıklı satın alımın etkisi doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir.

2.7.18 Borçlanma maliyetleri ve alınan krediler

Alınan krediler alındıkları tarihlerde, alınan kredi tutarından işlem masrafları çıkartıldıktan sonraki değerleriyle kaydedilir. Alınan krediler, sonradan etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değeri üzerinden gösterilir. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır. Alınan kredilerden kaynaklanan finansman maliyeti oluştuğunda konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır. Alınan kredilerin vadeleri raporlama tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise, kısa vadeli yükümlülükler içerisinde, 12 aydan fazla ise uzun vadeli yükümlülükler içerisinde gösterilmektedir.

2.7.19 İlişkili taraflar

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda Grup ile ilişkili sayılır:

Söz konusu kişinin,

- i)** Grup üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- ii)** Grup üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- iii)** Grup veya Grup'un bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme Grup ile ilişkili sayılır:

- i)** İşletme ve Grup'un aynı grubun üyesi olması halinde,
 - ii)** İşletme'nin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde,
 - iii)** her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde,
 - iv)** işletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde,
 - v)** İşletme'nin, Grup'un ya da Grup ile ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde (Grup'un kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de Grup ile ilişkilidir),
 - vi)** İşletme'nin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde,
 - vii)** (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.
- İlişkili taraflarla yapılan işlemler ve ilişkili taraf bakiyeleri 4 no'lu dipnotta gösterilmiştir.

2.7.20 Karşılıklı iştirak hisseleri alımı

Karşılıklı iştirak hisseleri kaydedilip konsolide finansal tablolarda ödenmiş sermayeden tenzil edilerek gösterilmiştir. Hisse başına kazanç / (kayıp) hesaplamasında ağırlıklı ortalama hazine hissesi adedi, mevcut toplam hisse adedinden düşülmüştür.

2.7.21 Ticari alacaklar

Grup tarafından bir alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar ertelenen finansman gelirinden netleştirilmiş olarak gösterilirler. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, faiz tahakkuk etkisinin çok büyük olmaması durumunda, orijinal fatura değerleri üzerinden gösterilmiştir. Grup tahsil imkanının kalmadığına dair objektif bir delil olduğu takdirde ilgili ticari alacak için şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır. Objektif deliller, alacağın dava veya icra safhasında veya hazırlığında olması, alıcının, önemli finansal zorluk içine düşmesi, alıcının temerrüde düşmesi veya önemli ve süresi öngörülemez bir gecikme yaşanacağını muhtemel olması gibi durumlardır. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır.

Ayrıca Grup, konsolide finansal tablolarda yer alan itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ticari alacakları önemli bir finansman bileşeni içermediği için değer düşüklüğü hesaplamaları için kolaylaştırılmış uygulamayı seçerek karşılık değerlendirmesi yapmaktadır. Bu uygulama ile Grup, ticari alacaklar belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda, beklenen kredi zarar karşılığını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçmektedir. Beklenen kredi zararlarının hesaplamasında, geçmiş kredi zararı deneyimleri ile birlikte, Grup'un geleceğe yönelik tahminleri de dikkate alınmaktadır.

Şüpheli alacak tutarına karşılık ayrılmasını takiben, şüpheli alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan şüpheli alacak karşılığından düşülerek kar veya zarar tablosuna gelir olarak kaydedilir.

2.7.22 İşletmenin sürekliliği

Grup, konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

2.7.23 Ticari borçlar

Ticari borçlar, gerçeğe uygun değerleriyle deftere alınır.

2.8 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Konsolide finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar, Grup yönetiminin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlardan farklılık gösterebilir. Grup'un önemli muhasebe varsayım ve tahminleri aşağıdaki gibidir:

2.8.1 Şerefiye değer düşüklüğü testi

KGK tarafından yayımlanmış 36 no'lu "Varlıklarda Değer Düşüklüğü" standardı ("TMS 36") kapsamındaki hükümler çerçevesinde Grup; Lalapaşa, Elazığ Çimento, Süreko ve NWM Holding alımlarından kaynaklanan şerefiye tutarlarına istinaden önemli oranda kullanılan tahmin ve varsayımlar ile ilgili olarak değer düşüklüğü testlerini yapmaktadır. Grup, şerefiyelerle ilgili değer düşüklüğü testlerini 31 Aralık 2019 itibarıyla gerçekleştirmiştir (Dipnot 15). Söz konusu çalışmalar neticesinde değer düşüklüğü tespit edilmemiştir.

2.8.2 Maddi duran varlıklar üzerindeki değer düşüklüğü değerlendirilmesi

Grup, operasyonel performansını TMS 36 "Varlıklarda Değer Düşüklüğü" standardındaki hükümlere göre, her bir nakit yaratan birim bazında ayrı ayrı değerlendirmekte olup, bu birimlerin faaliyetlerine ara verip vermemeyi ya da değer düşüklüğü değerlendirmesini, yıl içerisinde gerçekleşen karlılık analizlerine ve gelecek yıl nakit akış projeksiyonlarına göre karar vermektedir. Alım/satım işlemlerinin gerçekleşmesi esnasında oluşabilecek değerler, söz konusu birimlerin net defter değerlerinden farklılık gösterebilir (Dipnot 12).

2.8.3 Yatırım amaçlı gayrimenkullerin rayiç değer tespitleri

Yatırım amaçlı gayrimenkuller 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla bağımsız profesyonel değerlendirme şirketi Vakıf Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından yapılan değerlendirme çalışmalarında tespit edilen gerçeğe uygun değerleri üzerinden konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Gerçeğe uygun değer hesaplamalarında arazi ve arsalar ile binalar için emsal karşılaştırma yöntemi kullanılmış olup ilgili yöntem ve varsayımların detayları aşağıdaki gibidir :

- Gerçeğe uygun değer hesaplamalarında en etkin ve verimli kullanım değerlendirmesi yapılmıştır.
- Emsal karşılaştırma yönteminde mevcut pazar bilgilerinden faydalanılmış, bölgede yakın dönemde pazara çıkarılmış benzer gayrimenkuller dikkate alınarak, pazar değerini etkileyebilecek kriterler çerçevesinde satış iskontosu uygulanarak fiyat ayarlaması yapılmış ve rapora konu arsa ve araziler için ortalama m2 satış değeri belirlenmiştir. Bulunan emsaller, konum, görülebilirlik, büyüklük, altyapı imkanları, yapılaşma tarzları, inşaat izinleri ve nitelikleri, fiziksel özellikler gibi kriterler dahilinde karşılaştırılmış, emlak pazarının güncel değerlendirmesi için emlak pazarlama firmaları ile görüşülmüş, inşaat piyasası güncel rayiçleri, ayrıca bağımsız profesyonel değerlendirme şirketinin mevcut bilgilerden faydalanılmıştır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerini ölçerken kullanılan değerlendirme tekniği değerlemeye konu gayrimenkul ile aynı bölgedeki benzer gayrimenkul satışlarını esas alan piyasa değeri yaklaşımıdır.
- Proje geliştirme yönteminde taşınmazın gerçeğe uygun değeri, yakın bölgede bulunan emsallerin kat karşılığı veya yap-sat şeklinde tespit edilen metrekare satış değerleri ile birlikte metrekare inşaat maliyetleri dikkate alınarak tespit edilir.

Alım/ satım işlemlerinin gerçekleşmesi esnasında oluşabilecek değerler, bu değerlerden farklılık gösterebilir.

2.8.4 Ticari alacaklar ve değer düşüklüğü

Grup yönetimi, söz konusu ticari alacakların geri kazanılabilirliğinin değerlendirilmesini yaparken müşterilerden alınan teminatlar, geçmiş tahsilat performansları, vade analizleri, alacaklara ilişkin anlaşmazlık veya davaları dikkate almaktadır. Tüm bu değerlendirmeler sonucunda şüpheli alacakların tespiti ile bu alacaklar için ayrılan karşılık tutarlarının belirlenmesi yönetimin varsayım ve tahminlerini de içermektedir.

2.9 TFRS'ye ve KGK tarafından yayınlanan ilke kararlarına uygunluk beyanı

Grup yönetimi, finansal tabloların KGK tarafından yayımlanan TFRS'lere ve KGK ilke kararlarına göre hazırlanması ve dürüst bir şekilde sunumundan sorumludur. Grup yönetimi olarak, cari ve önceki döneme ait finansal tablolar ile önemli muhasebe politikalarının özeti ve dipnotların TFRS'lere uygun olarak hazırlanıp sunulduğunu beyan ederiz.

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup yönetiminin performansını değerlendirdiği ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içeren raporlanabilir üç faaliyet bölümü bulunmaktadır. Bu stratejik bölümler farklı ekonomik durumlardan ve farklı coğrafi konumlardan etkilendikleri için kaynak tahsisi ve performanslarına göre Grup'un faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından düzenli olarak gözden geçirilmektedir.

Grup'un ana faaliyet bölümleri çimento, hazır beton ve atık yönetimidir. Diğer grubu altında akaryakıt satış hizmeti ile uçucu kül üretimi bulunmaktadır ve ayrıca raporlanabilir bölüm kriterlerini karşılamamaktadır.

Bölümlerin performansının düzenli olarak değerlendirilmesinde temel olarak brüt kar dikkate alınmaktadır. Grup yönetimi, bölüm performanslarının değerlendirilmesinde brüt karı aynı sektörde yer alan şirketlerle karşılaştırılabilirliği açısından en uygun yöntem olarak görmektedir.

1 Ocak - 31 Aralık 2019	Çimento	Hazır beton	Atık yönetimi	Diğer	Bölümlerarası düzeltme	Toplam
Gelirler						
Grup dışı satışlar	480.018	174.147	91.138	67.972	—	813.275
Bölümlerarası satışlar	59.840	13	2.437	20.853	(83.143)	—
Net satışlar	539.858	174.160	93.575	88.825	(83.143)	813.275
Satışların maliyeti	(529.384)	(162.712)	(93.616)	(86.820)	77.568	(794.964)
Brüt kar / (zarar)	10.474	11.448	(41)	2.005	(5.575)	18.311
Faiz geliri	2.295	629	1.599	12	(1.039)	3.496
Faiz gideri	(5.950)	(733)	(1.813)	(57)	1.897	(6.656)
Amortisman, itfa payı giderleri	35.577	4.546	23.961	105	(434)	63.755
Değer düşüklükleri	—	—	(18.769)	—	—	(18.769)
Yatırım amaçlı gayrimenkuller değer artış kazancı	39.695	815	—	—	—	40.510
Duran varlık satış karı	3	156	345	—	—	504
Vergi geliri / (gideri)	11.447	522	(4.672)	(154)	1.097	8.240
Net dönem karı / (zararı)	(55.303)	(2.304)	(40.881)	372	(5.728)	(103.844)
Bölüm varlıkları	2.203.923	128.492	611.711	15.928	(1.259.460)	1.700.594
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	25.634	2.755	1.856	2	—	30.247
Bölüm yükümlülükleri	445.308	84.419	432.791	13.747	(478.284)	497.981
1 Ocak - 31 Aralık 2018						
Gelirler						
Grup dışı satışlar	565.231	252.858	88.381	63.779	—	970.249
Bölümlerarası satışlar	86.575	—	2.559	26.058	(115.192)	—
Net satışlar	651.806	252.858	90.940	89.837	(115.192)	970.249
Satışların maliyeti	(523.638)	(243.676)	(94.291)	(87.643)	108.460	(840.788)
Brüt kar / (zarar)	128.168	9.182	(3.351)	2.194	(6.732)	129.461
Faiz geliri	16.942	823	758	10	(13.865)	4.668
Faiz gideri	(3.122)	(190)	(15.444)	(47)	13.865	(4.938)
Amortisman, itfa payı giderleri	33.629	2.675	20.165	91	—	56.560
Değer düşüklükleri	—	—	—	—	—	—
Yatırım amaçlı gayrimenkuller değer artış kazancı	65.758	4.070	—	—	—	69.828
Duran varlık satış karı	335	13.025	3.771	—	—	17.131
Vergi geliri / (gideri)	3.018	(243)	(3.585)	(195)	976	(29)
Net dönem karı / (zararı)	16.400	9.214	(41.425)	687	(2.816)	(17.940)
Bölüm varlıkları	2.204.249	117.039	662.870	7.805	(1.251.028)	1.740.935
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	39.946	2.547	3.722	20	—	46.235
Bölüm yükümlülükleri	462.502	70.180	436.353	5.517	(467.817)	506.735

4. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

4.1 İlişkili Taraflardan Kısa Vadeli Ticari Alacaklar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili taraflardan kısa vadeli ticari alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Yapitek Yapı Teknolojisi Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Yapitek")	25	610
Çimentaş Eğitim ve Sağlık Vakfı ("Çimentaş Vakfı")	15	13
	40	623

4.2 İlişkili Taraflardan Kısa Vadeli Diğer Alacaklar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili taraflardan kısa vadeli diğer alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Aalborg Portland Espana	75	241
	75	241

4.3 İlişkili Taraflara Kısa Vadeli Ticari Borçlar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili taraflara kısa vadeli ticari borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Cementir Holding (*)	22.777	69.126
Aalborg (**)	9.167	7.417
Çimentaş Vakfı	341	229
Spartan Hive (***)	—	35.240
	32.285	112.012

(*) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, Grup'un Cementir Holding'e 22.777 bin TL'lik borcu 3.425 bin Avro tutarındaki marka kullandırma ve danışmanlık hizmet bedellerinden kaynaklanmaktadır (31 Aralık 2018: 11.467 bin Avro karşılığı 69.126 bin TL).

(**) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un Aalborg'a olan borcunun 3.651 bin TL'lik kısmı danışmanlık hizmetlerinden, geri kalan 5.516 bin TL'lik kısmı ise mal alışlarından oluşmaktadır (31 Aralık 2018: sırasıyla 4.702 bin TL ve 2.715 bin TL).

(***) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un Spartan Hive'a olan 6.698 bin ABD Doları karşılığı 35.240 bin TL'lik borcu petrokok alımlarından kaynaklanmaktadır.

4.4 İlişkili Taraflara Kısa Vadeli Diğer Borçlar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili taraflara kısa vadeli diğer borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Aalborg Portland Holding (*)	61.430	44.286
Cementir Holding	31	47
Yapitek	3	37
	61.464	44.370

(*) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un Aalborg Portland Holding'e borcu, söz konusu şirket tarafından Grup'a kullandırılan 7.899 bin İngiliz Sterlini tutarındaki %2,07 faiz oranlı krediden oluşmaktadır.

4.5 İlişkili Taraplara Uzun Vadeli Diğer Borçlar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili taraflara uzun vadeli diğer borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Alfacem (*)	55.200	50.032
	55.200	50.032

(*) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un Alfacem'e olan borcu, söz konusu şirket tarafından Grup'a kullandırılan 8.300 bin Avro tutarındaki %4 faiz oranlı ve 30 Kasım 2021 vadeli krediden oluşmaktadır. Söz konusu diğer borçlardan kaynaklanan faiz gideri 2.393 bin TL olup, finansman giderleri içerisinde gösterilmiştir (Dipnot 26.2).

4.6 2019 Yılı İçerisinde Gerçekleşen Sermaye Artışları

Kars Çimento'nun 19 Mart 2019 tarihli Olağan Genel Kurul Kararı uyarınca sermayesi 75.984 bin TL tutarında arttırılarak, 437.178 bin TL'den 513.162 bin TL'ye çıkarılmış olup, ilgili sermaye artışının tamamı Kars Çimento'nun ortaklarından Alfacem S.r.L. tarafından nakden ödenmiştir.

4.7 İlişkili Taraplara Yapılan Mal ve Hizmet Satışları

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili taraflara yapılan mal ve hizmet satışlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Spartan Hive	6.155	8.181
Yapıtek	247	3.273
Çimentoş Vakfı	30	28
	6.432	11.482

4.8 İlişkili Taraplardan Yapılan Mal ve Hizmet Alışları

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili taraflardan yapılan mal ve hizmet alışlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Cementir Holding (*)	25.305	31.529
Aalborg (**)	5.057	5.335
Çimentoş Vakfı	849	890
Spartan Hive (***)	—	81.794
	31.211	119.548

(*) İlgili tutarın tamamı hizmet alımlarından oluşmakta olup, Cementir Holding ile 1 Ocak 2017 tarihinde imzalanan marka kullanım bedeli ve hizmet sözleşmelerine istinaden 2019 yılına ait marka kullandırma ve danışmanlık hizmet bedellerinden oluşmaktadır.

(**) İlgili tutarın 1.689 bin TL'lik kısmı 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Aalborg ile imzalanan hizmet sözleşmesine istinaden 2019 yılına ait danışmanlık hizmetlerinden, geri kalan kısmı ise mal alışlarından oluşmaktadır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla söz konusu danışmanlık hizmetleri, teknik asistanlık danışmanlığı, yatırım ilişkileri, organizasyon, yönetim ve iç denetim hizmetlerinden oluşmaktadır.

(***) İlgili tutarın tamamı Spartan Hive'dan yapılan petrokok alımlarından oluşmaktadır.

4.9 Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Çimentoş Grubu üst düzey yöneticileri, direktör ve üstü seviyedeki yöneticiler olarak belirlenmiştir.

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar	11.567	11.073
	11.567	11.073

5. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla, nakit ve nakit benzerlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kasa	42	32
Banka	92.083	88.709
Vadesiz mevduatlar	5.644	11.955
<i>Türk Lirası</i>	3.584	6.739
<i>Yabancı para</i>	2.060	5.216
Vadeli mevduat	86.439	76.754
<i>Türk Lirası</i>	19.135	23.269
<i>Yabancı para</i>	67.304	53.485
Diğer hazır varlıklar (*)	1.091	1.708
Nakit ve nakit benzerleri	93.216	90.449

(*) 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla diğer hazır varlıklar orijinal vadesi 3 aydan kısa kredi kartı alacaklarından oluşmaktadır.

Vadeli mevduatların vade tarihleri bir ay (31 Aralık 2018: Bir ay) içerisinde olup, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yabancı para mevduatlar 11.347 bin ABD Doları, 226 bin İngiliz Sterlini ve 31 bin Avro'dan oluşmaktadır (31 Aralık 2018: 5.509 bin ABD Doları, 62 bin İngiliz Sterlini ve 4.862 bin Avro).

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatların ağırlıklı ortalama yıllık etkin faiz oranları ilgili para birimindeki mevduatlar için aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
TL vadeli mevduatlar	%9,14	%22,85
ABD Doları vadeli mevduatlar	%1	%3,94
Avro vadeli mevduatlar	—	%1,50

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un bloke mevduatı bulunmamaktadır (31 Aralık 2018: Yoktur).

Grup'un mevduatlarının bulunduğu bankaların kredi riskleri, bağımsız veriler dikkate alınarak değerlendirilmektedir. Grup'un finansal varlıkları ve yükümlülükleri için faiz riski, kur riski ve duyarlılık analizleri Dipnot 29'da belirtilmiştir.

6. FİNANSAL BORÇLANMALAR

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla, finansal borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli finansal borçlanmalar		
Kiralama işlemlerinden borçlanmaların kısa vadeli kısmı	4.676	513
Toplam kısa vadeli finansal borçlanmalar	4.676	513
Uzun vadeli finansal borçlanmalar:		
Kiralama işlemlerinden borçlanmaların uzun vadeli kısmı	5.228	260
Toplam uzun vadeli finansal borçlanmalar	5.228	260
Toplam finansal borçlanmalar	9.904	773

Kullanım hakkı varlıklarına ilişkin finansal yükümlülüklerin vade kısıtlımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019
3 aydan kısa vadeli	1.212
3 ay - 12 ay vadeli	3.464
1 - 2 yıl vadeli	2.959
2 - 5 yıl vadeli	2.269
	9.904

Grup'un, 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla kira yükümlülüklerine uygulanan alternatif borçlanma oranlarının ağırlıklı ortalaması TL para birimi için %18,44, Avro para birimi için %4 ve İngiliz Sterlini için %2,20'dir.

7. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

7.1 Kısa Vadeli Ticari Alacaklar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla kısa vadeli ticari alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Müşteri cari hesapları	194.633	200.013
Vadeli çekler ve alacak senetleri	86.820	62.006
	281.453	262.019
Eksi: Şüpheli ticari alacak karşılığı	(14.484)	(10.344)
	266.969	251.675

Ticari alacakların tahsil süresi ürün niteliği ve müşteri ile yapılan sözleşmelere bağlı olarak değişiklik göstermekle birlikte ortalama 3 aydır (31 Aralık 2018: 3 ay).

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla kısa vadeli ticari alacakların vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Vadesi geçen alacaklar	67.741	71.505
0 - 30 gün vadeli	78.968	97.152
31 - 60 gün vadeli	59.682	51.764
61 - 90 gün vadeli	48.222	21.110
91 gün ve üzeri vadeli	12.356	10.144
Toplam	266.969	251.675

Grup yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve gerekli görüldüğü durumlarda ve uygun oranda şüpheli alacak karşılığı ayrılmaktadır. Şüpheli alacak karşılığının dönem içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Dönem başı	10.344	9.435
Dönem içinde ayrılan şüpheli alacaklar (Dipnot 24.2)	4.319	923
Dönem içinde tahsil edilen şüpheli alacaklar	(85)	-
Dönem içinde silinen şüpheli alacaklar	(152)	(51)
Çevrim farkı	58	37
Dönem sonu	14.484	10.344

Grup'un kısa vadeli ticari alacaklarına ilişkin kredi ve piyasa riski, kur riski ve değer düşüklüğüne ilişkin detaylar Dipnot 29'da açıklanmıştır.

7.2 Kısa Vadeli Ticari Borçlar

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ilişkili olmayan taraflara kısa vadeli ticari borçlar 194.632 bin TL olup (31 Aralık 2018: 141.489 bin TL), çeşitli tedarikçilere olan borçlardan oluşmaktadır.

Grup'un maruz kaldığı kur ve likidite riskine ilişkin açıklamalar Dipnot 29'da açıklanmıştır.

8. DİĞER ALACAK VE BORÇLAR

8.1 İlişkili Olmayan Taraflardan Kısa Vadeli Diğer Alacaklar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli diğer alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Resmi kurumlardan alacaklar	3.573	4.303
Sigorta şirketinden alacaklar	1.105	-
Verilen depozito ve teminatlar	127	101
Diğer	3.393	2.543
	8.198	6.947

8.2 İlişkili Olmayan Taraflardan Uzun Vadeli Diğer Alacaklar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflardan uzun vadeli diğer alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Verilen depozito ve teminatlar	757	873
	757	873

8.3 İlişkili Olmayan Taraflara Kısa Vadeli Diğer Borçlar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflara kısa vadeli diğer borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Alınan depozito ve teminatlar (*)	757	738
Sözleşmeye bağlı yükümlülükten kaynaklanan borç	-	1.188
Diğer	148	460
	905	2.386

(*) Alınan depozito ve teminatların tamamı, Grup'un müşterilerinden nakit olarak aldığı teminatlardan oluşmaktadır.

9. STOKLAR

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla stokların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Hammadde	91.343	111.569
- Yedek parçalar ve işletme malzemeleri	62.888	66.065
- Yakıt	17.494	32.230
- Alçı	2.006	3.436
- Ambalaj malzemeleri	1.565	1.893
- Kil	3.247	1.571
- Demir cevheri	1.372	822
- Diğer	2.771	5.552
Yarı mamuller	29.606	38.689
Mamuller	5.242	6.558
Ticari mallar	1.369	1.158
Yoldaki mallar	10.047	48.250
	137.607	206.224

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sona eren dönem içerisinde giderleştirilen ve satışların maliyeti ile ilişkilendirilen hammadde, yarı mamul ve mamullerin toplam tutarı 374.636 bin TL'dir (31 Aralık 2018: 416.900 bin TL) (Dipnot 23).

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla stoklar üzerinde herhangi bir değer düşüklüğü yoktur (31 Aralık 2018: Yoktur).

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla stoklar üzerinde ipotek/rehin yoktur (31 Aralık 2018: Yoktur).

10. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

10.1 Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla kısa vadeli peşin ödenmiş giderler aşağıdaki gibidir:

Gelecek aylara ait giderler ağırlıklı olarak peşin ödenen sigorta ve kira giderlerinden oluşmaktadır.

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Gelecek aylara ait giderler	6.644	3.390
Verilen iş avansları	4.372	10.811
Diğer	516	1.323
	11.532	15.524

10.2 Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla uzun vadeli peşin ödenmiş giderler 65 bin TL (31 Aralık 2018: 454 bin TL) olup, 36 bin TL'lik (31 Aralık 2018: 425 bin TL) kısmı sabit kıymet alımı kapsamında verilen tedarikçi avanslarından oluşmaktadır.

10.3 Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla kısa vadeli ertelenmiş gelirler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Alınan sipariş avansları	3.309	8.076
Diğer	308	485
	3.617	8.561

Alınan sipariş avansları, Grup'un müteakip dönemlerde yapacağı satışlara yönelik olarak bayi ve müşterilerinden almış olduğu ödemelerden oluşmaktadır.

11. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık tarihlerinde sonra eren yıllar itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkullerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	369.750	299.922
Gerçeğe uygun değerdeki değişiklikler (Dipnot 25.1)	40.510	69.828
31 Aralık	410.260	369.750

Yatırım amaçlı gayrimenkuller Grup'un, mal veya hizmet üretiminde ya da tedariğinde veya idari amaçla kullanmamak veya normal iş akışı çerçevesinde satmamak üzere, değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tuttuğu gayrimenkullerden oluşmaktadır.

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer tutarları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Arsalar	390.105	350.765
Binalar	20.155	18.985
	410.260	369.750

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkuller üzerinde ipotek yoktur (31 Aralık 2018: Yoktur).

Gerçeğe uygun değer hiyerarşisi

Grup, 31 Aralık 2019 tarihinde yatırım amaçlı gayrimenkullerin piyasa değerlerinin tespiti için Vakıf Gayrimenkul Değerleme A.Ş. şirketini görevlendirmiş olup, sahip olduğu yatırım amaçlı gayrimenkulleri, değerlendirme raporlarına bağlı olarak gerçeğe uygun değerlerinden göstermiştir.

410.260 bin TL değerindeki yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkulün gerçeğe uygun değeri değerlendirme tekniğine dair girdiler temel alınarak gerçeğe uygun değer Seviye 2 olarak kategorilendirilmiştir.

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Grup'un maddi duran varlıkları, maden varlıkları ve diğer sabit kıymetlerden oluşmakta olup net defter değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Maden varlıkları	36.643	36.937
Diğer sabit kıymetler	455.647	490.549
	492.290	527.486

12.1 Maden Varlıkları

Maden varlıkları maden sahalarının ıslahı, rehabilitasyonu ve kapanması ile ilgili indirgenmiş maliyetlerden oluşmaktadır. Maden varlıklarının 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllarda hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2019	İlaveler	Transfer	Yabancı Para Çevrim Farkları	31 Aralık 2019
Maden sahalarının rehabilitasyon maliyetleri	86.686	6.110	—	12.242	105.038
Birikmiş amortisman	[49.749]	[11.448]	—	[7.198]	[68.395]
	36.937				36.643

	1 Ocak 2018	İlaveler	Transfer	Yabancı Para Çevrim Farkları	31 Aralık 2018
Maden sahalarının rehabilitasyon maliyetleri	65.402	6.159	-	15.125	86.686
Birikmiş amortisman	[35.457]	[6.100]	-	[8.192]	[49.749]
	29.945				36.937

12.2 Diğer Sabit Kıymetler

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıla ait maddi duran varlık hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2019	İlaveler	Çıkışlar	Değer düşüklüğü	Transferler*	Yabancı para cevirim farkları	31 Aralık 2019
Maliyet:							
Arazi	84.741	69	—	—	—	—	84.810
Yerüstü düzenleri	83.208	—	—	—	1.613	—	84.821
Binalar	170.995	1.131	(1.218)	—	746	1.379	173.033
Makine, tesis ve cihazlar	1.121.750	297	(951)	—	41.709	9.144	1.171.949
Taşıtlar	19.312	187	(1.492)	—	422	22	18.451
Döşeme ve demirbaşlar	38.086	744	(10)	—	214	617	39.651
Diğer maddi duran varlıklar	3.393	—	—	—	—	—	3.393
Özel maliyetler	27.613	—	—	—	582	—	28.195
Yapılmakta olan yatırımlar	25.041	27.819	—	—	(45.458)	—	7.402
Toplam maliyet	1.574.139	30.247	(3.671)	—	(172)	11.162	1.611.705
Birikmiş amortismanlar ve değer düşüklükleri:							
Yerüstü düzenleri	(62.079)	(1.769)	—	—	—	—	(63.848)
Binalar	(92.302)	(2.771)	195	—	—	(1.324)	(96.202)
Makine, tesis ve cihazlar	(871.305)	(39.702)	939	(10.900)	—	(5.111)	(926.079)
Taşıtlar	(14.670)	(1.127)	1.489	—	—	(20)	(14.328)
Döşeme ve demirbaşlar	(30.961)	(2.529)	6	—	—	(514)	(33.998)
Diğer maddi duran varlıklar	(3.393)	—	—	—	—	—	(3.393)
Özel maliyetler	(8.880)	(1.461)	—	(7.869)	—	—	(18.210)
Toplam birikmiş amortisman ve değer düşüklükleri	(1.083.590)	(49.359)	2.629	(18.769)**	—	(6.969)	(1.156.058)
Net defter değeri	490.549						455.647

(*) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 172 bin TL tutarındaki yapılmakta olan yatırımlar, maddi olmayan duran varlıklara sınıflanmıştır.

(**) İlgili tutar 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yapılan değer düşüklüğü testi sonucunda, makine, tesis ve cihazlar ile özel maliyetler üzerinden ayrılan değer düşüklüğü tutarlarından oluşmaktadır (Dipnot 25.2).

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar üzerinde ipotek veya rehin gibi herhangi bir kısıtlama yoktur (31 Aralık 2018: Yoktur).

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar üzerinde aktifleştirilmiş borçlanma maliyeti yoktur (31 Aralık 2018: Yoktur).

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıla ait maddi duran varlık hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2018	İlaveler	Çıktılar	Transferler*	Yabancı para çevirim farkları	31 Aralık 2018
Maliyet:						
Arazi	86.349	2.082	(3.774)	84	—	84.741
Yerüstü düzenleri	83.040	—	(226)	394	—	83.208
Binalar	172.491	42	(4.985)	470	2.977	170.995
Makine, tesis ve cihazlar	1.107.484	1.390	(23.884)	19.188	17.572	1.121.750
Taşıt araçları	23.122	2.000	(8.468)	879	1.779	19.312
Döşeme ve demirbaşlar	37.709	497	(1.477)	225	1.132	38.086
Diğer maddi duran varlıklar	3.393	—	—	—	—	3.393
Özel maliyetler	27.176	—	(43)	480	—	27.613
Yapılmakta olan yatırımlar	7.777	40.224	(150)	(22.810)	—	25.041
Toplam maliyet	1.548.541	46.235	(43.007)	(1.090)	23.460	1.574.139
Birikmiş amortismanlar ve değer düşüklükleri:						
Yerüstü düzenleri	(60.528)	(1.740)	189	—	—	(62.079)
Binalar	(89.707)	(3.988)	4.006	—	(2.613)	(92.302)
Makine, tesis ve cihazlar	(841.458)	(40.547)	20.845	—	(10.145)	(871.305)
Taşıt araçları	(19.882)	(1.019)	7.846	—	(1.615)	(14.670)
Döşeme ve demirbaşlar	(28.558)	(2.300)	484	—	(587)	(30.961)
Diğer maddi duran varlıklar	(3.393)	—	—	—	—	(3.393)
Özel maliyetler	(7.152)	(1.734)	6	—	—	(8.880)
Toplam birikmiş amortisman ve değer düşüklükleri:	(1.050.678)	(51.328)	33.376	—	(14.960)	(1.083.590)
Net defter değeri	497.863					490.549

(*) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 1.090 bin TL tutarındaki yapılmakta olan yatırımlar, maddi olmayan duran varlıklara sınıflanmıştır.

Maddi, maddi olmayan duran varlıkların ve kullanım haklarının cari dönem amortisman ve itfa giderlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak -31 Aralık 2019	1 Ocak -31 Aralık 2018
Satışların maliyeti	56.542	52.689
Genel yönetim giderleri	6.493	3.733
Pazarlama giderleri	720	138
Stoklar	2.444	4.109
Toplam	66.199	60.669

13. KULLANIM HAKKI VARLIKLARI

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait kullanım hakkı varlıkları hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2019(*)	İlaveler	Çıkışlar	Yabancı para çevirim farkları	31 Aralık 2019
Maliyet:					
Arazi	607	—	—	—	607
Binalar	1.726	—	—	291	2.017
Makine, tesis ve cihazlar	317	896	—	53	1.266
Taşıtlar	7.008	2.845	(950)	32	8.935
Toplam maliyet	9.658	3.741	(950)	376	12.825
	1 Ocak 2019	Cari dönem amortisman payı(**)	Çıkışlar	Yabancı para çevirim farkları	31 Aralık 2019
Arazi	—	(145)	—	—	(145)
Binalar	—	(442)	—	(34)	(476)
Makine, tesis ve cihazlar	—	(154)	—	(7)	(161)
Taşıtlar	—	(3.372)	381	(3)	(2.994)
Toplam birikmiş amortisman payları	—	(4.113)	381	(44)	(3.776)
Net defter değeri	9.658				9.049

(*) Kullanım Hakkı Varlıklarının, TFRS 16 Kiralamalar Standardına ilk geçiş kapsamında Finansal Tablolara alınmasıyla ilgili Dipnot 2.5'te detay bilgi verilmiştir.

(**) Kullanım hakkı varlıklarının cari dönem amortisman giderlerinin dağılımı Dipnot 12.2'de sunulmuştur.

14. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yılda maddi olmayan duran varlık hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2019	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	Yabancı para çevirim farkları	31 Aralık 2019
Maliyet:						
Haklar	7.343	—	—	21	—	7.364
Kömürcüoda sözleşmesi	28.061	—	—	—	—	28.061
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	26.974	—	—	151	2.505	29.630
Toplam maliyet	62.378	—	—	172	2.505	65.055
Birikmiş itfa payları ve değer düşüklükleri:						
Haklar	(2.519)	(181)	—	—	—	(2.700)
Kömürcüoda sözleşmesi	(28.061)	—	—	—	—	(28.061)
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	(25.368)	(1.098)	—	—	(2.505)	(28.971)
Toplam birikmiş itfa payları ve değer düşüklükleri (59.732)	(55.948)	(1.279)	—	—	(2.505)	(59.732)
Net defter değeri	6.430					5.323

(*) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 172 bin TL tutarındaki maddi olmayan duran varlıklar, yapılmakta olan yatırımlardan sınıflanmıştır.

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yılda maddi olmayan duran varlık hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2018	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	Yabancı para çevirim farkları	31 Aralık 2018
Maliyet:						
Haklar	7.522	—	(339)	160	—	7.343
Kömürcüoda sözleşmesi	28.061	—	—	—	—	28.061
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	22.543	—	(4)	930	3.505	26.974
Toplam maliyet	58.126	—	(343)	1.090	3.505	62.378
Birikmiş itfa payları ve değer düşüklükleri:						
Haklar	(2.514)	(214)	209	—	—	(2.519)
Kömürcüoda sözleşmesi	(28.061)	—	—	—	—	(28.061)
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	(19.219)	(3.027)	4	—	(3.126)	(25.368)
Toplam birikmiş itfa payları ve değer düşüklükleri	(49.794)	(3.241)	213	—	(3.126)	(55.948)
Net defter değeri	8.332					6.430

(*) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 1.090 bin TL tutarındaki maddi olmayan duran varlıklar, yapılmakta olan yatırımlardan sınıflanmıştır.

(i) Kömürçüoda Sözleşmesi

Grup, 11 Mart 2011 tarihinde, Ekosistem Atık Ambalajları Kaynağında Kazanım Ayrıştırma ve Geri Kazanım Ltd.ve ("Ekosistem") ait üretim tesisinin tüm ekipmanlarını ve Ekosistem'in İstaç ile yapmış olduğu Kömürçüoda Düzenli Depolama Alanı üzerinde Geri Dönüşüm ve Kompostlaştırma Tesisleri kurulumu ve işletimi sözleşmesini ("Kömürçüoda sözleşmesi") 12.100 bin TL bedelle satın almıştır.

Devir alınan varlık bütünlüğünün bir işletme şeklinde yürütülme ve yönetilme imkanının olması nedeniyle, Ekosistem'den devir alınan varlık bütünlüğünün bir işletme olduğu sonucuna varılmış ve bu satın alma TFRS 3 "İşletme Birleşmeleri" kapsamında değerlendirilmiştir. TFRS 3 uyarınca satın alma muhasebesi kapsamında 28.061 bin TL tutarında Kömürçüoda sözleşmesi maddi olmayan duran varlık olarak kayıtlara alınmıştır. Söz konusu maddi olmayan varlığın taşınan değerinin tamamı için geçmiş yıllarda değer düşüklüğü kaydedilmiştir. Recydia'nın İstanbul Hereko Şubesi'nin operasyonel ve finansal performansındaki düşüş sebebiyle ilgili varlık grubu değer düşüklüğü testine tabi tutulmuştur. Değer düşüklüğü testi TMS 36 çerçevesinde nakit yaratan birim ("NYB") bazında indirgenmiş nakit akış yöntemi kullanılarak yapılmıştır. NYB, Grup'un bağlı ortaklığı Recydia'nın İstanbul Hereko Şubesi'dir. 31 Aralık 2019 itibarıyla ilgili maddi ve maddi olmayan duran varlıkların taşınan değeri 29.895 bin TL'dir.

Uygulanan değerlendirme tekniğinde, değer düşüklüğü testi aşağıdaki varsayımlara bağlıdır:

- i)** Varsayımlarda kullanılan değerler yönetimin ilgili endüstrilerinde gelecek dönemlerdeki eğilimlerin değerlendirilmesine ve hem iç hem de dış kaynaklardan elde edilen geçmiş verilere dayanmaktadır. Geri kazanılabilir tutarların hesaplamasında kullanılan önemli varsayımlar iskonto oranı %15,00 (2018: %15,90), büyüme oranı %5,50 (2018: %5,50) ve FAVÖK / Net satış oranı %13,14 - %15,20 (2018: %38,09 - %44,54)'dir.
- ii)** Nakit akış tahminleri belirli on yıllık tahminlerini ve ondan sonra Kömürçüoda sözleşmesinin sona ereceği 2035'e kadar nihai büyüme oranlarını içermektedir.
- iii)** Bütçelenmiş FAVÖK son 5 yılın geri dönüşüm fiyatları ve piyasa eğilimlerine ve müşterilerle imzalanan sözleşmelerdeki evsel atıklardan üretilmiş yakıtların fiyatlarına dayanmaktadır. Önümüzdeki yıllarda satış gelirlerinde öngörülen artışlarla, maliyetlerde gerçekleşmesi öngörülen optimizasyonlar FAVÖK oranını arttırmıştır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yapılan değer düşüklüğü testi neticesinde nakit yaratan birimin belirlenen defter değerinin geri kazanılabilir tutarından daha yüksek olduğu tespit edilmiş ve 18.769 bin TL (31 Aralık 2018: Yoktur) tutarındaki değer düşüklüğü zararı "yatırım faaliyetlerinden giderler" hesabı altında muhasebeleştirilmiştir.

Makine, tesis ve cihazlar ile özel maliyetler için muhasebeleştirilen değer düşüklüğü sonrasında, NYB'nin defter değeri geri kazanılabilir değerine eşittir. Bu sebeple, önemli varsayımlarda meydana gelecek herhangi bir olumsuz değişim, ek değer düşüklüğü zararına yol açacaktır.

Diğer değişkenler sabit tutularak varsayımlarda kullanılan değerlerden iskonto oranında %1'lik artış yapıldığında NYB'nin geri kazanılabilir tutarının defter değerinden mevcut duruma göre 2.524 bin TL daha düşük (31 Aralık 2018: 5.489 bin TL), diğer değişkenler sabit olması kaydıyla FAVÖK / Net satış oranı %1 oranında azaltıldığında NYB'nin geri kazanılabilir tutarının defter değerinden mevcut duruma göre 2.924 bin TL daha düşük (31 Aralık 2018: 2.182 bin TL), büyüme oranı %1 oranında azaltıldığında NYB'nin geri kazanılabilir tutarının defter değerinden mevcut duruma göre 371 bin TL daha düşük (31 Aralık 2018: 3.590 bin TL) olacağı tespit edilmiştir.

15. ŞEREFİYE

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla şerefiye aşağıdaki tutarlardan oluşmaktadır:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Lalapaşa satın alımından kaynaklanan şerefiye	138.665	138.665
Süreko satın alımından kaynaklanan şerefiye	21.691	21.691
NWMH Holding alımından kaynaklanan şerefiye	20.935	17.910
Elaziğ Çimento alımından kaynaklanan şerefiye	13.506	13.506
	194.797	191.772

(i) Lalapaşa satın alımı

Grup, 10 Ekim 2005 tarihinde Tasarruf Mevduatı ve Sigorta Fonu ("TMSF") tarafından satışa çıkarılan Lalapaşa için düzenlenen açık arttırmaya katılmış ve 223.510 bin TL (166.500.000 ABD Doları) karşılığında ihaleyi kazanmıştır. Rekabet Kurulu ve Fon Kurulu'nun onaylarına müteakip, Lalapaşa'nın Grup'a devri 28 Aralık 2005 tarihi itibarıyla gerçekleşmiş ve satın alım TFRS 3 uyarınca muhasebeleştirilmiştir.

TMS 36 kapsamındaki hükümler çerçevesinde, Lalapaşa'nın satın alımından doğan şerefiye Grup yönetimi tarafından indirgenmiş nakit akış yöntemi kullanılarak değer düşüklüğü testine tabi tutulmuştur. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla mevcut koşullar gözetilerek ve genel kabul görmüş değerlendirme teknikleri kullanılarak yapılan test sonucu herhangi bir değer düşüklüğü tespit edilmemiştir.

Uygulanan değerlendirme tekniğinde, şerefiyenin değer düşüklüğü testi aşağıdaki varsayımlara bağlıdır:

- a) Söz konusu genel kabul görmüş değerlendirme teknikleri, %25 - %28 (2018: %31 - %33) aralığındaki FAVÖK / Net Satışlar oranına ve %15,50 (2018: %16,40) olarak kabul edilen Sermayenin Ağırlıklı Ortalama Maliyeti değerlerindeki değişikliklere karşı son derece hassastır.
- b) FAVÖK / Net Satışlar oranı, Şirket'in 2020 ve sonrası için hazırlanmış olduğu bütçelerle uyumluysen, Sermayenin Ağırlıklı Ortalama Maliyeti oranı makroekonomik ve çimento sektörüne özgü birtakım değişkenlere bağlıdır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla nakit yaratan birimin tahmin edilen geri kazanılabilir tutarı defter değerini 75.293 bin TL aşmaktadır. Tahmin edilen geri kazanılabilir tutarının defter değerine eşit olması için diğer değişkenler sabit tutularak varsayımlarda kullanılan değerlerden iskonto oranında %2,5'lük artış yapıldığında NYB'nin geri kazanılabilir tutarı defter değerine eşit olmaktadır. Aynı şekilde diğer değişkenler sabit tutularak varsayımlarda kullanılan değerlerden FAVÖK / Net satış oranı %3,9 kadar azaltıldığında NYB'nin geri kazanılabilir tutarı defter değerine eşit olmaktadır.

(ii) Elaziğ Çimento satın alımı

Grup, 21 Eylül 2006 tarihinde, Elaziğ Çimento'nun net varlıklarının %99,99'unu 161.116 bin TL karşılığı 110.000.000 ABD Doları bedelle satın almıştır. Satın alım TFRS 3 "İşletme Birleşmeleri" hükümleri uyarınca değerlendirilmiş ve TMS 38'de belirtilen tanımlanabilir ve gerçeğe uygun değeri güvenilir şekilde ölçülebilir başka maddi olmayan duran varlık tespit edilememiş olup konsolide finansal tablolara yansıtılan ilgili şerefiye 13.506 bin TL tutarındadır. TMS 36 kapsamındaki hükümler çerçevesinde, Elaziğ Çimento'nun satın alımından doğan şerefiye Grup yönetimi tarafından indirgenmiş nakit akış yöntemi kullanılarak değer düşüklüğü testine tabi tutulmuştur. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla mevcut koşullar gözetilerek ve genel kabul görmüş değerlendirme teknikleri kullanılarak yapılan test sonucu herhangi bir değer düşüklüğü tespit edilmemiştir.

Uygulanan değerlendirme tekniğinde, şerefiyenin değer düşüklüğü testi aşağıdaki varsayımlara bağlıdır:

- a) Söz konusu genel kabul görmüş değerlendirme teknikleri, %3 - %17 (2018: %3 - %16) aralığındaki FAVÖK / Net Satışlar oranına ve %15,50 (2018: %16,40) olarak kabul edilen Sermayenin Ağırlıklı Ortalama Maliyeti değerlerindeki değişikliklere karşı son derece hassastır.

b) FAVÖK / Net Satışlar oranı, Şirket'in 2020 ve sonrası için hazırlamış olduğu bütçelerle uyumluysen, Sermayenin Ağırlıklı Ortalama Maliyeti oranı makroekonomik ve çimento sektörüne özgü birtakım değişkenlere bağlıdır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla nakit yaratan birimin tahmin edilen geri kazanılabilir tutarı defter değerini 19.819 bin TL aşmaktadır. Tahmin edilen geri kazanılabilir tutarının defter değerine eşit olması için diğer değişkenler sabit tutularak varsayımlarda kullanılan değerlerden iskonto oranında %1'lik artış yapıldığında NYB'nin geri kazanılabilir tutarı defter değerine eşit olmaktadır. Aynı şekilde diğer değişkenler sabit tutularak varsayımlarda kullanılan değerlerden FAVÖK / Net satış oranı %1 kadar azaltıldığında NYB'nin geri kazanılabilir tutarı defter değerine eşit olmaktadır.

(iii) Süreko satın alımı

Grup, 1 Eylül 2009 tarihinde, Süreko'nun net varlıklarının %69,9'unu 10.759 bin Avro karşılığı olan 22.853 bin TL bedelle satın almıştır. Satın alım TFRS 3 "İşletme Birleşmeleri" hükümleri uyarınca değerlendirilmiştir. Satın alım sonrası hesaplanan 21.691 bin TL tutarındaki şerefiye konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. TMS 36 kapsamındaki hükümler çerçevesinde, Süreko'nun satın alımından doğan şerefiye Grup yönetimi tarafından indirgenmiş nakit akış yöntemi kullanılarak değer düşüklüğü testine tabi tutulmuştur. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla mevcut koşullar gözetilerek ve genel kabul görmüş değerlendirme teknikleri kullanılarak yapılan test sonucu herhangi bir değer düşüklüğü tespit edilmemiştir.

Uygulanan değerlendirme tekniğinde, şerefiyenin değer düşüklüğü testi aşağıdaki varsayımlara bağlıdır:

a) Söz konusu genel kabul görmüş değerlendirme teknikleri, %8 - %24 (2018: %9 - %27) aralığındaki FAVÖK / Net Satışlar oranına ve %15,00 (2018: %15,90) olarak kabul edilen Sermayenin Ağırlıklı Ortalama Maliyeti değerlerindeki değişikliklere karşı son derece hassastır.

b) FAVÖK / Net Satışlar oranı, Şirket'in 2020 ve sonrası için hazırlamış olduğu bütçelerle uyumluysen, Sermayenin Ağırlıklı Ortalama Maliyeti oranı makroekonomik ve atık sektörüne özgü birtakım değişkenlere bağlıdır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla nakit yaratan birimin tahmin edilen geri kazanılabilir tutarı defter değerini 11.593 bin TL aşmaktadır. Tahmin edilen geri kazanılabilir tutarının defter değerine eşit olması için diğer değişkenler sabit tutularak varsayımlarda kullanılan değerlerden iskonto oranında %2,1'lik artış yapıldığında NYB'nin geri kazanılabilir tutarı defter değerine eşit olmaktadır. Aynı şekilde diğer değişkenler sabit tutularak varsayımlarda kullanılan değerlerden FAVÖK / Net satış oranı %3,6 kadar azaltıldığında NYB'nin geri kazanılabilir tutarı defter değerine eşit olmaktadır.

(iv) NWM Holding satın alımı

Grup'un bağlı ortaklığı Recydia, 4 Temmuz 2012 tarihinde, NWM Holding'in net varlıklarının %100'ünü 8.600 bin İngiliz Sterlini karşılığı olan 24.170 bin TL bedelle satın almıştır. Satın alım TFRS 3 "İşletme Birleşmeleri" hükümleri uyarınca değerlendirilmiş olup, NWM Holding'e ilişkin ilgili şerefiye konsolide mali tablolara alınmıştır.

TMS 36 kapsamındaki hükümler çerçevesinde, NWM Holding'in satın alımından doğan şerefiye Grup yönetimi tarafından indirgenmiş nakit akış yöntemi kullanılarak değer düşüklüğü testine tabi tutulmuştur. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla mevcut koşullar gözetilerek ve genel kabul görmüş değerlendirme teknikleri kullanılarak yapılan test sonucu herhangi bir değer düşüklüğü tespit edilmemiştir. Uygulanan değerlendirme tekniğinde, şerefiyenin değer düşüklüğü testi aşağıdaki varsayımlara bağlıdır:

a) Söz konusu genel kabul görmüş değerlendirme teknikleri, %9 - %10 (2018: %10 - %13) aralığındaki FAVÖK / Net Satışlar oranına ve %6,80 (2018: %7) olarak kabul edilen Sermayenin Ağırlıklı Ortalama Maliyeti değerlerindeki değişikliklere karşı son derece hassastır.

b) FAVÖK / Net Satışlar oranı, Şirket'in 2020 ve sonrası için hazırlamış olduğu bütçelerle uyumluysen, Sermayenin Ağırlıklı Ortalama Maliyeti oranı makroekonomik ve atık sektörüne özgü birtakım değişkenlere bağlıdır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla nakit yaratan birimin tahmin edilen geri kazanılabilir tutarı defter değerini 1.624 bin GBP aşmaktadır. Tahmin edilen geri kazanılabilir tutarının defter değerine eşit olması için diğer değişkenler sabit tutularak varsayımlarda kullanılan değerlerden iskonto oranında %1,6'lık artış yapıldığında NYB'nin geri

kazanılabilir tutarı defter değerine eşit olmaktadır. Aynı şekilde diğer değişkenler sabit tutularak varsayımlarda kullanılan değerlerden FAVÖK/Net satış oranı %1,2 kadar azaltıldığında NYB'nin geri kazanılabilir tutarı defter değerine eşit olmaktadır.

16. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR

16.1 Taahhütler ve Şarta Bağlı Yükümlülükler

a) Verilen teminatlar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla verilen teminatların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Teminat mektupları	47.947	40.040
Doğrudan borçlandırma sistemi ("DBS") yoluyla verilen teminatlar (*)	19.046	7.748
Teminat senetleri	—	1.862
	66.993	49.650

(*) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un DBS yoluyla satıcılara verdiği teminatların toplam limiti 45.200 bin TL olup, tablodaki ilgili bakiye, cari dönem itibarıyla bu kapsamda tedarikçilere olan borç tutarını oluşturmaktadır (31 Aralık 2018: 34.000 bin TL).

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un vermiş olduğu TRI'ler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019					31 Aralık 2018				
	TL Karşılığı	TL	ABD Doları	İngiliz Sterlini	EUR	TL Karşılığı	TL	ABD Doları	İngiliz Sterlini	EUR
A Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	64.269	51.732	300	1.383	—	47.204	35.089	425	1.383	113
B Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	2.724	2.724	—	—	—	2.446	2.446	—	—	—
C Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D Diğer verilen TRI'lerin toplam tutarı	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
- Ana ortak lehine vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
- B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
- C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	66.993	54.456	300	1.383	—	49.650	37.535	425	1.383	113

Grup'un vermiş olduğu diğer TRI'lerin Grup'un özkaynağına oranı 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla %0,0'dır (31 Aralık 2018: %0,0).

b) Alınan Kefaletler

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla alınan kefaletlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Alınan kefaletler	1.335	1.335
	1.335	1.335

c) Verilen kefaletler

Yoktur (31 Aralık 2018: Yoktur).

d) Alınan teminatlar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla alınan teminatların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Teminat mektupları	204.449	212.008
DBS yoluyla alınan teminatlar	36.963	50.397
İpotekler	35.736	30.281
Teminat senetleri	10.711	10.437
Akreditifler	6.749	—
Teminat çekleri	3.688	10.288
Rehinler	3.374	2.580
Kefaletler	1.335	1.335
	303.005	317.326

16.2 Önemli Davalar

- Maden çıkarımı ile ilgili Grup aleyhine açılan tazminat davası

Edirne / Keşan ilçesi sınırlarında maden arama ruhsatına sahip Batı Madencilik, aynı bölgede Grup'a ait olan maden sahasından, Grup tarafından çıkarılan tras cevheri nedeniyle zarara uğradığını iddia ederek, söz konusu zararın tahsili amacıyla, Grup aleyhine 1.045 bin TL tutarında tazminat davası açmıştır. Yargılama aşamasında hazırlanan bilirkişi raporu Grup aleyhine hususlar içermektedir. Bu nedenle, söz konusu bilirkişi raporuna karşı Grup tarafından ayrıntılı bir itiraz dilekçesi hazırlanmış, buna ek olarak Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden bu dava ile ilgili olarak alınan bilimsel görüş mahkemeye sunulmuştur. Mahkeme, yargılama sonucunda Grup'un 800 bin TL tazminat ödemesine karar vermiş olup bu karar, Grup tarafından temyiz edilmiştir. Yargıtay temyiz sonucunda Grup lehine karar vermiştir, fakat davacı şirket kararın tekrar gözden geçirilmesini talep etmiştir. Davacı şirketin bu talebi reddedilmiş ve bunun üzerine dava yerel mahkemeye geri gitmiştir. Yapılan bilirkişi incelememesine Şirket tarafından yapılan itiraz kabul edilmiş ve mahkeme tarafından yeni bilirkişi heyeti oluşturulmasına karar verilmiştir. Aralık 2009 içerisinde, aynı şirket tarafından aynı konuyla ilgili olarak Grup aleyhine 3.141 bin TL tutarında ek yeni bir tazminat davası açılmıştır. Bu her iki tazminat davası birleştirilmiştir. Yapılan yargılama sonucunda mahkeme Grup aleyhine karar vermiştir. Gerekçeli karar tebliğ edilmiş ve bu karar Tehir'i İcra istemli olarak temyiz edilmiştir. Temyiz talebi şirket lehine sonuçlanarak yerel mahkeme kararı bozulmuştur. Davacı yan, karar düzeltme başvurusunda bulunmuş olup, karar düzeltme talebi de şirketimiz lehine sonuçlanmıştır. Dosya tekrar yargılama yapılmak üzere yerel Mahkeme'ye geri gönderilmiştir. Yargılaması devam etmektedir.

Ayrıca yine, Batı Madencilik Grup aleyhine maden işletme ruhsatının iptali için dava açmıştır. Edirne İdare Mahkemesi'nde yapılan yargılama sonucunda ruhsatın iptaline dair talep reddedilmiş, dava Grup lehine karara bağlanmıştır. Davacı kararı temyiz etmiştir ve Aralık 2011'de Danıştay 8. Dairesi temyiz sonucunda Edirne İdare Mahkemesi kararını bozmuştur. Danıştay'ın davayı bozma gerekçesi davanın ya da kararın esasına yönelik olmayıp, usulü bir işlemde kaynaklanmaktadır. Bozma kararı üzerine yapılan yargılama da Grup lehine sonuçlanmıştır. Davacı tarafından karar Danıştay'da temyiz edilmiştir ve Danıştay, Grup lehine karar vermiştir. Danıştay tarafından verilen karar, davacı tarafından karar düzeltme istemi ile tekrar Danıştay incelemesine girmiştir ve bu süreç de Grup lehine sonuçlanarak Grup lehine verilen mahkeme kararı kesinleşmiştir. Grup aleyhine sonuçlanan tazminat davasının nihai akıbeti esasen Danıştay tarafından karara bağlanmış ve kesinleşmiş olan ruhsat iptali davasında alınan olumlu sonuçla bağlı olup, bu nedenle davanın Grup lehine sonuçlanacağına inanılmaktadır. Buna bağlı olarak da Grup Yönetimi, adı geçen davaların Grup lehine sonuçlanacaklarının kuvvetle muhtemel olduğuna inandıklarından, 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

- Rekabet Kurulu ile ilgili soruşturma ve davalar

Elazığ ve Kars Çimento ile ilgili Rekabet Kurulu Soruşturması

Rekabet Kurulu, 27 Ekim 2010 tarihinde Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'nde çimento sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler hakkında ön araştırma yapılmasına karar vermiştir. Ön araştırma Raporu Rekabet Kurulu'nun 16 Aralık 2010 tarih ve 10-78 sayılı toplantısında görüşülmüş ve Elazığ Çimento, Kars Çimento'nun da dahil olduğu toplam on teşebbüs hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespiti amacıyla Kanun'un 41. Maddesi uyarınca soruşturma açılmıştır. Soruşturma sonucunda; Rekabet Kurulu ilgili firmaların Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerini tespit etmiş ve aynı yasa kapsamında ilgili firmalar hakkında idari para cezası hükmetmiştir. Buna göre Rekabet Kurulu, Kars Çimento aleyhine 1.121 bin TL, Elazığ Çimento aleyhine 2.903 bin TL tutarında olmak üzere toplamda 4.024 bin TL idari para cezası hükmetmiştir. Yukarıda bahsi geçen idari para cezaları Kabahatler Kanunu çerçevesinde belirlenen sürede %25 eksiği ile 19 Kasım 2012 tarihinde 3.018 bin TL olarak ödenmiştir. Ödeme sonrasında her iki şirket tarafından anılan idari para cezalarının iptali için idari yargı yoluna başvurulmuştur. Kars adına açılan iptal davası idare mahkemesince reddedilmiş ve karar temyiz edilmiştir. Temyiz süreci halen devam etmektedir.

Elazığ Çimento adına açılan dava ise idare mahkemesi tarafından kabul edilmiş, cironun %3'ü oranında olan idari para cezasının %2 olması gerektiğinden bahisle Rekabet Kurulu kararı iptal edilmiştir. İptal üzerine daha önce ödenmiş olan 2.177 bin TL tutarındaki idari para cezası 2014 yılında iade alınmıştır. Rekabet Kurulu bir yandan anılan idare mahkemesi kararını temyiz etmiş diğer yandan da %2 oranına uyararak yeni karar tesis etmiştir ve bu karara ilişkin 2014 yılında Elazığ Çimento tarafından 1.451 bin TL tutarında ödeme yapılmıştır. Anılan yeni karara karşı yasal yollara başvurulmuştur. Ankara İdare Mahkemesi, Elazığ Çimento'nun başvurusunu reddetmiştir. Karar, Elazığ Çimento tarafından temyiz edilmiştir. Temyiz süreci halen devam etmektedir.

Çimentaş ile ilgili Rekabet Kurulu Soruşturması

Rekabet Kurulu; 12 Haziran 2014 tarih ve 14-21/416-M sayılı, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca Çimentaş hakkında 4054 sayılı kanunun 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespiti için soruşturma açılmasına karar vermiştir. Rekabet Kurulu, daha sonra alınan uzatma ile birlikte Soruşturma Raporu'nun hazırlanması için dokuz aylık ek süre almıştır. Soruşturma Heyeti'nce sunulan Soruşturma Raporu ve Ek Rapor'a karşı savunmalar ve cevaplar Rekabet Kurulu'na sunulmuştur. Soruşturma ile ilgili olarak, 15 Ocak 2016 tarihinde bildirilen Rekabet Kurulu kararı çerçevesinde, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği gerekçesiyle, şirket aleyhine 12.810 bin TL idari para cezası hükmetmiştir. İdari para cezasına ilişkin ödeme Kabahatler Kanunu çerçevesinde belirlenen sürede %25 eksiği ile 9.608 bin TL olarak ödenmiştir. Çimentaş, Rekabet Kurulu'nun bu kararına karşı iptal davası açmış olup, açılan dava İdare Mahkemesi'nce reddedilmiştir. Bu karar süresinde istinaf

edilmiştir. İstinaf süreci aleyhe sonuçlanmış olup, yasal süre içerisinde Danıştay nezdinde temyiz başvurusu yapılmıştır. Temyiz süreci halen devam etmektedir.

- Çimentoş ile ilgili vergi davası

Çimentoş'ın 2005, 2006, 2007, 2008 ve 2009 yılları muhasebe kayıtları üzerinde Gelirler Kontrolörlüğü tarafından yürütülmekte olan vergi incelemesi 17 Ağustos 2010 tarihinde tamamlanmış olup, ilgili yıllara ilişkin olarak; 2005 yılında alınıp, 2009 yılında satılan Grup'un iştiraklerinden Alfacem S.R.L şirketine ait hisselerin alım ve satım işlemi eleştirisi konusu yapılmış ve söz konusu yatırımın finansmanı için kullanılan yurt dışı kaynaklı krediyle ilgili olarak ödenen ve gider yazılan kur farkı ve faiz giderleri reddedilmiştir. Bu işlem sonucunda 21.359 bin TL'si vergi aslı, 46.538 bin TL'si, vergi ziyai cezası olmak üzere toplam 67.897 bin TL'si tutarındaki vergi / ceza ihbarnamesi İzmir Hasan Tahsin Vergi Dairesi'nce Şirket'e 23 Kasım 2010 tarihinde tebliğ edilmiştir. Şirket, 25 Şubat 2011 tarihinde yürürlüğe giren "6111 Sayılı Vergi Affı" yasasından faydalanma kararı alarak açtığı davadan vazgeçmiş ve 29 Nisan 2011 tarihinde başvuruda bulunmuştur. Kanunun getirdiği imkanlar çerçevesinde uzlaşmaya gidilerek vergi dairesi tarafından belirlenen 67.897 bin TL'lik vergi aslı ve ceza tutarları 12.970 bin TL'ye indirilmiş ve ilgili vergi cezasına ilişkin ödeme 1 Temmuz 2011 tarihinde yapılmıştır.

Yine aynı vergi incelemesi raporunda ve yine aynı nedenle, 2008 ve 2009 yıllarına ilişkin birikmiş mali zarar tutarında düzeltme yapılarak toplamda 60.059 bin TL tutarında azaltma yapılması öngörülmüştür. Grup yönetimi 2008 ve 2009 yıllarına ilişkin 60.059 bin TL tutarındaki mali zararın azaltılması işlemine yönelik olarak İzmir Vergi Mahkemesi'ne söz konusu idari işlemin iptaline yönelik 22 Aralık 2010 tarihinde dava açmıştır. Açılan dava, Vergi Mahkemesi tarafından; gelecek dönemlere devreden zararların azaltılmasının tek başına dava edilebilir nihai ve icrai bir idari işlem olmadığı gerekçesiyle dava edilebilir bir işlem olmadığı hususuna dayanarak incelenmeksizin 12 Eylül 2011 tarihinde reddedilmiştir. Söz konusu karar Grup tarafından temyiz edilmiş olup, Danıştay 3. Daire'nin 22 Kasım 2011 tarihindeki kararıyla yürütmenin durdurulması isteminin davalı ve idare savunması alındıktan sonra incelenmesine karar verilmiştir. Daha sonra 13 Şubat 2012 tarih ve K:2012/414 sayılı karar ile Grup'un temyiz istemi kabul edilerek Vergi Mahkemesi kararı bozulmuştur.

Davalı idare söz konusu karar için kararın düzeltilmesi isteminde bulunmuş, Danıştay davalı idarenin karar düzeltme başvurusunu reddetmiştir. İzmir Vergi Mahkemesi'ne geri gönderilen dosya esastan incelenmiş ve İzmir 1. Vergi Mahkemesi'nin 2014/331 ve 332 k. numaralı kararları ile şirket lehine karar verilmiştir. İdare anılan kararları temyiz etmiştir. Temyiz süreci de Şirket lehine sonuçlanmış ve Vergi Mahkemesi kararları Danıştay tarafından 15 Kasım 2018 tarihinde onanmıştır. İdare tarafından yapılan Karar Düzeltme başvuruları da Danıştay tarafından reddedilmiş olup, kararlar Şirket lehine kesinleşmiştir.

- SPK ile ilgili dava

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yürütülen inceleme sonucunda, 29 Ağustos 2014 tarihinde SPK'nın haftalık bülteninde yayımlanan ve Grup'a 5 Eylül 2014 tarihinde tebliğ edilen 2 Eylül 2014 tarih ve 44649743-663.09-286-8709 sayılı kararı ("Karar") ile Çimentoş'ın yönetim, denetim ve sermaye bakımından ilişkili olduğu ana ortak Cementir Holding'in bir bağlı ortaklığından 2005 yılında 85.000.000 Euro bedelle satın alınan Alfacem S.r.l. ünvanlı şirketin paylarının 20 Mart 2009 tarihli yönetim kurulu kararı ile aynı bedelle tekrar ana ortağa satılmasında, satış fiyatının emsallerine aykırı şekilde düşük belirlendiği ve örtülü olarak Çimentoş'ın hâkim ortağı Cementir Holding'e aktarılması nedeniyle satış tarihi olan 20 Mart 2009 tarihi itibarı ile Çimentoş tarafından katlanılan toplam 101.811.908 TL finansman giderinin, en geç 3 ay içerisinde, Grup'a iade edilmesi için gerekli tedbirlerin alınması hususunda Çimentoş'ın uyarılmasına karar verilmiştir.

Yapılan tebligat üzerine Grup, kararın kaldırılması için İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11. maddesi çerçevesinde Sermaye Piyasası Kurulu'na başvuru yapmıştır. Anılan başvuru 60 günlük yasal süre içerisinde cevaplanmadığından reddedilmiş sayılmış olup, ayrıca 60 günlük sürenin dolmasından sonra SPK'nın red cevabı da Grup'a tebliğ edilmiştir.

Bu duruma bağlı olarak SPK aleyhine 30 Aralık 2014 tarihinde Ankara 7. İdare Mahkemesi'nin 2014/2266 E. sayılı dosyası ile anılan kararın iptali için yürütmeyi durdurma istemiyle dava açılmış olup, mahkeme yürütmeyi durdurma kararı vermiştir. SPK'nın itirazı üzerine Ankara Bölge İdare Mahkemesi yürütmeyi durdurma kararının kaldırılmasına karar vermiş olup, dosya bilirkişi heyetine tevdi edilmiştir. Bilirkişi Raporu Mahkeme'ye sunulmuş ve rapora karşı beyanda bulunulmuştur. Ankara 7. İdare Mahkemesi'nin 2014/2266 E – 2018/1858 K. karar numarası ile SPK'nın 02.09.2014 tarih ve 286-8709 sayılı kararının şirketçe katlanıldığı iddia olunan toplam 101.811.908 TL finansman giderinin, en geç 3 ay içerisinde, şirkete iade edilmesi için gerekli tedbirlerin alınması konusundaki kısmı iptal edilmiştir. Kararın aleyhe olan kısımları için süresi içinde istinaf yoluna başvurulmuştur. İstinaf süreci devam etmektedir.

i) Diğer kısa vadeli karşılıklar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla diğer kısa vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Davalar ve cezalar için karşılıklar	22.617	22.932
Devlet hakkı kullanım bedelleri	3.533	2.735
Diğer	776	788
	26.926	26.455

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla davalar ve cezalar için karşılıkların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak	22.932	4.717
Cari dönemde ayrılan karşılık tutarı	3.345	18.215
Ödenen dava ve ceza karşılıkları	(1.997)	—
Dönem içerisinde iptal edilen karşılık tutarı (Dipnot 24.1)	(2.000)	—
Yabancı para çevrim farkı	337	—
31 Aralık	22.617	22.932

ii) Diğer uzun vadeli karşılıklar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihi itibarıyla uzun vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Çevre rehabilitasyonu, maden sahalarının ıslahı ve maden kapama karşılığı	31.308	27.703
	31.308	27.703

Çevre rehabilitasyonu, maden sahalarının ıslahı ve maden kapama karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
Dönem başı	27.703	28.305
Dönem içerisindeki artış / (azalış)	249	(5.274)
Dönem içerisinde ödenen	(244)	—
Dönem içerisinde giderleşen iskonto etkisi (Dipnot 26.2)	1.144	1.094
Dönem içerisindeki yabancı para çevrim farkları	2.456	3.578
Dönem sonu	31.308	27.703

17. TAAHHÜTLER

a) Alım taahhütleri

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un 2019 yılında gerçekleştireceği 69 bin ton, 3.920 bin ABD Doları tutarında kömür alım taahhüdü vardır (31 Aralık 2018: 35 bin ton, 3.875 bin ABD Doları).

b) Satış taahhütleri

Yoktur (31 Aralık 2018: Yoktur).

18. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

18.1 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Kısa Vadeli Borçlar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında kısa vadeli borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ödenecek sosyal güvenlik ve vergi kesintileri	4.390	4.159
Ödenecek maaşlar	1.130	902
Diğer	112	100
	5.632	5.161

18.2 Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kullanılmayan izin karşılığı	1.948	1.563
Personel ikramiye karşılıkları	726	—
	2.674	1.563

18.3 Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kıdem tazminatı karşılığı	24.933	22.082
	24.933	22.082

Kıdem tazminatı karşılığı aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde ayrılmaktadır:

Türk İş Kanunu'na göre, Grup bir yılını doldurmuş olan ve Grup'la ilişkisi kesilen veya 25 hizmet yılını (kadınlarda 20 yıl) dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002'deki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri yürürlüğe konmuştur.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık brüt maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla tam 6.380 TL (31 Aralık 2018: tam 5.434 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır. Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gereken muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranını gösterir.

Grup'un muhasebe politikaları, Grup'un kıdem tazminatı yükümlülüğünü tahmin etmek için çeşitli aktüeryal yöntemlerinin kullanılmasını öngörmektedir. Kıdem tazminatı karşılığı, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğacak yükümlülük tutarlarının bugünkü net değerine göre hesaplanmış ve ilişikteki finansal tablolarda yansıtılmıştır.

Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan istatistiksel öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İskonto oranı	%4,41	%5,67
Kıdem tazminatı almadan ayrılma ihtimali	%4,00	%4,15

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Dönem başı	22.082	21.105
Faiz maliyeti (Dipnot 26.2)	1.246	986
Hizmet maliyeti (Dipnot 22.1 ve 23)	2.247	2.091
Dönem içi ödemeler	(6.264)	(3.917)
Aktüeryal kayıp	5.622	1.817
Dönem sonu	24.933	22.082

Faiz maliyeti, hizmet maliyeti ile aktüeryal fark toplam 9.115 bin TL (2018: 4.894 bin TL) tutarında olup, 1.246 bin TL tutarında olan faiz maliyeti finansman giderlerine (31 Aralık 2018: 986 bin TL), 2.247 bin TL tutarında olan hizmet maliyeti genel yönetim giderlerine (31 Aralık 2018: 2.091 bin TL) dahil edilmiştir. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 5.622 bin TL tutarındaki aktüeryal fark (31 Aralık 2018: 1.817 bin TL), diğer kapsamlı gelir/gider içinde gösterilmiştir.

19. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

19.1 Diğer Dönen Varlıklar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla diğer dönen varlıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Katma değer vergisi ("KDV") alacakları	11.254	7.961
	11.254	7.961

19.2 Diğer Duran Varlıklar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla diğer duran varlıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
KDV alacakları	35.382	33.190
Diğer	333	207
	35.715	33.397

19.3 Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla diğer kısa vadeli yükümlülükler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ödenecek vergi ve fonlar	11.123	8.117
	11.123	8.117

20. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

Ödenmiş sermaye ve sermaye düzeltmesi farkları

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, Şirket'in çıkarılmış sermayesi 87.112 bin TL olup nominal lot değeri 1 TL olan 87.112.463 adet hisseden oluşmaktadır (31 Aralık 2018: Çıkarılmış sermayesi 87.112 bin TL olup nominal lot değeri 1 TL olan 87.112.463 adet hisseden oluşmaktadır).

Şirket'in ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Pay Oranı (%)	Pay Tutarı Bin TL	Pay Oranı (%)	Pay Tutarı Bin TL
Aalborg Portland Espana	97,80	85.198	97,80	85.198
Halka açık pay	2,20	1.914	2,20	1.914
	100	87.112	100	87.112
Karşılıklı iştirak sermaye düzeltmesi		(3.381)		(3.381)
		83.731		83.731
Sermaye düzeltmesi farkları (*)		20.069		20.069
Toplam düzeltilmiş sermaye		103.800		103.800

(*) Sermaye düzeltmesi farkları, 31 Aralık 2004 tarihindeki satın alma gücünde, nakit ve muadili sermaye artırımlarının endekslenmesinin etkisini temsil etmektedir.

Karşılıklı iştirak sermaye düzeltmesi

3.381 bin TL tutarındaki karşılıklı iştirak sermaye düzeltmesi (31 Aralık 2018: 3.381 bin TL), üçüncü taraflardan alınan ve maliyet değeri üzerinden konsolide finansal tablolara yansıtılan Grup tarafından elde tutulan Çimentoş hisse senetlerinden oluşmaktadır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla toplam söz konusu hissesi adedi 520.256'dır (31 Aralık 2018: 520.256 adet).

Pay ihraç primleri/iskontoları

161.554 bin TL tutarındaki hisse senetleri ihraç primi (31 Aralık 2018: 161.554 bin TL), hisse senetlerinin ilk ihraç satış fiyatı ile nominal değerleri arasındaki farkı temsil etmektedir.

Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazanç/kayıpları

31 Aralık 2019 itibarıyla yeniden değerlendirme ve ölçüm kazanç/kayıpları, kar veya zarar ile ilişkilendirilmeyerek diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilen kullanım şekli ve amacı değişip, yatırım amaçlı gayrimenkullere transfer edilen maddi duran varlıkların ilk kez yeniden değerlendirme artışlarından, tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıplarından ve bağlı ortaklık hisse satışına ilişkin diğer yeniden değerlendirme ve ölçüm kayıplarından oluşmaktadır. Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 100.958 bin TL tutarında maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışı (31 Aralık 2018: 100.958 bin TL), 19.199 bin TL tutarında (31 Aralık 2018: 15.698 bin TL) tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kaybı ve 577 bin TL tutarında (31 Aralık 2018: 577 bin TL) diğer yeniden değerlendirme ve ölçüm kaybı bulunmaktadır.

Yabancı para çevrim farkları

Yabancı para çevrim farkları, yabancı para bazlı finansal tabloların çevriminden kaynaklanan bütün yabancı para kur farklarından oluşmaktadır.

Yasal yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş/ çıkarılmış sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, yasal kayıtlara göre net dönem karında, yine yasal kayıtlara göre geçmiş yıl zararları düşülerek bulunan matrahın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın 1/10'udur. Öte yandan, net dağıtılabilir dönem karının tamamının temettü olarak dağıtılmasına karar verilmesi durumunda, sadece bu durumla sınırlı olmak üzere; ikinci tertip yasal yedek akçe net dağıtılabilir dönem karından ödenmiş/ çıkarılmış sermayenin %5'ini aşan kısım için 1/11 oranında ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir. 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre kurumların en az iki yıl tam süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisselerinin, gayrimenkullerinin, rüçhan hakkı, kurucu senedi ve intifa senetleri satışından doğan kazançlarının %75'i 21 Haziran 2006 tarihinden başlayarak kurumlar vergisinden istisnadır. İstisnadan yararlanmak için söz konusu kazancın pasifte bir fon hesabında tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Ancak, kurumlar vergisi mükelleflerinin en az iki yıl süreyle elde ettikleri gayrimenkullerinin satışlarından elde ettikleri sermaye kazançları üzerinden uygulanacak muafiyet, 5 Aralık 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelikle %75'den %50'ye indirilmiştir. Buna göre, 2018, 2019 ve 2020 yıllarındaki taşınmaz malların satışından elde edilen kazançlar için hesaplanan kurumlar vergisi ve ertelenmiş vergi hesaplamaları kalan %50'nin %22'si olarak, 2021 ve sonraki dönemler için kalan %50'nin %20'si olarak hesaplanacaktır. Aşağıdaki işlemler, yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce olduğu için Grup, 2011 yılında satmış olduğu bağlı ortaklık hissesinin satışlarından elde ettiği karın %75'i olan 14.310 bin TL'yi 2012 yılında, 2013 yılında satmış olduğu arsanın satışından elde ettiği karın %75'i olan 2.812 bin TL'yi 2014 yılında, 2014 yılında satmış olduğu arsanın satışından elde ettiği karın %75'i olan 11.175 bin TL'yi 2015 yılında, 2016 yılında satmış olduğu arsanın satışından elde ettiği karın %75'i olan 15.858 bin TL'yi 2017 yılında kardan ayrılan kısıtlanmış yedek olarak yeniden sınıflandırmıştır. 2012 yılında sınıflaması yapılan 14.310 bin TL'lik tutarın 5 yıl boyunca zorunlu olarak kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler hesabında tutulmasına ilişkin süre 2017 yılında dolmuş olmakla birlikte, Şirket Yönetim Kurulu tarafından alınmış herhangi bir karar bulunmadığından, söz konusu mevzuat çerçevesinde bu tutarın kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler hesabındaki gösterimine devam edilmiştir. Ayrıca Grup, 2018 yılında yapmış olduğu arsa satışından elde ettiği karın %50'si olan 62 bin TL'yi 2019 yılında kardan ayrılan kısıtlanmış yedek olarak yeniden sınıflandırmıştır.

Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

Temettü

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar. Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar paylarının eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtılabilecektir.

Kontrol gücü olmayan paylar

Bağlı ortaklıkların net varlıklarından, ana ortaklığın doğrudan ve/veya dolaylı kontrolü dışında kalan paylara isabet eden kısımları konsolide finansal durum tablosunda "Kontrol gücü olmayan paylar" kalemi içinde sınıflandırılmıştır.

21. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait hasılat ve satışların maliyeti aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Yurtiçi satışlar	743.622	938.498
Yurtdışı satışlar	81.651	47.327
Brüt satışlar	825.273	985.825
Eksi: iskontolar	(11.998)	(15.576)
Net satışlar	813.275	970.249
Satışların maliyeti	(794.964)	(840.788)
Brüt kar	18.311	129.461

22. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ VE PAZARLAMA GİDERLERİ

22.1 Genel Yönetim Giderleri

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Personel giderleri	39.198	35.480
Danışmanlık gideri	33.079	40.895
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	12.790	13.867
Vergi, resim ve harçlar	7.522	7.701
Amortisman ve itfa payları (Dipnot 12.2)	6.493	3.733
Aydınlatma ve su giderleri	2.489	2.077
Sigorta giderleri	2.369	2.298
Kıdem tazminatı gideri (Dipnot 18.3 ve 23)	2.247	2.091
Seyahat giderleri	1.422	1.670
Diğer	12.065	11.222
	119.674	121.034

22.2 Pazarlama Giderleri

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait pazarlama giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Yükleme ve nakliye giderleri	15.729	15.108
Personel giderleri	5.118	5.948
Pazarlama hizmet giderleri	2.807	1.854
Amortisman ve itfa payları (Dipnot 12.2)	720	138
Diğer	1.385	7.336
	25.759	30.384

23. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait niteliklerine göre giderlerin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Hammadde, yarı mamul ve mamul maliyeti (Dipnot 9)	374.636	416.900
Elektrik ve su gideri	156.903	145.903
Personel giderleri	109.775	100.201
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	91.361	115.359
Amortisman ve itfa payları (Dipnot 12.2)	63.755	56.560
Yükleme ve nakliye giderleri	47.243	42.945
Danışmanlık gideri	33.079	40.895
Bakım ve onarım giderleri	15.133	21.253
Vergi, resim ve harçlar	14.591	13.490
Kıdem tazminatı gideri (Dipnot 18.3 ve 22.1)	2.247	2.091
Diğer	31.674	36.609
	940.397	992.206

24. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

24.1 Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait esas faaliyetlerden diğer gelirler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Vade farkı gelirleri	8.235	7.851
Esas faaliyetlerden kur farkı geliri	4.787	5.455
Hurda ve diğer malzeme satış geliri	2.927	1.384
Konusu kalmayan dava provizyonu karşılıkları (Dipnot 16.3)	2.000	—
Kira gelirleri	819	823
Sigorta gelirleri	111	27
Diğer	1.212	1.513
	20.091	17.053

24.2 Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait esas faaliyetlerden diğer giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Esas faaliyetlerden kur farkı gideri	12.492	45.987
Şüpheli alacak karşılık gideri (Dipnot 7.1)	4.319	923
Ceza, tazminat ve dava karşılık gideri	3.885	18.283
Verilen avanslar değer düşüklüğü	1.272	12.629
Hafriyat gideri	494	1.989
Vade farkı gideri	24	309
Diğer	2.626	3.503
	25.112	83.623

25. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER

25.1 Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden gelirler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Yatırım amaçlı gayrimenkuller değer artış kazancı (Dipnot 11)	40.510	69.828
Duran varlık satış karı	504	17.131
Müşteri sözleşmeleri devir geliri	—	6.011
	41.014	92.970

25.2 Yatırım Faaliyetlerinden Giderler

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Maddi duran varlık değer düşüklüğü zararı (Dipnot 12.2)	18.769	—
Duran varlık satış zararı	—	962
	18.769	962

26. FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

26.1 Finansman Gelirleri

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait finansman gelirleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Kur farkı geliri	16.272	11.237
Faiz gelirleri	3.496	4.668
Türev araçlardan gelirler	—	428
	19.768	16.333

26.2 Finansman Giderleri

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait finansman giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Kur farkı gideri	14.027	30.735
İlişkili kuruluşlardan faiz giderleri	3.563	2.755
Aktüeryal faiz gideri (Dipnot 18.3)	1.246	986
Banka komisyon giderleri	1.202	1.082
Maden sahalarının ıslahı ve maden kapama karşılığının iskonto etkisi (Dipnot 16.3)	1.144	1.094
Kiralama işlemlerinden faiz gideri	703	103
Diğer	69	970
	21.954	37.725

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla peşin ödenen kurumlar vergisi ve kurumlar vergisi karşılığı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Cari dönem kurumlar vergisi karşılığı	7.007	3.378
Tenzil: Peşin ödenen kurumlar vergisi	(5.496)	(7.569)
Cari dönem vergi karşılığı - net	1.511	(4.191)

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerini konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple yıl sonu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, tam konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır. Buna göre:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Dönem karı vergi yükümlülüğü	2.021	1.406
Peşin ödenen gelir vergisi	(510)	(5.597)
	1.511	(4.191)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait gelir tablosunda yer alan vergi giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Cari dönem kurumlar vergisi	(7.007)	(3.378)
Ertelenmiş vergi geliri	15.247	3.349
Toplam vergi geliri / (gideri)	8.240	(29)

5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7061 Sayılı “Bazı Vergi Kanunları İle Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” kapsamında 2018, 2019 ve 2020 yılları için kurumlar vergisi oranı %20’den %22’ye çıkarılmıştır. Yürürlüğe giren bu Kanuna göre, ertelenen vergi varlık ve yükümlülükleri, varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği bu dönemler için %22

vergi oranı ile hesaplanmıştır. 2021 ve sonraki dönemler için geçici farkların iptalleri %20 ile hesaplanacaktır. Vergi geliri / (giderinin) mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
Vergi öncesi zarar	(112.084)	(17.911)
Vergi öncesi zarar üzerinden ana ortaklık vergi oranıyla hesaplanan vergi	24.658	3.940
Kanunen kabul edilmeyen giderler	(5.807)	(2.137)
Ertelenmiş vergi olarak muhasebeleştirilmeyen zararlar	(15.359)	(11.656)
Vergi istisnasına tabi gelir	614	1.720
Gerçeğe uygun değer artışının vergi etkisi	4.861	8.379
Diğer	(727)	(275)
Toplam vergi geliri / (gideri)	8.240	(29)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla vergi varlık ve yükümlülüklerinin yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hesaplamalarının dökümü aşağıdaki gibidir:

	Ertelenmiş Vergi Varlıkları		Ertelenmiş Vergi Yükümlülükleri	
	2019	2018	2019	2018
İndirilebilir mali zararlar	41.738	20.540	—	—
Borç karşılıkları	6.327	5.473	—	—
Kıdem tazminatı karşılığı	4.987	4.416	—	—
Madenlerin kapanması ve rehabilitasyon maliyeti karşılığı	2.963	2.549	—	—
Verilen avans ve şüpheli alacak gider karşılığı	675	3.332	—	—
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	—	—	(39.186)	(35.135)
Yasal kayıtlardaki şerhienin amortismanı	—	—	(27.488)	(27.488)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	—	—	(2.075)	(4.001)
Diğer varlık ve yükümlülükler	—	793	(361)	—
Toplam ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü)	56.690	37.103	(69.110)	(66.624)
Netleştirilen tutar	(33.753)	(11.999)	33.753	11.999
Toplam ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü)	22.937	25.104	(35.357)	(54.625)

Kurumlar vergisi mükelleflerinin en az iki yıl süreyle elde ettikleri gayrimenkullerinin satışlarından elde ettikleri sermaye kazançları üzerinden uygulanacak muafiyet, 5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelikle %75’den %50’ye indirilmiştir. Buna göre, 2018, 2019 ve 2020 yıllarındaki taşınmaz malların satışından elde edilen kazançlar için hesaplanan kurumlar vergisi ve ertelenmiş vergi hesaplamaları kalan %50’nin %22’si olarak, 2021 ve sonraki dönemler için kalan %50’nin %20’si olarak hesaplanacaktır.

Kurumların rüçhan hakkı kuponlarının satışından elde ettikleri kazançlarının %75’lik kısmı ile anonim şirketlerin kuruluşlarında veya sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları hisse senetlerinin itibari değerlerinin üzerinde elden çıkarılmasından sağlanan emisyon primi kazançları kurumlar vergisinden istisnadır.

Türkiye’deki bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye’de yerleşik kurumlara ödenen kar paylarından (temettüler) stopaj yapılmaz. Bunların dışında kalan kişi ve kurumlara yapılan temettü ödemeleri %15 (31 Aralık 2018: %15) oranında stopaja tabidir.

Karın sermayeye ilavesi, kar dağıtımı sayılmaz.

Şirketler üçer aylık mali karları üzerinden %22 (31 Aralık 2018: %22) oranında geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 17 inci günü akşamına kadar beyan edip, öderler (31 Aralık 2018: 17). Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka mali borca da mahsup edilebilir.

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın son günü akşamına kadar bağlı bulunan vergi dairesine verilir.

Vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse yapılacak vergi tarhiyatı nedeniyle vergi miktarları değişebilir. Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

Kurumlar Vergisi Kanunu’nda kurumlara yönelik birçok istisna bulunmaktadır. Bu istisnalardan Grup’a ilişkin olanları aşağıda açıklanmıştır:

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştirakten elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır.

Dolayısı ile ticari kar / (zarar) rakamı içinde yer alan yukarıda sayılan nitelikli kazançlar / (kayıplar) kurumlar vergisi hesabında dikkate alınmıştır.

Kurumlar vergisi matrahının tespitinde yukarıda yer alan istisnalar yanında ayrıca Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 8. maddesi ve Gelir Vergisi Kanunu’nun 40. madde hükmünde belirtilen indirimler ile birlikte Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 10. maddesinde belirtilen diğer indirimler de dikkate alınır.

Transfer fiyatlandırması

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun transfer fiyatlaması ile ilgili yeni düzenlemeler getiren 13. maddesi 1 Ocak 2007 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. AB ve OECD transfer fiyatlandırması rehberini esas alan ilgili madde ile birlikte transfer fiyatlaması ile ilgili düzenlemelerde ciddi değişiklikler yapılmıştır. Bu çerçevede, kurumların ilişkili kişilerle yaptıkları mal ve hizmet alım ya da satımlarında emsallerine uygun olarak tespit edecekleri bedel veya fiyattan uygulamaları gerekmektedir.

Emsallere uygunluk ilkesi, ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin aralarında böyle bir ilişki bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade etmektedir.

Kurumlar ilişkili kişiler ile gerçekleştirdiği işlemlerde uygulanacak emsaline uygun fiyat veya bedelleri ilgili kanunda belirtilen yöntemlerden işlemin mahiyetine en uygun olanını kullanmak suretiyle tespit edeceklerdir. Emsaline uygunluk ilkesi doğrultusunda tespit edilen fiyat ve bedellere ilişkin hesaplamalara ait kayıt, cetvel ve belgelerin ispat edici kağıtlar olarak kurumlar bir hesap dönemi içerisinde ilişkili kişiler ile yaptıkları işlemlere ilişkin olarak bilgi ve belgeleri içerecek şekilde bir rapor hazırlayacaklardır.

Emsallerine uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunulması halinde kazancın tamamen veya kısmen transfer fiyatlaması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacaktır. Tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazanç 13 üncü maddede belirtilen şartların gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kar payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar sayılacaktır. Transfer fiyatlandırması yoluyla dağıtılmış kar payının net kar payı tutarı olarak kabul edilmesi ve brüte tamamlanması sonucu bulunan tutar üzerinden ortakların hukuki niteliğine göre belirlenen oranlarda vergi kesintisi yapılacaktır. Daha önce yapılan vergilendirme işlemleri, taraf olan mükellefler nezdinde buna göre düzeltilecektir. Ancak, bu düzeltmenin yapılabilmesi için örtülü kazanç dağıtan kurum adına tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması gerekmektedir.

Örtülü kazanç dağıtılan kurum nezdinde yapılacak düzeltmede dikkate alınacak tutar, kesinleşen ve ödenen tutar olacaktır. Transfer fiyatlaması ile ilgili hükümlerin 1 Ocak 2007 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesinden sonra uygulamaya açıklık getirmek amacıyla Maliye Bakanlığı tarafından 18 Kasım 2007 tarihinde Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğ (Seri No:1) yayımlanmıştır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi gelir / (giderinin) yıllar içerisindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2019	Cari dönem ertelenmiş vergi geliri/gideri	Diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen kısım	31 Aralık 2019
İndirilebilir mali zararlar	20.540	21.198	—	41.738
Borç karşılıkları	5.473	854	—	6.327
Kıdem tazminatı karşılığı	4.416	(553)	1.124	4.987
Madenlerin kapanması ve rehabilitasyon maliyeti karşılığı	2.549	414	—	2.963
Verilen avans ve şüpheli alacak gider karşılığı	3.332	(2.657)	—	675
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	(35.135)	(4.051)	—	(39.186)
Yasal kayıtlardaki şerefiyenin amortismanı	(27.488)	—	—	(27.488)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	(4.001)	1.196	730	(2.075)
Diğer varlık ve yükümlülükler	793	(1.154)	—	(361)
Ertelenmiş vergi varlıkları / (yükümlülükleri)	(29.521)	15.247	1.854	(12.420)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi gelir/(giderinin) yıllar içerisindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2018	Cari dönem ertelenmiş vergi geliri/gideri	Diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen kısım	31 Aralık 2018
İndirilebilir mali zararlar	16.240	4.300	—	20.540
Borç karşılıkları	1.821	3.652	—	5.473
Kıdem tazminatı karşılığı	4.221	(168)	363	4.416
Madenlerin kapanması ve rehabilitasyon maliyeti karşılığı	3.345	(796)	—	2.549
Verilen avans ve şüpheli alacak gider karşılığı	192	3.140	—	3.332
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	(28.156)	(6.979)	—	(35.135)
Yasal kayıtlardaki şerefiyenin amortismanı	(27.488)	—	—	(27.488)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	(5.607)	548	1.058	(4.001)
Diğer varlık ve yükümlülükler	1.141	(348)	—	793
Ertelenmiş vergi varlıkları / (yükümlülükleri)	(34.291)	3.349	1.421	(29.521)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup, gelecek yıllar karları üzerinden mahsup etmesi kuvvetle muhtemel 210.416 bin TL (31 Aralık 2018: 104.415 bin TL) tutarındaki geçmiş yıllar mali zararları üzerinden 41.738 bin TL (31 Aralık 2018: 20.540 bin TL) tutarında ertelenmiş vergi varlığı hesaplamıştır. Üzerinden ertelenmiş vergi varlığı hesaplanan mahsup edilebilecek mali zararların en son kullanım yıllarına göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

En son kullanım yılı	2019	2018
2020	—	7.416
2021	209	17.450
2022	5.495	32.232
2023	36.450	17.569
2024	156.372	—
	198.526	74.667

* İngiltere'deki mevzuat çerçevesinde, geçmiş yıl zararlarının kullanımı herhangi bir süreyle kısıtlı olmadığı için, Grup'un İngiltere'de faaliyet gösteren bağlı ortaklıkları Quercia ve NWM'nin 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sırasıyla üzerinden ertelenmiş vergi varlığı hesaplanan 10.250 bin TL ve 1.640 bin TL tutarındaki mahsup edilebilecek mali zararları yukarıdaki tabloda gösterilmemiştir (2018: 27.671 bin TL ve 2.077 bin TL).

31 Aralık 2019 itibarıyla ertelenmiş vergi varlığı hesaplamasına konu edilmeyen geçmiş yıl mali zararlarının kısıtlımı aşağıdaki gibidir:

Mali zararların oluştuğu yıl	2019	2018
2014	—	28.765
2015	29.829	22.413
2016	50.251	33.011
2017	57.306	30.594
2018	25.678	44.681
2019	13.074	—
	176.138	159.464

[*] 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un İngiltere'de faaliyet gösteren bağlı ortaklıkları Quercia ve NWM'nin ertelenmiş vergi varlığı hesaplamasına konu edilmeyen sırasıyla 48.702 bin TL ve 2.808 bin TL tutarındaki geçmiş yıl mali zararları yukarıdaki tabloda gösterilmemiştir (2018: 30.369 bin TL ve 4.538 bin TL).

28. PAY BAŞINA KAZANÇ / (KAYIP)

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ilişkin pay başına kazanç / (kayıp) tutarları aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
Ana ortaklığa ait net dönem zararı	(82.756)	(5.522)
Çıkarılmış adi hisselerin adedi (lot değeri 1 TL olan*)	87.112.463	87.112.463
Çıkarılmış hazine hisselerinin adedi	(520.256)	(520.256)
	86.592.207	86.592.207
Ana ortaklığa ait net dönem zararı üzerinden hesaplanan pay başına kayıp (TL)	(0,9557)	(0,0638)

(*) 1 lot 100 adet hisseden oluşmaktadır.

29. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

29.1 Finansal Risk Yönetimi

Grup, faaliyetlerinden ötürü, kur, nakit akış ve faiz oranı risklerinden oluşan piyasa riskine, sermaye riskine, kredi riskine ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup'un riskleri yönetim politikası, finansal piyasalardaki beklenmedik değişimlere odaklanmıştır.

Finansal risklerin yönetim politikası Grup'un üst düzey yönetimi, finans bölümü ve Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politika ve stratejileri doğrultusunda yapılmaktadır. Yönetim Kurulu özellikle kredi, likidite faiz ve sermaye risklerinin yönetilmesi için genel kapsamda prensip ve politika hazırlamakta, finansal ve operasyonel riskleri yakından takip etmektedir.

Grup'un finansal riskleri yönetmek için belirlediği amaçlar şu şekilde özetlenebilir;

- Grup'un faaliyetlerinden ve ana varlıklarından sağlanan nakit akışının, kur ve faiz riskleri göz önünde bulundurularak etkin bir şekilde, devamlılığının sağlanması,
- Etkin ve verimli kullanmak üzere yeterli miktarda kredi kaynağının tür ve vade olarak en uygun koşullarda gerektiğinde kullanılmak üzere hazır tutulması,
- Karşı taraftan kaynaklanan riskin asgari düzeyde tutulması ve etkin takibi.

Risk yönetim çerçevesi

Şirket'in Yönetim Kurulu, Grup'un risk yönetim çerçevesinin belirlenmesinden ve gözetiminden genel olarak sorumludur. Yönetim Kurulu, Grup'un risk yönetimi politikalarını geliştirmek ve izlemekle sorumlu bir Risk Erken Saptanması Komitesi kurmuştur. Komite, faaliyetlerini düzenli olarak Kurul'a raporlamaktadır.

Grup'un risk yönetim politikaları, karşılaşılabilecek riskleri saptamak ve analiz etmek, uygun risk limitlerini belirlemek ve kontrollerini kurmak ile riskleri ve risklerin limitlere bağlılığını gözlemlemek amacıyla belirlenmiştir. Risk yönetimi politikaları ve sistemleri Grup'un faaliyetlerindeki ve piyasa şartlarındaki değişiklikleri yansıtabilecek şekilde düzenli olarak gözden geçirilir. Grup, eğitimler ve yönetim standart ve prosedürleri vasıtasıyla, tüm çalışanların rol ve sorumluluklarını anladığı disiplinli ve yapıcı bir kontrol ortamı geliştirmeyi hedeflemektedir.

Grup Denetim Komitesi, yönetimi, Grup'un risk yönetimi politika ve prosedürlerine uygunluğu açısından denetler ve Grup'un karşılaştığı risklere bağlı olarak risk yönetimi çerçevesinin yerine getirmesi esnasında destek vermektedir. İç denetim bölümü, risk yönetimi politika ve prosedürlerinin düzenli ve özel olarak değerlendirilmelerini yapar ve sonuçları Denetim Komitesine raporlar.

29.1.1 Kredi riski

Finansal araçları elinde bulundurmak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini de taşımaktadır. Grup yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf (ilişkili taraflar hariç) için ortalama riski kısıtlayarak ve gerektiği takdirde teminat olarak yönetmektedir. Grup direkt müşterilerden doğabilecek bu riski belirlenen kredi limitlerini aralıklarla güncelleyerek yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımı Grup tarafından izlenmekte ve müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler, piyasadaki bilinirlik ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterinin kredi kalitesi değerlendirilmektedir.

Cari Dönem 31 Aralık 2019	Alacaklar						Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf					
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	40	266.969	75	8.955		92.083	—	—	
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	—	154.181	—	—		—	—	—	
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	40	199.228	75	8.955		92.083	—	—	
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	—	67.741	—	—		—	—	—	
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	—	—	—	—		—	—	—	
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	—	14.484	—	—		—	—	—	
- Değer düşüklüğü (-)	—	(14.484)	—	—		—	—	—	
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	—	—	—	—		—	—	—	
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	—	—	—	—		—	—	—	
- Değer düşüklüğü (-)	—	—	—	—		—	—	—	
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	—	—	—	—		—	—	—	
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	—	—	—	—		—	—	—	

Önceki Dönem 31 Aralık 2018	Alacaklar						Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf					
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	623	251.675	241	7.820		88.709	428	—	
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	—	175.902	—	—		—	—	—	
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	623	180.170	241	7.820		88.709	428	—	
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	—	71.505	—	—		—	—	—	
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	—	—	—	—		—	—	—	
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	—	10.344	—	—		—	—	—	
- Değer düşüklüğü (-)	—	(10.344)	—	—		—	—	—	
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	—	—	—	—		—	—	—	
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	—	—	—	—		—	—	—	
- Değer düşüklüğü (-)	—	—	—	—		—	—	—	
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	—	—	—	—		—	—	—	
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	—	—	—	—		—	—	—	

Grup yönetiminin geçmiş tecrübeler ve müteakip dönem tahsilatları göz önüne alınarak yaptığı değerlendirme sonucu, vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacaklar için tahsilat riski bulunmamakta olup, vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış finansal araçların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

Cari Dönem 31 Aralık 2019	Alacaklar		Bankalardaki mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar			
Vadesi üzerinden 1 - 30 gün geçmiş	28.137	—	—	—	—
Vadesi üzerinden 1 - 3 ay geçmiş	17.389	—	—	—	—
Vadesi üzerinden 3 - 12 ay geçmiş	15.926	—	—	—	—
Vadesi üzerinden 1 - 5 yıl geçmiş	5.966	—	—	—	—
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	323	—	—	—	—
	67.741	—	—	—	—

Önceki Dönem 31 Aralık 2018	Alacaklar		Bankalardaki mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar			
Vadesi üzerinden 1 - 30 gün geçmiş	22.202	—	—	—	—
Vadesi üzerinden 1 - 3 ay geçmiş	30.420	—	—	—	—
Vadesi üzerinden 3 - 12 ay geçmiş	16.809	—	—	—	—
Vadesi üzerinden 1 - 5 yıl geçmiş	1.751	—	—	—	—
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	323	—	—	—	—
	71.505	—	—	—	—

29.1.2 Likidite riski

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli ölçüde nakit ve menkul kıymet tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, Grup'un kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin ve operasyonlardan yaratılan fonun yeterli miktarlarda olmasının sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir. Grup yönetimi, kesintisiz likidasyonu sağlamak için müşteri alacaklarının vadesinde tahsil edilmesi konusunda yakın takip yapmakta, tahsilatlardaki gecikmenin Grup'a herhangi bir finansal yük getirmemesi için çalışmakta ve de bankalarla yapılan çalışmalar sonucunda Grup'un ihtiyaç duyması halinde kullanıma hazır nakdi ve gayrinakdi kredi limitleri belirlemektedir. Ek olarak, Grup'un likidite yönetimi politikası, çimento üretim tesisi bazında nakit akış projeksiyonları hazırlanması, gerçekleşen likidite oranlarının bütçelenen rasyolar ile karşılaştırılarak takip edilmesi ve değerlendirilmesini de içermektedir.

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal yükümlülükleri ve bu finansal yükümlülüklerin sözleşmeleri uyarınca vadelerine göre nakit çıkışları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019 Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 Aydan Kısa (I)	3 - 12 Ay arası (II)	1 - 5 Yıl arası (III)	5 Yılda uzun (IV)
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler						
Kiralama İşlemlerinden Borçlar	9.904	11.409	1.394	3.915	6.100	—
Ticari Borçlar	226.917	226.917	216.507	10.410	—	—
Diğer Borçlar(*)	116.812	121.106	62.164	1.693	57.249	—
Toplam	353.633	359.432	280.065	16.018	63.349	—

(*) Alınan depozito ve teminatlar, diğer borçlar içerisine dahil edilmemiştir.

31 Aralık 2018 Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 Aydan Kısa (I)	3 - 12 Ay arası (II)	1 - 5 Yıl arası (III)	5 Yılda uzun (IV)
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler						
Kiralama İşlemlerinden Borçlar	773	879	241	355	283	—
Ticari Borçlar	253.501	254.355	253.818	537	—	—
Diğer Borçlar(*)	96.050	101.971	46.518	1.529	53.924	—
Toplam	350.324	357.205	300.577	2.421	54.207	—

(*) Alınan depozito ve teminatlar, diğer borçlar içerisine dahil edilmemiştir.

31 Aralık 2019 Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 Aydan Kısa (I)	3 - 12 Ay arası (II)	1 - 5 Yıl arası (III)	5 Yılda uzun (IV)
Türev Finansal Yükümlülükler						
Türev nakit girişleri	—	—	—	—	—	—
Türev nakit çıkışları	—	—	—	—	—	—
Toplam	—	—	—	—	—	—

31 Aralık 2018 Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 Aydan Kısa (I)	3 - 12 Ay arası (II)	1 - 5 Yıl arası (III)	5 Yılda uzun (IV)
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler						
Türev nakit girişleri	428	15.337	15.337	—	—	—
Türev nakit çıkışları	—	[14.829]	[14.829]	—	—	—
Toplam	428	508	508	—	—	—

29.1.3 Piyasa riski

Döviz kuru riski

Grup, döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların TL'ye çevrilmesinden dolayı kur değişikliklerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Grup, kur riskini azaltabilmek için döviz pozisyonunu dengeleme amaçlı bir politika izlemektedir. Mevcut riskler Grup'un Denetim Komitesi ve Yönetim Kurulu'nca yapılan düzenli toplantılarda izlenmekte ve Grup'un döviz pozisyonu takip edilmektedir.

	31 Aralık 2019					31 Aralık 2018				
	TL Karşılığı	ABD Doları	Avro	İngiliz Sterlini*	Diğer	TL Karşılığı	ABD Doları	Avro	İngiliz Sterlini*	Diğer
1. Ticari Alacaklar	6.308	1.062	—	—	—	—	—	—	—	—
2a. Parasal Finansal Varlıklar (Kasa, Banka hesapları dahil)	67.682	11.347	42	—	—	58.531	5.509	4.902	—	—
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Diğer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Dönen Varlıklar (1+2+3)	73.990	12.409	42	—	—	58.531	5.509	4.902	—	—
5. Ticari Alacaklar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6a. Parasal Finansal Varlıklar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Diğer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Duran Varlıklar (5+6+7)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Toplam Varlıklar (4+8)	73.990	12.409	42	—	—	58.531	5.509	4.902	—	—
10. Ticari Borçlar	75.078	6.145	5.799	1	—	144.581	10.509	14.812	1	—
11. Finansal Yükümlülükler	2.707	—	407	—	—	—	—	—	—	—
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	33	—	5	—	—	48	—	8	—	—
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	77.818	6.145	6.211	1	—	144.629	10.509	14.820	1	—
14. Ticari Borçlar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15. Finansal Yükümlülükler	56.370	—	8.476	—	—	50.032	—	8.300	—	—
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	56.370	—	8.476	—	—	50.032	—	8.300	—	—
18. Toplam Yükümlülükler (13+17)	134.188	6.145	14.687	1	—	194.661	10.509	23.120	1	—
19. Finansal Durum Tablosu Dışı Türev Araçların Net Varlık/ (Yükümlülük) Pozisyonu (19a-19b)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19a. Aktif Karakterli Finansal Durum Tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19b. Pasif Karakterli Finansal Durum Tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Net yabancı Para Varlık (Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	(60.198)	6.264 (14.645)	(1)	—	—	(136.130)	(5.000)	(18.218)	(1)	—
21. Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık/ (Yükümlülük) Pozisyonu (TFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(60.198)	6.264(14.645)	(1)	—	—	(136.130)	(5.000)	(18.218)	(1)	—
22. Döviz Hedge'i için Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23. Döviz Varlıkların Hedge Edilen Kısımının Tutarı	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24. Döviz Yükümlülüklerinin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

(*) Geçerli para birimi İngiliz Sterlini olmayan bağıli ortaklıkların İngiliz Sterlini kuru riski bu kolonda sunulmuştur.

31 Aralık 2019

Döviz Kuru Duyarlılık Analiz Tablosu

	Kar / (Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değişmesi halinde				
1-ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	3.721	(3.721)	—	—
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	—	—	—	—
3-ABD Doları net etki (1+2)	3.721	(3.721)	—	—
Avro'nun TL karşısında %10 değişmesi halinde				
4-Avro net varlık / yükümlülüğü	(9.740)	9.740	—	—
5-Avro riskinden korunan kısım (-)	—	—	—	—
6-Avro net etki (4+5)	(9.740)	9.740	—	—
İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değişmesi halinde				
7-İngiliz Sterlini net varlık / yükümlülüğü	(1)	1	—	—
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	—	—	—	—
9- İngiliz Sterlini net etki (7+8)	(1)	1	—	—
Diğer döviz kurlarının TL karşısında %10 değişmesi halinde				
10-Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	—	—	—	—
11-Diğer döviz riskinden korunan kısım (-)	—	—	—	—
12-Diğer döviz net etki (10+11)	—	—	—	—
Toplam(3+6+9+12)	(6.020)	6.020	—	—

31 Aralık 2018

Döviz Kuru Duyarlılık Analiz Tablosu

	Kar / (Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değişmesi halinde				
1-ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(2.630)	2.630	—	—
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	—	—	—	—
3-ABD Doları net etki (1+2)	(2.630)	2.630	—	—
Avro'nun TL karşısında %10 değişmesi halinde				
4-Avro net varlık / yükümlülüğü	(10.982)	10.982	—	—
5-Avro riskinden korunan kısım (-)	—	—	—	—
6-Avro net etki (4+5)	(10.982)	10.982	—	—
İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değişmesi halinde				
7-İngiliz Sterlini net varlık / yükümlülüğü	(1)	1	—	—
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	—	—	—	—
9- İngiliz Sterlini net etki (7+8)	(1)	1	—	—
Diğer döviz kurlarının TL karşısında %10 değişmesi halinde				
10-Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	—	—	—	—
11-Diğer döviz riskinden korunan kısım (-)	—	—	—	—
12-Diğer döviz net etki (10+11)	—	—	—	—
Toplam (3+6+9+12)	(13.613)	13.613	—	—

Faiz oranı riski

Grup'un, gerçeğe uygun değerleri kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülük ve gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı muhasebeleştirme modeli altında kaydedilen riskten korunma amaçlı türev enstrümanları (vadeli faiz oranı takasları) bulunmamaktadır. Bu nedenle, raporlama dönemi itibarıyla faiz oranlarındaki değişim kar veya zararı etkilemeyecektir.

	2019	2018
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal varlıklar	86.439	76.754
Finansal yükümlülükler	65.104	50.805
Değişken faizli finansal araçlar		
Finansal varlıklar	—	—
Finansal yükümlülükler	61.430	44.286

Fiyat riski

Grup'un operasyonel karlılığı ve operasyonlarından sağladığı nakit akışları, faaliyet gösterilen çimento ve hazır beton sektörlerindeki rekabet ve hammadde fiyatlarındaki değişime göre değişkenlik etkilenmekte olup, Grup yönetimi tarafından söz konusu fiyatlar takip edilmekte ve maliyetlerin fiyat üzerindeki baskısını indirmek amacıyla maliyet iyileştirici önlemler alınmaktadır. Mevcut riskler Grup'un Riskin Erken Saptanması Komitesi'nce yapılan toplantılarda izlenmektedir.

29.1.4 Sermaye riski

Sermayeyi yönetirken Grup'un hedefleri, ortaklarına getiri ve fayda sağlamak ile sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısıyla Grup'un faaliyetlerinin devamını sağlayabilmektir.

Sermaye yapısını korumak veya yeniden düzenlemek için Grup ortaklara ödenen temettü tutarını değiştirebilir, sermayeyi hissedarlara iade edebilir, yeni hisseler çıkarabilir ve borçlanmayı azaltmak için varlıklarını satabilir. Sektördeki diğer şirketlere paralel olarak Grup sermayeyi borç/ özkaynaklar oranını kullanarak izler. Bu oran net borcun toplam özkaynaklara bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzerlerinin toplam finansal borç tutarından düşülmesiyle hesaplanır.

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Toplam finansal borçlanmalar (Dipnot 4.4, 4.5 ve 6)	126.534	95.175
Eksi: nakit ve nakit benzerleri (Dipnot 5)	(93.216)	(90.449)
Net borç	33.318	4.726
Toplam özkaynaklar	1.202.613	1.234.200
Borç / özkaynaklar oranı	3%	%0

29.1.5 Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Grup, finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini, ulaşılabilen mevcut piyasa bilgilerini ve uygun değerlendirme metodlarını kullanarak hesaplamıştır. Ancak, gerçeğe uygun değeri bulabilmek için kanaat kullanmak gerektiğinden, gerçeğe uygun değer ölçümleri mevcut piyasa koşullarında oluşabilecek değerleri yansıtmayabilir. Grup yönetimi tarafından, kasa ve bankalardan alacaklar, diğer finansal aktifler ve kısa vadeli finansal borçlar da dahil olmak üzere etkin faizle iskonto edilmiş maliyet bedeli ile gösterilen finansal varlıkların ve borçların gerçeğe uygun değerlerinin kısa vadeli olmaları ve muhtemel zararların önemsiz miktarda olabileceği düşünülerek kayıtlı değerlerine yakın olduğu kabul edilmiştir.

30. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDE AÇIKLAMALAR

Finansal araçların sınıflandırılması

Grup sahip olduğu finansal varlık ve yükümlülüklerini krediler ve alacaklar olarak sınıflandırmıştır. Grup'un finansal varlıklarından nakit ve nakit benzerleri (Dipnot 5), ticari alacaklar (Dipnot 4 ve 7) ve diğer alacaklar (Dipnot 4 ve 8), krediler ve alacaklar olarak sınıflandırılmış, ve etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değerleri üzerinden gösterilmiştir. Grup'un finansal yükümlülükleri, ticari borçlar (Dipnot 4 ve 7), ve diğer borçlardan (Dipnot 4 ve 8) oluşmakta olup iskonto edilmiş maliyetleri ile taşınan finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılmış ve etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değeri üzerinden gösterilmiştir. Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak belirlenmiştir. Ancak, gerçeğe uygun değer tahmini amacıyla piyasa verilerinin yorumlanmasında muhakeme kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği değerlerin göstergesi olmayabilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, gerçeğe uygun değerleri belirlenebilen finansal araçların gerçeğe uygun değerlerinin tahmininde kullanılmıştır:

Finansal varlıklar

Yılsonu kurlarıyla çevrilen dövize dayalı olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Nakit ve nakit benzerleri gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmektedir. Ticari ve ilişkili taraflardan alacakların rayiç bedellerinin, kısa vadeli olmaları sebebiyle gerçeğe uygun değerlerinin defter değerlerine yaklaştığı varsayılmaktadır.

Finansal yükümlülükler

Ticari borçlar, ilişkili taraflara borçlar ve diğer parasal yükümlülüklerin iskonto edilmiş kayıtlı değerleri ile birlikte gerçeğe uygun değerlerine yaklaşık tutarlar üzerinden gösterildiği tahmin edilmekte olup yılsonu kurlarıyla çevrilen dövize dayalı olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

31. KONTROL GÜCÜ OLMAYAN PAYLAR

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un önemli seviyede kontrol gücü olmayan paylar içeren bağlı ortaklıklarındaki kontrol gücü olmayan paylar ile ilgili bilgileri aşağıdaki gibidir:

Bin TL olarak	Recydia	Kars Çimento	Çimbeton	Tek başına önemsiz bağlı ortaklıklar
Kontrol gücü olmayan payların yüzdesi	48,28%	58,45%	49,69%	
Duran varlıklar	385.785	363.263	44.410	71.631
Dönen varlıklar	78.655	209.131	84.082	70.990
Uzun vadeli borçlar	(8.134)	(7.168)	(4.705)	(21.484)
Kısa vadeli borçlar	(77.227)	(20.691)	(79.714)	(102.692)
Net varlıklar	379.079	544.535	44.073	18.445
Kontrol gücü olmayan payların defter değeri	(40.345)	318.572	17.766	(34.208)
Hasılat	112.910	61.509	174.160	174.569
Kar / (Zarar)	(57.714)	19.265	(2.304)	(1.993)
Diğer kapsamlı gelir / (gider)	(365)	(852)	(483)	914
Toplam kapsamlı gelir / (gider)	(58.079)	18.413	(2.787)	(1.079)
Kontrol gücü olmayan paylara ayrılan kar / (zarar)	(30.390)	11.624	(868)	(1.454)
Kontrol gücü olmayan paylara ayrılan diğer kapsamlı gelir / (gider)	(176)	(498)	(240)	420

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un önemli seviyede kontrol gücü olmayan paylar içeren bağlı ortaklıklarındaki kontrol gücü olmayan paylar ile ilgili bilgileri aşağıdaki gibidir:

Bin TL olarak	Recydia	Kars Çimento	Çimbeton	Tek başına önemsiz bağlı ortaklıklar
Kontrol gücü olmayan payların yüzdesi	43,42%	52,23%	49,68%	
Duran varlıklar	411.297	366.287	37.293	72.379
Dönen varlıklar	100.509	99.965	79.747	49.885
Uzun vadeli borçlar	(6.761)	(6.301)	(1.394)	(17.822)
Kısa vadeli borçlar	(67.887)	(9.814)	(68.786)	(76.783)
Net varlıklar	437.158	450.137	46.860	27.659
Kontrol gücü olmayan payların defter değeri	(7.491)	230.837	18.875	(26.516)
Hasılat	119.720	69.776	252.858	173.876
Kar / (Zarar)	(43.031)	6.989	9.214	(4.412)
Diğer kapsamlı gelir / (gider)	(109)	(269)	(424)	5.923
Toplam kapsamlı gelir / (gider)	(43.140)	6.720	8.790	1.511
Kontrol gücü olmayan paylara ayrılan kar / (zarar)	(18.501)	3.380	4.594	(1.891)
Kontrol gücü olmayan paylara ayrılan diğer kapsamlı gelir / (gider)	(48)	(138)	(211)	2.392

32. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Yoktur.

2019 YILI KAR DAĞITIM ÖNERİSİ;

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 23.01.2014 tarihli II-19.1 sayılı Kar Payı Tebliği uyarınca şirket yasal kayıtlarında dağıtılabilir kar oluşmadığından Genel Kurul'a kar dağıtılmamasına karar verilmesine yönelik bir öneride bulunulmasına karar verilmiştir.

ÇİMENTAŞ GRUP

Çimentoaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş.

1950 yılında, İzmir'in ilk çimento fabrikası olarak kurulan Çimentoaş İzmir Çimento Fabrikası T.A.Ş., İzmir fabrikasındaki 2 döner fırında Klinker üretimi, 4 değirmende de Çimento üretimi gerçekleştirmektedir. 65 yıllık geçmiş ile sektörün ve bölgenin köklü kuruluşlarından biridir.

Çimentoaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. Trakya Şubesi

2005 yılının son günlerinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'ndan varlık satışı yolu ile satın alınan Edirne Lalapaşa çimento fabrikası Çimentoaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş.'nin Trakya şubesi olarak örgütlenmiştir. Ülkemizin en büyük çimento pazarına bu şekilde girişin yanında bölge ülkelerine ihracat konusunda yeni olanaklar yaratmıştır.

Kars Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Çimentoaş ve yönetiminin topluma karşı "kurumsal sorumluluk" anlayışı çerçevesinde 1996 yılında Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'ndan satın aldığı Kars Çimento San. ve Tic. A.Ş., yer aldığı bölgenin ekonomik ve sosyal gelişiminde önemli bir toplumsal görevi yürüten, kârlı ve verimli bir kuruluştur.

Çimbeton Hazır beton ve Prefabrik Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş.

1986 yılında kurulan Şirket, bölge hazır beton pazarının öncü kuruluşudur. İnşaat sektöründe hazır betonun yeri, önemi ve niteliklerini doğru bir şekilde saptayan Şirket, geçen zaman içinde servis ve hizmet kalitesini artırıcı yönetim anlayışı ile bölge pazarının en önemli kuruluşlarından biri olma noktasına ulaşmış bir kuruluşumuzdur.

İlion Çimento İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

2007 yılı içerisinde Grup'a dahil olan İlion Çimento İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi, Soma Seaş Termik Santrali içerisinde faaliyet göstermekte olup Grup Şirketleri'nden Çimentoaş ve Çimbeton'un uçucu kül ihtiyacını karşılamaktadır.

Recydia Atık Yönetimi Yenilenebilir Enerji Üretimi, Nakliye ve Lojistik Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.

Şirketimizin enerji kaynaklarını optimize etmek ve çeşitlendirmek amacıyla alternatif yakıt temini ve kullanımı konularında çeşitli fırsatları değerlendirmek amacıyla 2009 yılında kurulan Recydia A.Ş. ilk atılımını Manisa-Kula ve Ankara-Kazan'daki tesisleri ile faaliyette bulunan Süreko A.Ş.'nin %70'ini devralarak gerçekleştirmiştir. 2011 yılı içerisinde ise %100 bağlı ortaklığı Hereko İstanbul 1 Atık Yönetimi Nakliye Lojistik Elektrik Üretim Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi vasıtasıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ait İSTAÇ işletmesinden İstanbul Kömürçüoda'da bulunan evsal atık işleme tesisinin 25 yıllık işletmesini alarak evsel atık bertaraf sektörüne de giriş yapmıştır.

31.12.2014 tarihinde Çimentoaş A.Ş. bağlı ortaklıklarından Elazığ Altınova Çimento San. ve Tic. A.Ş., Bakırçay Çimento San. ve Tic. A.Ş., Hereko İstanbul 1 Atık Yönetimi Nakliye Lojistik Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş. şirketleri TTK madde 136 Kapsamında Recydia A.Ş. çatısı altında birleştirilmiştir.

Recydia Atık Yönetimi Yenilenebilir Enerji Üretimi, Nakliye ve Lojistik Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş. İstanbul Hereko Şubesi

2011 yılı başında Recydia A.Ş.'nin %100 bağlı ortaklığı şeklinde kurulan Hereko İstanbul 1 Atık Yönetimi Nakliye Lojistik Elektrik Üretim Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ait İSTAÇ işletmesinden İstanbul Kömürcüoda'da bulunan evsal atık işleme tesisinin 25 yıllık işletmesini alarak evsel atık bertaraf sektörüne de giriş yapmıştır. Şirket 2014 yılı içerisinde Recydia A.Ş. ile birleştirilmiş olup, faaliyetlerine Recydia A.Ş. İstanbul Hereko Şubesi olarak devam etmektedir.

Recydia Atık Yönetimi Yenilenebilir Enerji Üretimi, Nakliye ve Lojistik Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş. Elazığ Çimento Şubesi

2006 yılının Eylül ayında OYAK-GAMA ortak girişiminden devralınan Elazığ Altınova Çimento Sanayii Ticaret A.Ş., bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasının öncü kuruluşlarından. Şirket 2014 yılı içerisinde Recydia A.Ş. ile birleştirilmiş olup, faaliyetlerine Recydia A.Ş. Elazığ Çimento Şubesi olarak devam etmektedir.

Süreko Atık Yönetimi Nakliye Lojistik San. ve Tic. A.Ş.

2009 yılı içerisinde %70'ini bağlı ortaklığımız Recydia A.Ş. tarafından devralınan şirket Manisa-Kula daki tesisleriyle güvenilir atık yönetimi ilkesi doğrultusunda sanayi kuruluşları ile özel sektör kuruluşlarına atık bertaraf hizmeti sağlamaktadır.

Destek Organizasyon Temizlik Akaryakıt Tabldot Servis San. ve Tic. A.Ş.

Topluluğumuz'un lojistik hizmet veren kuruluşu olan Destek A.Ş., Akaryakıt Servis İstasyon İşletmeciliği, ve diğer hizmetlerle Topluluğa hizmet üreten, gelirleri ile de Çimentaş Eğitim ve Sağlık Vakfı'na kaynak yaratan kârlı ve verimli bir kuruluşumuzdur.

Çimentaş Eğitim ve Sağlık Vakfı

1986 yılında kurulup 1992 yılında Bakanlar Kurulu muafiyeti alan Vakıf, birçok eğitim ve sağlık kuruluşunu topluma kazandırmıştır. Ürettiği yeni politikalar sonucu bir eğitim tesisi kuran Vakıf, gençlere eğitim desteği vermeyi sürdürmektedir.

Çimentas İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş.

Kemalpaşa Caddesi No: 4, 35070 Işıkkent, İzmir, Turkey

Tel: +90.232.472 10 50 | Fax: +90.232.472 10 55

fabrika@cimentas.com.tr

www.cimentas.com.tr

Design, Layout and Printing

PRC | PROMOZIONE
RICERCHE
CONSULENZE